

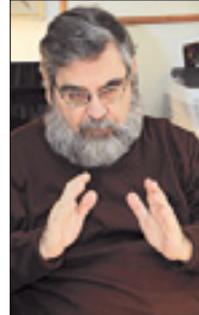
Ordinacija
spomina
v nekdanji
carinarnici

20

Pred sto leti je Pevma pri Gorici
dobila samostojni poštni urad

21

Naš intervju:
ravnatelj Milan
Pahor o številnih
izzivih Narodne in
študijske knjižnice,
začenši s prostorsko
in finančno stisko

Klop je tokrat »brskal med staro
šaro« oz. se z mladima
poznavalcema
pozanimal za
pojav vintage

24

Primorski dnevnik

PETEK, 11. DECEMBRA 2009

št. 293 (19.692) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zkrat nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124 666007

Morda res nismo tako odprti

SANDOR TENCE

Napisali smo in ponavljamo, da naše spletne ankete nimate statistične in znanstvene veljave, pač pa odražajo čustva in občutke skupnosti, ki prekaša meje slovenske manjšine in tudi širšega prostora. Spletni Primorski dnevnik se namreč vse bolj uveljavlja v Sloveniji, berejo ga tudi Slovenci po svetu. Anketne vsekakor niso same sebi namen, a so narejene, da se o njih zamislimo in da tudi na njihovi osnovi razumemo, kdo smo in kam gremo.

Za anketo o minareth smo se odločili na podlagi švicarskega referenduma, na katerem se je večina volilcev opredelila proti gradnji minaretov. Naša anketa je vsekakor prehitela Švicarje. Proti minaretom se je tam opredelilo 57 odstotkov ljudi, pri nas pa jih je bilo proti 65 odstotkov. Precejšnja razlika, ki jo lahko tolmacimo kot hočemo, matematika pa je vendarle matematika.

Naša skupnost se ima v glavnem za odprto, kar je precej relativen pojem. Odprtost in strpnost namreč večkrat upravičeno pričakujemo in zahtevamo od drugih, ko gre za nas in za naša stališča pa se stvari pogostoma zapletejo. O tem pričajo trije zelo različni, a poučni primeri.

Pred leti je Slovenski klub priredil okroglo mizo o naši šoli. To je bilo v letih prvih mnogičnih naselitev srbskih delavcev v Trstu. Pokojni Pavel Stranj je bil mnenja, da bi se morala slovenska šola odpreti tem prišlekom in jih spodbujati, naj vpišejo otroke v našo šolo. Da ne bi tega nikoli rekel. Malo je manjkalno, da ga v Gregorčičevi dvorani niso pravili. Ubogi Pavel je bil upravičeno prizadet, ne pa presenečen.

Drugi primer je majhna delavnica za nekdanje (poudarjam nekdanje) mamilas, ki jo je tržaški duhovnik Mario Vatta načrtoval na Dolgi Koni v dolinski občini. Načrt je propadel ne zaradi odklonilnega stališča občinske uprave, ki je sicer oklevala, temveč zaradi nasprotovanja lokalnih skupnosti, ki še danes v glavnem volijo za leve stranke. Tretji primer, ki je še kar svež, je načrt za romsko naselje najprej na zahodnem in nato na vzhodnem Krasu. Nič proti Romom, smo slišali, a naj ostanejo tam kjer so, čeprav brez vode in elektrike.

Navedeni primeri niso povezani med sabo, kar velja tudi za minarete. Najbrž pa nismo tako odprti kot mislimo (ali upamo), da smo.

ITALIJA - Predsednik vlade na kongresu Evropske ljudske stranke napadel ustavno sodišče

Napolitano: Berlusconi napada ustavne organe

Fini se znova ograjuje od premierja, opozicija vznemirjena

NAŠ ŠPORTNIK 2009 - Skupno nagrajevanje v Postojni

In zmagovalci so ...

Pri nas na 1. mestu Matej Černic, Loris Manià, Mateja Bogatec, NK Kras in Čupin jadralski dvojec 470

POSTOJNA - Na prireditvi Naš športnik 2009 v Postojni smo medijske hiše Primorske in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji že šestindvajseto leto zapored skupno nagradili najboljše primorske športnike, sicer ločeno po državah, pa vendarle skupno, kar je, žal, ena redkih tovrstnih pobud v čezmejnem prostoru pri nas.

Za najboljše športnike v sončnem letu so bili med Slovenci v Italiji imenovani odbojkarska državna reprezentanta Matej Černic (osmič) in Loris Manià (drugič) ter prvič svetovna prvakinja v skirolli Mateja Bogatec, tekmovalka ŠD Mladina iz Križa. Naši kolegi iz Slovenije (najboljše so na obeh straneh izbirali novinarji) pa so naziv najboljšega športnika podelili nogometničku Zlatku Dediču in kajakačici Špeli Ponomarenko. Med ekipami sta prevladala Nogometni klub Kras iz

Repna ter Rokometni klub Cimos iz Kopra, pri nas pa smo priznanje podeliли tudi mladinski ekipi, to sta jadralska dvojica JK Čupa Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti.

Primorski dnevnik je nagrajevanju namenil štiri strani današnjega dnevnika, na svoji spletni strani www.primorski.eu pa pripravil posebno spletno Prilogu.

Od 14. do 17. strani

BONN, RIM - Italijanski premier in vodja Ljudstva svobode Berlusconi je včeraj na kongresu Evropske ljudske stranke v Bonnu ostro napadel italijansko ustavno sodišče in sploh sodstvo, češ da rovarita proti njemu in s tem tepta ljudsko voljo. O sebi je dejal, da je kljub temu vse močnejši, pravi super premier »z jajci«, in napovedal, da bo italijanske razmere »uredil« z ustavno reformo. Predsednik republike Napolitano je izrazil zaskrbljenost ob takšnem napadu. Od premierja se je znova ogadel tudi Fini, opozicija pa je zahtevala, naj pojasni svoje stališče v parlamentu.

Na 7. strani

Srečanje SSk z Deboro Serracchiani

Na 2. strani

Tondo in Kosic o zdravstvu v FJK

Na 4. strani

Danes ključni dan za skupino Hypo

Na 5. strani

Občina Trst: zahteva o odstopu predsednika skupščine Pacorja

Na 8. strani

Trst: mestna ali kraška občina?

Na 8. strani

Mladenič umrl na domu v Gorici

Na 19. strani

NAGRADA ZA MIR Nobelovec Obama: Sila je včasih potrebna

OSLO - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj v Osli "z globoko hvaležnostjo in ponižnostjo" uradno sprejel Nobelovo nagrado za mir. V govoru je devet dni po napovedi napotitve dodatnih 30.000 vojakov v Afganistan branil uporabo sile, obenem pa obljudil, da bo prestižno nagrado izkoristil za prizadevanje "k svetu, kakršen bi moral biti". "Nenesilno gibanje ne bi moglo ustaviti Hitlerjevih vojsk. Pogajanja ne morejo prepričati voditeljev Al Kaid, da odložijo orožje," je poudaril Obama.

Na 23. strani

BOŽIČNA PROMOCIJSKA AKCIJA

Lingerie & Clothes

abbigliamento intimo e mare

OD 20% DO 50% POPUSTA

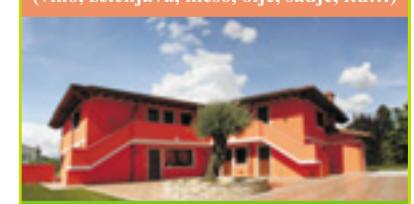
Vesele Praznike!

GRIGIO PERLA

SES LJAN, 41 D - TEL. 040 291441

Silicanum
Alloggi agrituristici - Kmečki turizem

Domača kmečka kuhinja s proizvodi naše kmetije (vino, zelenjava, meso, olje, sadje, itd...)

Odpri vsaki dan od 12.00 do 15.30 razen sobote

ul. degli Scogli 53 - Gorica
tel. / fax +39 0481 538556
gsm +39 335 1395483
info@agriturismosilicanum.it

Sprejemamo rezervacije za skupine, za praznična kosila in druge priložnosti

ZAGREB - 27. decembra predsedniške volitve na Hrvaškem

Zaostril se je boj za drugo mesto v prvem krogu volitev

Socialdemokrat Ivo Josipović je s približno 30 odstotkov glasov edini, ki se bo zanesljivo uvrstil v drugi krog

ZAGREB - Socialdemokrat Ivo Josipović je s približno 30 odstotkov glasov edini predsedniški kandidat, ki se bo zanesljivo uvrstil v drugi krog predsedniških volitev na Hrvaškem, kažejo raziskave njegovega volilnega štaba, pa tudi štabov Andreja Hebranga (HDZ) in neodvisnega kandidata Dragana Primorca, pišeata hrvaška časnika Jutarnji in Večernji list.

Vse tri javnomnenjske raziskave so pokazale veliko prednost Josipovića, dobra dva tedna pred predsedniškimi volitvami, ki bodo 27. decembra, pa se je zaostril boj za njegovega protikandidata. Še pred desetimi dnevi se je zdelelo, da se bosta za drugo mesto borila le neodvisna kandidata Milan Bandić in Natan Vidovičevič, a so tri nove raziskave pokazale, da sta se tekni za drugi krog neprirakovanu priključila tudi Hebrang in Primorac, pišeata včerajšnji Jutarnji list.

Favorit prvega kroga Josipović je do datno povečal prednost pred ostalimi kandidati, saj je 30 odstotkov podpore dobil tako v raziskavi, ki jo je naročila njegova Socialdemokratska stranka (SDP) kot tudi vladajoča HDZ. Nekaj manj, 27,5 odstotka, mu kaže javnomnenjska raziskava, ki jo je izvedel volilni štab Primorca.

Vse tri raziskave so pokazale, da je prvi za Josipovićem njegov biški strankarski kolega Bandić, ki se mu obeta podpora med 13 odstotki in 15,6 odstotka. Sicer pa je razlika med njim in drugimi tremi kandidati zgolj pet odstotnih točk, kar je v okviru statistične napake.

Tretji je še vedno Vidoševič, ki mu zaupa med 12 odstotkov in 14,4 odstotka anketirancev, Hebrang in Primorac pa nihata na okoli desetih odstotkov podpore. Večernji list ob tem poudarja, da imajo kandidati HDZ v javnomnenjskih raziskavah vedno slabše rezultate kot nato na voliščih ter da zato Hebrang ne gre odpisati. Dodaja, da je volilno telo HDZ dobro izurjeno in zelo ubogljivo, ter da ima Hebrang nekaj več možnosti kot dva neodvisna kandidata in bivša člana HDZ, Vidoševič in Primorac.

Hrvaški dnevnik še poroča, da bo HDZ storil vse, da se bo Hebrang 27. decembra prebil v drugi krog, saj je tudi predsednica stranke, premierka Jadranka Kosor pozvala članstvo, naj podvoji svoj angažma v Hebrangovi volilni kampanji.

V zadnjem času je priljubljenost najbolj zrasla Primorcu, ki je zagnal veliko televizijsko propagandno kampanjo. Po raziskavah svojega in volilnega štaba SDP ima nekaj več glasov podpore kot Hebrang. (STA)

LJUBLJANA - Zaradi napada na novinarko Primorskih novic

Koprski župan Boris Popovič obsojen na pogojno zaporno kazen

Koprski župan Boris Popovič

LJUBLJANA - Koprski župan Boris Popovič je bil včeraj na ljubljanskem okrožnem sodišču zaradi napada na novinarko Primorskih novic Petro Vidrih obsojen na trimesечно pogojno zaporno kazen, plačati pa bo moral tudi stroške sojenja. Popovič je za Radio Slovenija dejal, da odločitev sodišča ne bo komentiral, saj naj bi ga že nekomentiranje lahko stalo kakšen mesec.

Vidrihova je Popoviča tožila zaradi opravljanja in žaljive obdobjitve. Po besedah Vidrihove pa ji je obdolženi po enem intervjuju izreklo tudi nekaj grdih besed ter ji grozil in dvignil roke proti njej.

Novinarka je po zmagi Popoviča na lokalnih volitvah oktobra 2006 z njim naredila intervju. Pogovor naj bi potekal normalno do zadnjega vprašanja, in sicer kako komentira govorice, da Koper postaja leglo mafije. Župan naj bi postal vznešen, vendar je odgovoril na vprašanje. Ko pa je izklopila diktafon, naj bi ji rekel, da je nesramna ter da mu je rekla, da je on mafija. Za tem je po besedah Vidrihove izreklo nekaj grdih besed ter z roko nakazal udarec, zato je takoj odšla.

Popovič je v preteklosti priznal, da je na novinarkino vprašanje glede mafije v Kopru po intervjuju izreklo dve žaljivki, ker ga je vprašanje pogrelo. Sicer pa je celotni zgodbi pripisal politično ozadje, saj naj bi novinarka delovala v smeri njegove diskreditacije in bila v veliko pomoč stranki SD. (STA)

VRH - Srečanje posvečeno političnim in upravnim zadevam

Damijan Terpin in Debora Serracchiani zadovoljna s sodelovanjem med SSk in Demokratsko stranko

GORICA - Na Vrhu je bilo že drugo srečanje med Slovensko skupnostjo in evropsko poslanko in sedaj tudi deželnico tajnico Demokratske stranke Debora Serracchiani. Poleg deželnega tajnika Damijana Terpina so se srečanja za SSk udeležili še deželni svetnik Igor Gabrovec, goriški pokrajinski tajnik Julijan Čavdek in odbornica na goriški Pokrajini Mara Černic. Terpin je Serracchiani jeve še enkrat čestital za izvolitev na tajniško mesto DS, jih zaželel uspešno delo in jo spomnil na prispevek, ki so ga k njeni izvolitvi dali tudi volilci SSk.

V nadaljevanju sta obe strani ocenili politični položaj v deželi in državi. Preizkušnja, še zlasti za DS, bodo deželne volitve, ki se bodo odvajale prihodnjo pomlad v številnih deželah, ne pa v naši. Od izida le-teh bo najbrž odvisna bodoča politična slika v državi, kar bo gotovo vplivalo tudi na politični položaj v FJK. Tajnik Terpin je potrdil stališče SSk, da obe stranki nadaljujeta po poti sodelovanj, ki je začrtana v federativnem dogovoru ter poudaril potrebo, da se ta sporazum skuša izvajati tudi na lokalni ravni. Kolegici iz DS je Terpin še izrazil - kot piše v sporočilu SSk - zadovoljstvo glede sodelovanja med obema strankama na različnih upravnih nivojih in izrazil upanje, da bo v tako logiko pristopila tudi slovenska

komponenta DS.

Predstavniki SSk so deželno tajnico DS seznanili s hudimi finančnimi težavami, s katerimi se soočajo slovenske organizacije zaradi klestenja sredstev, ki ga sedanja italijanska in deželna vladata izvajata na koži slovenske narodne skupnosti. Govora je bilo tudi o stališčih in pobudah SSk glede tržaškega regulacijskega načrta, tržaškega upravnega in širitve avtocestnega odseka Višev-Vrtojba in z njim povezanimi razlastitvami.

Serracchianijeva je prav tako pozitivno ocenila sodelovanje s SSk in izrazila željo, da bi tovrstna srečanja na ravni deželnih tajništev opravljali redno skozi vse leto in na tak način sproti usklajevati stališča glede različnih upravnih in političnih problematik. Iz političnega vidika so v naši deželi pomembne predvsem prihodnje upravne volitve v letu 2011 (Občina in Pokrajina Trst ter pokrajina Goriča). Po mnenju SSk se mora leva sredina, ne glede na dejstvo, da nas od prihodnjih deželnih volitev loči še več kot pol mandata, začeti resno pripravljati na to ključno volilno preizkušnjo in v luči sedaj veljavne volilne zakonodaje začeti razmišljati o primerni osebi, ki bi bila sposobna uspešno nastopiti kot vodja levo-sredinske koalicije.

Predstavniki stranke Slovenske skupnosti skupaj z Debora Serracchiani

Umrl prvi slovenski veleposlanik v Vatikanu Štefan Falež

LJUBLJANA - V torek je umrl prvi slovenski veleposlanik v Vatikanu Štefan Falež. Slovenijo je v Vatikanu zastopal med letoma 1991 in 1997, torej tudi v času mednarodnega priznanja. Star je bil 90 let. Za prvega predstavnika Slovenije v Vatikanu je bil Falež imenovan 31. januarja 1991, uradno za veleposlanika pa 22. julija naslednje leto. Ma-ja 1997 je bil s funkcije odpoklican, potem ko se je odločil za odstop. Med njegovim službovanjem v Vatikanu je Sveti sedež 13. januarja 1992, dva dni pred ostalimi državami Evropske unije priznal Slovenijo. Falež je tudi sodeloval pri pripravi in izvedbi obeh obiskov papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji.

Sožalje svojcem je v pismu izrazil tudi slovenski predsednik Danilo Türk. Kot je poudaril, je prvi slovenski veleposlanik pri Svetem sedežu v Sloveniji in tujini pustil velik pečat. Izpostavil je tudi njegov prispevek pri osamosvajjanju Slovenije in prizadevanje za uveljavljanje Slovenije na različnih področjih njegovega delovanja.

Tudi ta konec tedna v FJK smučišča zaprt

VIDEM - Ljubitelji smučanja v Furlaniji-Julijski krajini tudi ta konec tedna še ne bodo prišli na svoj račun. Deželni upravitelj smučišč Promotur je namreč sklenil, da zaradi neugodnih snežnih razmer in še vedno previsokih temperatur še za nekaj dni odloči začetek smučarske sezone. Z umetnim zasneževanjem so sicer že začeli, vendar snega na progah ni dovolj. Edino »izjemo« predstavlja Piancavalllo, kjer bodo pognali naprave na območju Collalto. Pripravili so tudi poseben program za otroke z brezplačnimi smučarskimi kartami za otroke. Brezplačno pa mogoče preizkusiti tudi smučarsko opremo. Obratovala bo tudi žičnica na Višarje, vendar pa samo za izletnike brez smuči.

Italijanski državljan tihotapil zaščitene kljunače

ZAVRČ - Slovenski cariniki so na mejnem prehodu Zavrč v začetku decembra v vozilu, s katerim sta se pripeljala italijanski državljan in njegova sopotnica, našli 50 zmrznjenih ptic v skupni teži 15 kilogramov. Ker je šlo za kljunače, ki so zaščiteni vrsta, so cariniki ptice zadržali, kršitelju pa naložili plačilo varščine in o prekršku obvestili Agencijo za okolje.

Po navedbah Carinske uprave so tihotapci zaščitenih uplenjenih ptic največkrat italijanski državljanji, ki običajno tihotapijo kljunače, prepelice in poljske jerebice.

Ponudbe veljajo do 20. decembra 2009

POD CENO SOTTO COSTO

GRANA PADANO
najmanj 16 mesecev staranja
cena za 100 g

POD CENO
€ 0,69

Ponudbo Podceneno označujejo artikli, ki so v prodaji po ceni, ki je nižja od naše nobavne na podlagi D.P.R. 6. Apr. 2001 Št. 218.
Navedeno število kosov se nanaša na artikel v prodaji v vseh 9 hipermarketih Emisfero skupaj.
Število artiklov v prodaji je označeno v posameznem hipermarketu Emisfero.

Mleko
STERILGARD
delno posneto
1 liter

DA € 1,10 POPUST 50%
€ 0,54
SAMO 56.000 KOSOV

Kava
crema e gusto
LAVAZZA
4 paketi po 250 g

OD € 7,98 POPUST 28%
€ 5,69
SAMO 15.000 KOSOV

Tunina v
oljčnem olju
MARUZZELLA
6 kosov po 80 g
6,67 € / kg

OD € 4,59 POPUST 30%
€ 3,20
SAMO 14.000 KOSOV

Ekstra
deviško
oljčno olje
MONINI
1 liter

OD € 5,30 POPUST 37%
€ 3,29
SAMO 20.000 KOSOV

Detergent
DASH
tekoci
3 plstenke po 3 litre

DA € 15,99 POPUST 38%
€ 9,90
SAMO 7.200 KOSOV

TVC
LCD 32"
SAMSUNG
LE 32 B 350
• HD READY • HDMI • ločljivost 1366x768
• dinamični kontrast 30.000:1 • teletekst 1000 strani
• avdio stereo trusurround hd
• vgrajen zemeljski digitalni sprejemnik

OD € 389,00 POPUST 23%
€ 299,00
SAMO 730 KOSOV

10-delna garnitura posode Ceramic OK
AETERNUM BY BIALETTI

- notranja prevleka: Ceramic OK, sijajne bele barve
- zunanjega prevleka: brizgana silikonska neprosojna rdeča barva odporna praskam • bakelitni ročaji, varjeni s soft-touch rdečim lakom v barvi posade in krom vložkom
- sestava: 24 in 28 cm-ski ponvi, 16 cm-ska kozica z ročajem, 20 in 24 cm-ska lonca z ročaji, 28 cm-ska kozica z ročaji ter 16, 20, 24 in 28 cm-ski pokrovi

OD € 119,00 POPUST 33%
€ 79,70
SAMO 540 KOSOV

IN VELIKO DRUGIH HIPERUGODNIH PONUDB!
V NEDELJO, 13. DECEMBRA, ODPRTO

Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

Odperto od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMIESFERO najdete tudi v krajih: Belluno, Fiume Veneto (PN), Perugia, Scorzè (VE), Silea (TV), Vicenza, Vittorio Veneto (TV), Zanè (VI)

ZDRAVSTVO - Stališče predsednika Tonda in odbornika Kosica

Dežela pri reformi računa na pomoč lokalnih uprav

»Nobenega klestenja na škodo kvalitete« - V letu 2010 več denarja za zdravstvo

TRST - Zdravstvo in sociala bosta edina sektorja, ki prihodnje leto ne bosta utrpela finančnih »klestenj« s strani deželne uprave. Zdravstvu bodo celo namenili okoli 40 milijonov evrov več denarja kot letos, socialnemu skrbstvu pa približno deset milijonov evrov več, vsi ostali deželni sektorji pa bodo dobili manj finančnih sredstev.

Predsednik deželne vlade Renzo Tondo in odbornik Vladimir Kosič sta včeraj ponovila, da načrtovano prestrukturiranje zdravstva ne bo v škodo sedanjih storitev, ki naj bi se po novem izboljšale. Dežela pri tem računa na sodelovanje in pomoč lokalnih uprav, predvsem občin, ki najboljše poznajo »razmere na terenu«. Furlanija-Julijnska krajina je tudi na področju zdravstvenih in socialnih servisov na zgornjem delu državne razpredelnice. V FJK namenijo zdravstvu in sociali nekaj nad 50 odstotkov vseh letnih proračunskih sredstev, v drugih deželah pa se ta številka suče okrog 70 odstotkov, kvalitete ponudbe pa je na splošno nižja kot pri nas.

Kosič je poudaril, da bo Dežela še naprej skrbela za vsestransko rast bolnišnic v Trstu, Vidmu in Pordenonu (Gorice ni omenil), ki se bodo vse bolj razvijale v službi celotne deželne skupnosti. To sicer ne bo šlo v škodo ostalih bolnišnic in zdravstvenih ustanov, katerim bo uprava še naprej namenila veliko pozornost, je dodal odbornik za zdravstvo. Napovedal je tudi prenovo službe za hitro pomoč.

GOSPODARSKA KRIZA - Odbornica Rosolen o ukrepih deželne vlade

Solidarnostne pogodbe za boj proti naraščanju brezposelnosti

TRST - Poleg velikih in srednjih podjetij je gospodarska kriza hudo prizadela tudi mala podjetja, samostojne podjetnike in obrtnike. Dejstvo je tudi, da se število brezposelnih iz meseca v mesec povečuje, kar zelo skrbi deželno upravo, ki želi naraščajoči val brezposelnih preprečiti tudi s tako imenovanimi obrambnimi solidarnostnimi pogodbami, s katerimi bi se na zavod za zaposlovanje lahko obrnilo bistveno manj zaposlenih kot sicer. O sklepanju tovrstnih delovnih pogodb je na včerajšnji novinarski konferenci spregovorila deželnna odbornica za delo Alessia Rosolen, ki je na kratko predstavila tudi gradivo o dotednici temi, o kateri - mimogrede - je beseda tekla na oktobrskem posvetu, ki ga je organizala fakulteta za ekonomijo.

Rosolena je uvodoma pojasnila, da so solidarnostne pogodbe učinkoviti odgovor na krizo, saj želijo z njimi preprečiti naraščanje števila brezposelnih tako, da bi podjetja v krizi, ki so odvisna od naročil večjih podjetij, zmanjšala število delovnih ur za vse ali skoraj vse zaposlene, na ta način pa bi vsi delavci obdržali svoja delovna mesta. Posledično znižanje mesečne plače naj bi se nadomestilo z različnimi socialnimi amortizerji, je povedala odbornica, ki je še predstavila, da je Dežela FJK za ta namen tudi za leto 2010 namenila milijon evrov (isto vsoto so za ta projekt dodelili tudi v iztekajočem se letu). Sorazmerno tog trga delovne sile bi torej s solidarnostnimi pogodbami zaščitili in preprečili naraščanje brezposelnosti, je bilo še slišati na včerajšnjem srečanju, na katerem so tudi povedali, da je do včeraj v naši deželi solidarnostno pogodbo podpisalo 11 deželnih podjetij, pet od teh pa jih je že vložilo prošnjo za deželni prispevek.

O smotrnosti in pozitivnih učinkih tovrstnih pogodb sta včeraj na kratko spregovorila še prof. Gian Piero Gogliettino in odvetnica Paola Nodali, ki sta sodelovala pri pripravi oktobrskega posvetu na to temo in pri sestavi poročila, v katerem so zbrana vsa dejstva s posvetu. Nodalijeva je dejala, da je v središču njihovega delovanja ogrožena zaposlena oseba, delodajalce pa želijo seznaniti z vsemi socialnimi instrumenti, s katerimi bi se lahko preprečila poglobitev gospodarske krize. Da je sklepanje solidarnostnih pogodb prava izbira za podjetja, je menil Gian Piero Gogliettino in dodal, da bodo podjetja le na ta način še naprej zagotavljala socialno varnost vsem zaposlenim. (NM)

Vodja deželne zdravstvene službe Paolo Basaglia, predsednik Renzo Tondo in odbornik Vladimir Kosič

Alessia Rosolen je povedala, da je Dežela za letos in prihodnje leto za ta namen zagotovila milijon evrov letno

ARHIV

ŠPETER - V soboto in nedeljo tradicionalni prodajni umetniški in obrtni sejem

Stara dela za današnji božič

Prireditev pripravlja na pobudo združenja Pro Loco Nediške doline v sodelovanju z Občino Špeter, Kmečko zvezo, Zadrugo Most in Gorsko skupnostjo Ter, Nadiža, Brda

ŠPETER - Kot vsako leto bodo na pobudo združenja Pro Loco Nediške doline v sodelovanju z Občino Špeter, Kmečko zvezo, Zadrugo Most in Gorsko skupnostjo Ter, Nadiža, Brda v Špetru pred božičem spet priredili tradicionalni in izredno priljubljeni prodajni umetniški in obrtni sejem. Prireditev z naslovom »Stara dela za današnji božič«, na kateri bodo svoje izdelke razstavljali tudi učenci špertske dvojezične osnovne šole, bo na sporedu v soboto in nedeljo od desetih dalje.

V soboto bodo ob otvoritvi zapeli člani zborja Tre Valli (Tri doline). Poldne bodo ob 16. uri nastopili Nediški puobi, sejem pa se bo zaključil dve uri kasneje. Na božičnih stojnicah bo najrazličnejše izdelke mogoče nabaviti tudi v nedeljo med 10.00 in 17.30, na svoj račun pa bodo gotovo prišli tudi najmlajši. Ob 11. in 15. uri bo namreč na vrsti posebna animacija za otroke Drevo pripovedk (L'albero delle storie). (NM)

Učiteljica Mirjam Simiz in Matej Pintar z dvojezičnega šolskega centra na lanskem sejmu

LJUBLJANA

Danes predstavitev knjige Johna Earla

LJUBLJANA - Po predstavitevah pri nas in na sosednjem Krašu bodo slovensko izdajo knjige Johna Earla »Cena domoljubja. SOE in MI6 na stičišču Italijanov in Slovencev med drugo svetovno vojno« danes ob 11. uri predstavili še v Viteški dvorani Muzeja novejše zgodovine Slovenije (Celovška 23) v Ljubljani. Knjigo bosta predstavila avtor John Earl (na sliki) in Janez Stanovnik, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, ki je predstavitev tudi pripravila. V imenu založbe Mladika iz Trsta bo spregovoril urednik knjige Ivo Jevnikar, predstavitev pa bo vodil Jože Vozny.

KOROŠKA - Slovenska manjšina v Avstriji

Nov skupni KOKS najkasneje marca 2010?

El poziva predsednike ZSO, NSKS in SKS, naj držijo besedo o skupnem organu

CELOVEC - Predsednik Enotne liste (EL) Vladimir Smrtnik je včeraj pozval predsednike treh političnih organizacij koroških Slovencev, Karla Smolleja (NSKS), Marjana Sturma (ZSO) in Bernarda Sadovnika (SKS), naj držijo besedo v zvezi s skupnim predstavnikiškim organom manjšine, ki bi pomagal pri reševanju odprtih vprašanj. V ponedeljkovi oddaji koroškega deželnega radia so namreč omenjeni predsedniki (načelno) soglašali s predlogom o novem, skupnem Koordinacijskem odboru, ki ga je podal Smrtnik in ki predvideva ustanovitev skupnega organa Narodnega sveta koroških Slovencev, Zveze slovenskih organizacij, Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk ter Enotne liste, v katerem bi bila vsaka politična organizacija zastopana s po desetimi člani.

»Pričakujem, da bodo predsedniki Smolija, Sturm in Sadovnik držali besedo in da se bo dal dogovoriti tudi o konkretni izvedbi predlaganega modela,« je dejal v tiskovni izjavi Smrtnik, ki je prepričan, da je tak organ nujno potreben za

bolj učinkovito in koordinirano politiko koroških Slovencev. Smrtnik je javnosti ob tem sporočil, da je tri predsednike tudi že pisorno povabil na usklajevalni pogovor.

Predsednik EL je svoj predlog za skupni razširjeni KOKS še v tolko spremenil, da bi bile v njem zastopane tudi večinske stranke SPÖ, ÖVP, KPÖ in Zeleini, ki imajo v svojih vrstah tudi Slovene. Medtem ko naj bi NSKS, ZSO, SKS in EL imeli po deset članov, pa naj bi stranke imele le po dva zastopnika, ki pa ne bi imeli glasovalne pravice. Dodatno naj bi v ta organ povabili še cerkev z dvema predstavnikoma, prav tako samo s posvetovalnim glasom.

O poslovniku skupnega organa in o podrobnostih sodelovanja oziroma odločanja v njem pa naj bi stekli pogovori v naslednjih dneh in tednih, je še izjavil Smrtnik, ki pričakuje, da bi se ta organ lahko konstituiral najkasneje do marca prihodnjega leta in bi se potem lahko posvetili važnemu vsebinskemu delu za slovensko narodno skupnost na Koroškem.

Ivan Lukanc

ŽARIŠČE

Ustvarimo mesto, ki gleda v prihodnost

SIMON KOREN

Ekonomска in finančna kriza v Italiji sta povzročili hude posledice, investicije so se v teh mesecih močno zmanjšale, nezaposlenost je iz tedna v teden višja. Navedeni trend je udaril tudi na naš teritorij ter poslabšal že zakomplikirano situacijo. Mladi na Goriškem kar bežijo v druga mesta, ker v Gorici ne vidijo nobene prave prihodnosti. Skratka, potrebne so nove industrijske in ekonomske panoge, ki bi ustvarile nova delovna mesta in tako zadržale mlade v našem prostoru. Glavna nalogga političnih subjektov je definiranje strategij in smernic, s pomočjo katerih podjetniki lahko programirajo prihodnost lastnih družb. Občinska in pokrajinska uprava morata zato odločati o ekonomskeih sektorjih, ki so zanimivejši in na katerih se lahko programira bodočnost. Tako teorijo udejanja z dobrimi rezultati Nova Gorica, v kateri so odprli nov rekreacijski center, Magma X, ki bo v naslednjih mesecih pritegoval veliko število obiskovalcev. V sosednjem mestu so v zadnjih letih zgradili nove industrijske obrate, nakupovalna središča, pridobili so veliko tržnega deleža na različnih področjih.

jih, od oblačil do avtomobilov, od bencina do jestvin. Pomanjkanje ciljev in prioritet sta največja problema politikov na Goriškem. Obnova starega mestnega trga zgleda kot serija javnih del, brez kakršnegakoli smotra in programa. Pomanjkanje skupnih projektov s sosednjimi mesti, katastrofalno stanje cest in še mnogo drugih primerov kažejo na pomanjkanje vizij in racionalnih programov za prihodnost našega mesta. Emblematičen je primer nove starega mestnega trga, Travnika, ki je imel pred nadaljnji funkcijo parkirišča, danes pa nima niti teste. Taka obnova centra je ustvarila veliko število nezgod prebivalcem in podjetnikom, ki so pred leti investirali v trgovino in se danes vsakodnevno borijo za preživetje. Kar pa najbolj skrb je prihodnost: brez definirane funkcije bo v par letih stari mestni trg izumrl, ostali bodo le gorški simboli, ki pa sami ne bodo pritegvali turistov. Skrb vzbuja tudi projekt obnove Korza, ki je danes še edina "živa" goriška cona. Prav tu se nahajajo lokalni in trgovine, ki predstavljajo zbirališče mladih in motor goriškega trgovstva. Če bodo tudi tu

dela za obnovo trajala v nedogled, kot na Travniku, bo oblikovanje prihodnosti gotovo težavno, saj bo mesto izgubilo pomemben vir dohodka.

Gorica ima vsekakor še vedno ogromen potencial: strateška teritorialna lega lahko predstavlja veliko prednost, bodisi v toku iz Italije na sosednji Balkan, kot v turističnem sektorju. Rezultati se vendar lahko dosegajo le s predhodnimi investicijami: potrebujejo infrastrukture, od cest do železnic, podpora lokalnim trgovcem, dobro in smotrno obnovljen center. Vse to mora biti udejanjeno s širšimi horizonti, s točno določenimi prioritetami, ne pa s kao som in naključno.

Vsak dan, ki mine s tipičnim goriškim imobilizmom, predstavlja izgubljeno možnost, saj se Goričani ne trudimo, da bi razresili tako zapleteno situacijo. Beg mladih se nadaljuje, politiki morajo zato spremeniti besede in govore v konkretna dejanja. Prisluhniti morajo tudi idejam mladih, da skupaj zgradimo nekaj novega, da iz tisočletne zgodovine in tradicije ustvarimo mesto orientirano v prihodnost!

KULINARIČNI KOTIČEK

Divjačinski golaž

Približno pred dvema letoma sem v tej rubriki pisal o divjačinskem golažu. Letni čas je spet primeren za tovrstno jed in ker ga zadnje čase nisem kuhal, sem šel pobrskat po spletu, če slučajno najdem kakšen nov, zanimiv recept. In v resnici sem ga našel in vam ga bom posredoval kar takega, kot je bil napisan, saj verjamem, da je zelo okusen, čeprav najmanjene sestavine, vsaj pri nas, ne bom našli. Medvedov namreč pri nas, razen na turistični kmetiji na Nanosu, katere imena se v tem trenutku ne spomin, ni. Ampak, če imate poznanstva pri lovcih nekje po Sloveniji, se boste morda dokopali tudi do medvedovega mesa. Če ne pa bog pomagaj, bomo pač kuhalo brez kosmatinca.

Potrebujem: 0,5 kg medveda, 0,5 kg divjega prasiča, 0,5 kg srujadi, 0,5 kg govedine (bočnik), 2 kg čebule, mačkovo (olje ali mast), vejico rožmarina, brinove jagode, lovorjev list, sol, rdečo papriko, kumin, majaron, 1,5 dl cvička, 1 rdeč korenček, tabasko ali čili, 2 žlici moke. Za marinado pa olje, kis, čebulo, rumen koren, brinove jagode, lovorjev list, limono.

Meso srujadi narežemo na poljubno velike kose. Damo ga v skledo in naredimo marinado iz navedenih sestavin. Olja in kisa naj bo skupaj približno 1 dl. Rumen koren olupimo in ga narežemo na kolobarje, prav tako limono, čebulo pa na večje kose. Premešamo in pustimo stati v zartti posodi v hladilniku čez noč. Za golaž na drobno narežemo čebulo in jo na mačkobi prepražimo, da se stopi. Nare-

žemo medveda in govedino (približno uro do dve). Dodamo vejico rožmarina, brične jagode in lovorjev list. Po želji lahko naribamo še rdeč korenček. Proti koncu dodamo še prasiča in srujad. Mesu seveda odstranimo vse začimbe v marinadi. Vse skupaj dušimo do mehkega še približno eno uro.

Ko vsa tekočina povre, potresememo z moko in rdečo papriko, popražimo in zalijemo z vodo. Vode naj bo toliko, da je meso pokrito, oziroma, da je golaž primerno gost. Če se nam zdijo, da je golaž preredekl, ga lahko zgostimo s podmetjo. Zacičimo s soljo, ščepom majarona, kuminom in nekaj kapljicami tabaska. Počakamo, da zarve v pokrito kuhamo približno pol ure do 45 minut. 15 minut pred koncem zalijemo še z vinom in odkrito kuhamo, da alkohol povre.

Glede samega recepta imam nekaj pripombe: avtor je ocitno Dolenjec, mi pa bomo cviček uspešno nadomestili z refškom, ki pa naj ga bo nekaj več kot 1,5 dl. Sam bi ga dal kar dobrega pol litra, če sodi v marinado, če pa z njim zalijemo meso, o čemer avtor ne piše, bi ga dal 2 dl.

Zraven sodijo kruhovi ali krompirjevi njoki, polenta, kuhan krompir itd.

Dober tek!

Ivan Fischer

PORTOROŽ - Drevi ob 19. uri v dvorani Levante Hotela Kempinski Palace

Prireditev Otroci nismo krivi

Dobrodeleni večer z razstavo in avkcijo likovnih del - Slovenski umetniki podarili svoja dela za Beli obroč Slovenije

PORTOROŽ - Na pobudo družbe Pravna varnost d.o.o. iz Kopra in Obalnih galerij Piran bodo tudi v Slovenski Istri organizirali dobrodeleni prireditve z avkcijo likovnih del, kateri izkupiček bo namenjen Belemu obroču Slovenije. To je humanitarna organizacija, ki skrbi za nedolžne otroke, ki jih je poleg družinskega nasilja prizadela še revščina. V minulih letih je Beli obroč Slovenije obiskal veliko družin, v katerih se je dogajalo ali se še dogaja nasilje; mnoge so obdarili z računalniki, igračami, knjigami, oblačili, nekateri otroci so ob pomoči Rdečega križa Slovenije in Zvezze prijateljev mladine Slovenije odšli na letovanje, mnoge pa so obiskali na njihovih domovih, v bolnišnicah in zavodih.

Na pobudo se je odzvalo 31 znanih slovenskih likovnih ustvarjalcev, ki so radodarno podarili kar 35 svojih umetnin različnih vrst in cenovnih razredov (v skupni tržni vrednosti 31.080 evrov) z namenom, da se izkupiček od njihove prodaje nameni otrokom - žrtvam družinskega nasilja iz programa te humanitarne organizacije. Svoja dela so podarili umetniki (ali njihovi dediči) Mirsad Begić, Emerik Bernard, Robert Černelč, Boštjan Drinovec, Mitja Ficko, Dušan Fiser, Klementina Golija, Danilo Ježičič, Jaka Jeraša, Simon Kajtana, Azad Karim, Mojca Lampe Kajtina, Tone Lapajne, Mira Ličen Krmpotić, Gani Llalloshi, Cveto Marsič, Valentín Oman, Ivo Prancič, Matjaž Prešeren, Ljubo Radovac, Mojca Smerdu, Lojze Spacial, Andrej Šalamun, Dušan Tršar, Emira Turnadžić Begić, Klavdij Tutta, Milena Usenik, Franjo Vecchiet, Žarko Vrezec, Fulvia Zudič, Huiqin Wang.

Izklicna cena umetnin bo na avkciji tudi za več kot polovico nižja od običajne tržne cene. Avkcijo bo vodil Toni Biloslav, ravnatelj Obalnih galerij Piran. Izdajo kataloga pa je omogočila družba Hotelova varnost iz Kopra. Za pravne osebe, ki bodo na avkciji izklicale razstavljeni likovno delo in tako namenile sredstva humanitarni organizaciji Beli obroč, so upravičene do davčne olajšave 0,3% od prihodka podjetja.

Radovedneži si lahko ogledajo razstavo likovnih del še danes v avli Hotela Kempinski Palace v Portorožu in se drevi ob 19. uri udeležijo prireditve z avkcijo teh del v hotelski dvorani Levante. Pred samim začetkom bosta spregovorila predstavniki družbe Pravna varnost in predsednica Belega obroča Slovenije Vlasta Nussdorfer; druženje pa bosta popestrila glasbenik Ruđer Bučar in igralec Daniel Malan.

KRAS - Boris Čok iz Lokve tej dediščini posveča posebno pozornost

Pastirske hiške na Krasu in drugod so pomembni pričevalci naše preteklosti

KRAS - »Pod Slavnikom jim pravijo kuće, na Matarskem podolju do Podgrada so sišče, v Lokvi šišče, na Krasu pa hiške ali hišce,« pripoveduje o različnih imenih pastirskih hiš Boris Čok iz Lokve, ki tej dediščini posveča posebno pozornost. »Tudi sam sem bil nekoč pastir in sem preizkusil del tega življenja. Vem, kako je bilo na gmajni v jutranjem mrazu, ko smo se stiskali pod zidove ali v hiške, ki so jih zgradili naši predniki.« V sedemdesetih letih preteklega stoletja, ko se je opuščalo pašništvo, pa so še v pozabio. Krajina se je začela zaraščati in mnoge pastirske hiške so se skrile očem. »Tudi sam se nanje ne bi več spomnil, če si ne bi z očetom pred kakimi dvajsetimi leti ogledovala naših parcel. Takrat mi je pokazal marsikatero naravno pa tudi kulturno posebnost.« In odpril pot raziskovanju.

Med odkrivanjem pastirskih hiš (v okolici Lokve jih je našel 61) je Boris ugotovil, da so bile zahtevno zidarsko delo, ki je terjalo veliko mero iznajdljivosti. Graditelji po navadi niso imeli zidarskih izkušenj. »To so bili najpogosteje pastirji sami, saj je bilo skoraj sramotno, če kdo ni imel svoje hiške. Gradili pa so na štiri načine - na prostem, v zidu, v "grubli" (kup kamenja) ali med večjimi skalami. Nekateri so vanje postavili tudi manj-

ša ognjišča, da so se lahko ogreli. Sicer pa so v pastirske hiške shranjevali tudi orodje, poleti so služile kot zavetišča pred hudo sončno prieko. Hiške so postavljali tudi v bližino vinogradov (primer v Trebčah), na lokavskem pa sem našel dve hiški, ki sta služili kamnosekom za počitek.« Nedolgo tega smo poročali o najdbi hiške v bližini Orleka, v kateri lahko stoji deset ljudi. »Velikost posamezne hiške,« je še povedal Boris Čok, »je bila odvi-

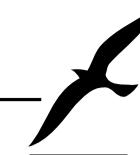

sna od količine kamenja v bližini. Kot sem izračunal, je bilo za postavitev omenjene hiške potrebnih 20 kubičnih metrov kamenja.« Na željo domačinov je Boris že postavil dve hiški, eno v Brjah pri Koprivi, drugo pa v Šepuljah. Po njegovih ocenah stoji na Krasu več kot 400 pastirskih hiš.

Pred šestimi leti je Krajevna skupnost Lokev izdala koledar z motivi pastirskih hiš, ki je imel velik odmev med ljudmi. Lani je sodelavec Televizije Slovenija Jadran Sterle o pastirskih hiškah posnel dokumentarni film in znova odprl zanimanje za tovrstno dediščino. Pastirske hiške bo v svoje raziskovalno delo vključil tudi Borut Juvanec z ljubljanske Fakultete za arhitekturo, ki sicer tematiku preučuje na širšem evropskem prostoru. V sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine iz Nove Gorice bodo najlepše in najbolj ohranjene pastirske hiške popisali in jih vpisali v kataster. Boris ima o njih zbranega že veliko materiala, saj namerava napisati knjigo. »Vsaka hiška ima svojo zgodbo, za skoraj vse lokavske primere poznam tudi graditelje.« Boris upa, da živi na Krasu še veliko somišljenikov in da mu bodo pomagali ohraniti to pomembno dediščino.

Irena Cunja

ŽELEZNICA - Po desetletnem premoru bo spravil s ceste 2000 tovornjakov letno

Včeraj spet stekel tovorni promet na progi Videm-Čedad

Vlak je iz Nemčije prirepljal 1300 ton jeklenih trakov za podjetje Fabro

VIDEM - Po skoraj desetih letih premora je spet stekel tovorni promet po železniški progi, ki povezuje Videm in Čedad. Včeraj je namreč na tovorno postajo Bottenicco (med Mojmakom in Čedadom) pripeljal tovorni vlak, naložen s 1300 tonami težkih jeklenih trakov v kolutih, ki jih je nemški proizvajalec poslal čedajskemu podjetju Faber.

Nova tovorna povezava, ki se vključuje v širši železniški sistem, v katerem je poleg Čedada tudi San Stino di Livenza, bo omogočila nadaljnje zmanjšanje števila tovornjakov na cestah Furlanije-Julijanske krajine za približno dva tisoč težkih vozil.

»Nov korak naprej pri politiki modalnega prevoza tovorov, ki jo izvaja Dežela Furlanija-Julijanska krajina. Ta si namreč prizadeva, da v logistično-železniškem okviru razvije vse možne rešitve, da bi zagotovila konkurenčnost in zanesljivost deželnega železniškega transporta. Temu je deželna uprava namenila vlogo alternative cestnemu prevozu, kar ima pozitivne učinke tako z ekonomskega kot predvsem okoljskega vidika,« je novost komentiral deželni odbornik za infrastrukturo in transport Riccardo Riccardi.

Ponovno uporabo tovorne postaje Bottenicco, ki že leta ni bila v uporabi in je tvegal dokončno ukinitev, je omogočilo že utečeno sodelovanje med deželno železniško družbo Società regionale Ferrovie Udine Cividale (FUC) z železniškim podjetjem InRail (v katerem ima lastniški delež tudi Dežela FJK) in z logistično družbo Inter Rail, svoj pristanek pa sta dala tudi podjetje Faber in lokalno vodstvo podjetja RFI-Rete ferroviaria italiana.

Popoln prenos prevoza težkega tovora na železnico bo ne samo izboljšalo prevoznotnost cest v deželi, ampak bo imelo pozitivne učinke tudi za podjetja, ki delujejo v industrijski coni Bottenicco in na industrijskem območju Čedad. Odslej bodo namreč svoje blago lahko odpošljala ali sprejemala neposredno po železnicah.

Včerajšnji prvi tovorni vlak med Vidmom in Čedadom se torej uokvirja v širšo razvojno perspektivo, ko se bo železniški prevoz za tovore uporabljal tudi v lokalnem okolju. Takrat bo mogoče uresničiti tudi dobro alternativo za potniško železniško postajo v kraju San Giovanni al Natisone, ki jo je podjetje Trenitalia pred kratkim zaprlo.

Železniški tiri postajajo spet in vse bolj aktualni
ARHIV

Tondo s tržaškimi industrijci o onesnaženem območju nacionalnega interesa (SIN)

TRST - Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo se je včeraj sestal s predsednikom tržaških industrijev Sergiom Razetom, kateremu je zagotovil, da bo sredi januarja sklical operativni sestanek o problemu saniranja tržaškega onesnaženega območja nacionalnega interesa (SIN). Za mizo bo povabil vse zainteresirane subjekte, je napovedal Tondo, ki se je o problemu že pogovarjal na ministrstvu za okolje v Rimu. Deželna uprava se zaveda, da je onesnaženo območje huda zavora za gospodarski razvoj Trsta, je zagotovil Tondo, medtem ko je Razeto opozoril na nevarnost, da bodo škodo utrpela tudi podjetja, ki niso odgovorna za onesnaževanje.

Finančna straža in Dežela FJK sklenili sporazum za nadzorovanje evropskih sredstev

TRST - Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo in general Finančne straže Gianluigi Miglioli sta včeraj podpisala okvirni sporazum za izboljšanje učinkovitosti nadzorovanja na področju financiranja strukturnih in kohezijskih politik Evropske unije. NA tej osnovi bo mogoče lažje priti do vrnitve zneskov, ki so bili neupravičeno pridobljeni s strani prisilcev v okviru sofinanciranih programov.

Prihodnji teden bo CIPE sklep o financiranju logistične platforme v tržaškem pristanišču

TRST - Sprejetje sklepa o financiranju tržaške logistične platforme je medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje CIPE prestavil na prihodnji teden. Sprva je bilo zasedanje odbora napovedano za danes, a so ga prestavili na prihodnji teden, pred ministrskim svetom. Kot je znano, naj bi načrtovana logistična platforma pred obalo v bližini škedenjske železarne imela skupno površino 25 hektarjev, od katerih naj bi jih 14 pridobili z zusajem morja. Platforma bo sodoben terminal za vse vrste tovorov.

GORICA - Posvet O čezmejnem sodelovanju v pomorstvu

TRST - Razvojna agencija Informest in tržaški AREA Science park prirejata danes dopoldne na sedežu fundacije goriške hranilnice Fondazione Cassa di Risparmio di Gorizia (Ul. Carducci 2) v Goricu okroglo mizo o pomorskem gospodarstvu in njegovi prihodnosti na področju raziskovanja, inoviranja in čezmejnega oziroma medregijskega sodelovanja. Pomorska ekonomija doživlja na našem območju velik pospešek tudi po poslagi aktivnosti v okviru projekta STAR-NETREGO, financiranega po 7. okvirnem evropskem programu, katerega cilj je vzpostaviti mrežo odličnosti med tehno-loškimi okoliši Furlanije-Julijanske krajine, Slovenije in hrvaške Primorsko-goranske županije s sedežem na Reki.

Okrugla miza se bo začela ob 10. uri s pozdravi predstavnikov oblasti, nato bodo na vrsti poročila Marcella Guaiane iz AREA Science parka, Edvarda Roškarja s fakultete za pomorstvo in promet Ljubljanske univerze in Dragana Čišića z reške univerze, posvet pa bo sklenila okrogla miza o prihodnosti medregijskega sodelovanja, na kateri bosta sodelovala tudi Japec Jakopin od Seawaya in Janez Pötzler s slovenskega prometnega ministrstva.

Banke - Zaradi izgub verjetna prodaja po kosih - Slovenska in italijanska Hypo sta zdravi

Danes odločitev o usodi vzhodnoevropskih dejavnosti Hypo Alpe Adria Bank International

TRST - Avstrijski bačni skupini Hypo Alpe-Adria Bank International (HAAB), ki je v globoki krizi, grozi preoblikovanje in prodaja po delih. Avstrijska vlada verjetno ne bo hotela pomagati HAAB s svežim kapitalom, saj ji je že lani namenila 900 milijonov evrov. Kot je včerajšnji številki ljubljanskega gospodarskega dnevnika Finance zapisal Karel Lipnik, so zaradi zakulisnega političnega dogovarjanja sicer še vse možnosti odprte. Najverjetnejne pa bo avstrijska vlada jamčila za slabu posojila HAAB, kar bi zmanjšalo potrebo po sicer nujni dokapitalizaciji. Vendor pa bo to povzročilo, da se bo moral HAAB preoblikovati. Najverjetnejša posledica bo ta, da bo razpadla in bo prodana po delih. Tudi letos še dobicenosna slovenska Hypo Alpe-Adria banka bo, kot kaže, kmalu naprodaj.

Reševalni poseg BayernLB, ki je večinska lastnica HAAB, bi lahko povzročil politične zaplete, ker Bavariči niso naklonjeni temu, da bi se njihov denar posredno porabil za reševanje avstrijske banke (bavarska vlada, ki je večinska lastnica BayernLB, je lani to hipotekarno banko rešila pred stečajem z 10 milijardami evrov pomoči). Reševanju se skuša izogniti tudi koroška deželna vlada, ki ima zdaj še okrog 12-odstotni delež (Koroška je sicer najbolj zadolžena avstrijska dežela). Povsem tisto je tudi

graška zavarovalnica Grawe, ki je lastnica petine banke.

Največje breme je trenutno na avstrijski vladi, ki se bo težko izognila reševanju HAAB. Insolventnost banke bi na pleča Avstrije prenesla 18 milijard evrov, ker je država pred leti jamčila za izdajo obveznic HAAB. Njen pristop bi lahko v težave potisnil tudi še nekaj drugih avstrijskih hipotekarnih bank, nekatereh v državni lasti. Delno zato, ker so si banke medsebojno pomagale z jamstvi, delno pa kot posledica »transke« škode ob propadu HAAB.

Celovška HAAB je v prvih šestih mesecih letos ustvarila 390 milijonov evrov čistih obrestnih prihodkov, kar je 14 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju, čiste pravizije pa so ostale na ravni prvega lanskega polletja pri 60 milijonih evrov. Občutno boljše kot lani je bilo tudi upravljanje portfelja in z dobički iz naslova različnih vrst finančnih instrumentov so letos v prvem polletju ustvarili 84 milijonov evrov dobička, medtem ko so imeli lani v enakem obdobju 25 milijonov evrov izgube. Vendor pa je HAAB letos že v prvem polletju moral narediti kar za 349 milijonov evrov rezervacij za slabu posojila.

To je še dvakrat več kot lani in že lani so rezervacijske bančne skupino potisnile v izgubo. Izguba HAAB je tako že ob polletju znašala 162 milijonov evrov, sto milijo-

nov evrov več kot lani. Bilančna vsota skupine se je letos skrila za 3,7 odstotka, kar je 1,7 milijarde evrov, in je konec junija znašala le še 40 milijard evrov.

Najboljši rezultat so letos ustvarili prav v Sloveniji, kjer so naredili samo za 11 milijonov evrov novih rezervacij, kar je najmanj v vsej skupini. S tem je slovenska HAAB ustvarila 17 milijonov evrov čistega dobička. Slovenska hčerinska banka je imela ob polletju 4,9 milijarde bilančne vsote in 330 milijonov evrov kapitala. Po velikosti je slovenski del mreže peti največji v skupini. Poleg Slovenije so bili ob polletju pozitivni le še na Hrvaškem, kjer so ustvarili 4,9 milijona evrov čistega dobička, in v Italiji, kjer je čisti dobiček do polletja dosegel 2,6 milijona evrov.

Največ težav imajo v vzhodni Evropi, na področju »drugih trgov«, ki združuje Ukrajino, Madžarsko, Bolgarijo, Makedonijo in Črno goro, kjer so moral letos narediti kar za 69 milijonov evrov novih rezervacij.

Največ izgube je sicer ustvaril sam holding HAAB (krovna družba), ki je moral v prvem polletju narediti za 88 milijonov evrov dodatnih rezervacij, kar je banki prineslo 70 milijonov evrov izgube. Vendor prav holding organizira dejavnost celotne skupine in veliko teh rezervacij ima dejanski izvor v aktivnosti hčerinskih družb.

EVRO

1,4730 \$

-0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

10. decembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	10.12.	9.12.
ameriški dolar	1,4730	1,4768
japonski jen	130,03	129,91
kitaški juan	10,0556	10,0830
ruski rubel	44,8505	44,8737
indijska rupija	68,7000	68,7743
danska krona	7,4417	7,4416
britanski funt	0,9043	0,9046
švedska krona	10,4367	10,4995
norveška krona	8,4355	8,4650
češka koruna	25,705	25,749
švicarski frank	1,5113	1,5114
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	272,05	273,71
poljski zlot	4,1405	4,1336
kanadski dolar	1,5472	1,5643
avstralski dolar	1,6074	1,6222
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2382	4,2449
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7072	0,7076
brazilski real	2,5904	2,5953
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,2020	2,2173
hrvaška kuna	7,2668	7,2640

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

10. decembra 2009

1 meseč.

	1 meseč.	3 meseč.	6 meseč.	12 meseč.
LIBOR (USD)	0,2340	0,2542	0,4575	1,0065
LIBOR (EUR)	0,4568	0,6775	0,98	1,2237
LIBOR (CHF)	0,1133	0,2516	0,3483	0,6483
EURIBOR (EUR)	0,481	0,714	0,997	1,243

ZLATO

(99,99 %) za kg

+61,06

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

10. decembra 2009

vrednostni papir

vrednostni papir	zaključni tečaj	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,55	-1,03
INTEREUROPA	5,88	+1,55
KRKA	65,66	-1,77
LUKA KOPER	24,11	-0,50
MERCATOR	157,25	-1,80
PETROL	312,93	-0,63
TELEKOM SLOVENIJE	136,40	+0,11
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	51,02	-1,12
AERODROM LJUBLJANA	35,00	+1

POLITIKA - Na zasedanju Evropske ljudske stranke v Bonnu očrnil ustavno sodišče in sploh sodstvo

Berlusconi napadel ustavne organe Napolitano »prizadet in zaskrbljen«

Fini se spet ograje, opozicija zahteva, naj premier pojasni svoje stališče v parlamentu

BERLUSCONI Po napadih sem močnejši, super premier »z jajci«

BONN - »Italijanska ustava pravi, da suverenost pripada ljudstvu, toda v Italiji se dogaja, da suverenost prevzema stranka sodnikov. Parlament izdela zakone, a če ti niso po godu stranki sodnikov, se ta obrne na ustavno sodišče, ki te zakone ukine.« Tako je italijanski premier in vodja Ljudstva svobode Silvio Berlusconi včeraj pred 1.500 delegatimi, zbranimi na kongresu Evropske ljudske stranke v Bonnu, predstavil politično stanje v svoji državi.

Na kongresu so Berlusconijevo izvajanja poslušali nekateri izmed najvidnejših evropskih voditeljev, začenši z nemško kanclerko Angelego Merkel, ki kongres gosti. Vodja Ljudstva svobode je zatrdiril, da se je ustavno sodišče v Italiji spremenovalo iz jamstvenega v politični organ, saj 11 od 15 njegovih članov »pripada levici«, to pa zato, ker so bili zadnji trije predsedniki republike iz vrst levice. Sicer pa je Berlusconi dejal, da njegova vlada dela na tem, da bo spremenila sedanjo situacijo, in to z ustavno reformo.

Italijanski premier je poleg tega poudaril, da je italijanska levica »razdeljena in v razsulu«. Ker ne more premagati desne sredine na politični ravni, se poslužuje sodnih procesov. To naj bi po njegovih besedah prihaljalo do izraza v dejstvu, da je bil on osebno tarča 103 sodnih postopkov, da se je ranjalo 913 javnih tožilcev in sodnikov, da je doživel 587 preiskav sodne policije in finančne straže ter 2.500 sodnih obravnav.

A to po njegovem ne bo vrglo vlade. »Imamo enotno in močno večino ter super premiera,« je dejal. »Levica me je napadala na vse mogoče načine, a kdor verjame vame, je zdaj že bolj prepričan. Vsi pravijo: »Kje bomo našli močnega in trdnega človeka z jajci (sic!) kot je Silvio Berlusconi?«, je zaključil vodja Ljudstva svobode.

Silvio Berlusconi na kongresu Evropske ljudske stranke ANSA

PARLAMENT - Sodeloval naj bi z mafijo Poslanci preprečili Cosentinovo aretacijo

RIM - Kot je bilo pričakovati, so poslanci včeraj z večino glasov zavrnili zahtevo po aretaciji poslancev, vladnega podtajnika na ministrstvu za finance in možnega kandidata Ljudstva svobode za predsednika Kampanije Nicola Cosentino, ki je osumljen vpletjenosti v mafiske posle. Cosentino prihaja iz kraja Casal di Principe, zaradi sume sodelovanja s klanom camorre Cosalessi pa je državno tožilstvo zahtevalo njegov pripor. Večina poslancev je menila, da predstavljeni dokazi tožilstva niso zadostni, zbalci pa so se tudi, da bi tožilstvo odslej preganjalo tudi druge poslance. Po tajnem glasovanju so razglasili rezultat: 360 poslancev, med katimi so bili tudi nekateri poslanci opozicije, je glasovalo v prid Cosentinu, 226 jih je glasovalo proti.

»Dokazi proti Cosentinu niso takoj trdni, da bi ga morali pripreti. Obstaja pa tudi objektivna nevarnost, da bo državno tožilstvo začelo preganjati poslance vsevprek,« je povedal posla-

NICOLA
COSENTINO
ANSA

nec Nino Lo Presti (Ljudstvo svobode). Cosentino se je na seznamu tožilstva znašel, potem ko ga je obremenilo več nekdanih predstavnikov camorre. Politično kariero naj bi namreč gradil tudi na podlagi glasov, ki so mu jih zagotovili mafiji v zameno za pomoč, ki jo je camorri omogočal najprej v deželnem svetu Kampanije ter nato tudi kot poslanec in član vlade v Rimu. Čeprav pomeni glasovanje svojerstno zmago za Cosentinoma, pa je vprašanje, ali bo lahko nadaljeval svojo politično kariero.

Ob začetku procesa so demonstrirali tudi delavci iz Francije

in oblači »stranka sodnikov«, opozicija pa je oziščala zlasti Berlusconijev napad na ustavno sodišče. Dario Franceschini (Demokratska stranka), Massimo Donati (Italija vrednot) in Pier Ferdinando Casini (Udc) so zahtevali, naj premier pojasni svoje stališče v parlamentu.

Voditelj demokratov Pier Luigi Bersani je izrazil prepričanje, da je Berlusconijev nastop povzročil zaskrbljenost v vrstah Evropske ljudske stranke glede dogajanja v Italiji, »saj je vsem jasno kaj pomeni rušiti ustavo«. Še ostrejši je bil prvi mož Italije vrednot Antonio Di Pietro. »Berlusconi uničuje ustavo, najprej s tem, da reducira parlament na zasebno službo, zdaj pa z napadom na ustavno sodišče, ki je zadnji branik ustave. Če to ni fašizem, kaj je? Je potrebno ricinusovo olje?«, se je vprašal. Predsednik UDC Pier Ferdinando Casini pa je menil, da so bile Berlusconijeve besede »povsem neprimerne in zgrešene, bodisi z vsebinskega kot z metodološkega vidika«. »Kdor zmaga na volitvah, ni gospodar države, ampak se mora soočati z utežmi in protitežmi demokracije,« je pristavil.

Berlusconija pa so branili njegova glasniki Daniele Capezzone in Paolo Bonaiuti ter vodja Severne lige Umberto Bossi, po oceni katerega Berlusconi »ima res jačca«.

IZSILJEVANJE VIPOV Corona obsojen

MILAN - Milansko sodišče je razvpitega fotografa in managerja Fabrizia Corona obsodilo na tri leta in osem mesecov zapora zaradi izsiljevanja znanih osebnosti z grožnjo objave kompromitirajočih fotografij. Gre predvsem za izsiljevanje motociklista Marc-a Melandrija, ki so ga Coronovi fotografirali v družbi porno zvezdnic, in nogometnika Adriana, ki so ga fotografirali v družbi prostitutk. Na dve leti in štiri meseca je bil obsojen tudi Coronov sodelavec Marco Bonato. Fabrizio Corona je bil po branju razsodbe vidno nejevoljen in je novinarjem postregel v vrsto obtožb na račun sodnikov, saj po njegovem mnenju zakon očitno ni enak za vse, saj če bi bilo tako, bi morali obsoditi vse fotografiske agencije v Italiji: »Sram me je, da sem Italijan,« je ob tej priložnosti dejal Corona, medtem ko je tožilec Frank Di Maio izrazil zadovoljstvo, saj je šlo za uveljavitev principa, po katerem bo odslej izsiljevanje denarja od znanih osebnosti v zameno za neobjavo fotografij težje.

Stavka CGIL v šolah, javnih ustanovah in bolnišnicah

RIM - Sindikat javnih uslužencev FP CGIL in šolski sindikat FLC CGIL sklicujeta danes celodnevno stavko za vse vrste javnih in šolskih uslužencev. V šolah, na univerzah in v konservatorijsih bo torej pouk okrnjen, roke bodo prekrižali tudi zaposleni v raziskovalnih ustanovah, v zdravstvenem sektorju oz. v bolnišnicah in drugih javnih ustanovah. Stavkajoči bodo stopili na ulice v Rimu, Milanu in v Neaplju: organizatorji pričakujejo množično udeležbo. V Rimu se bodo protestnikom pridružili še prekerni šolniki, univerzitetniki gibanja l'Onda in višješolci. Minister za delo Sacconi je ocenil, da gre za politične demonstracije in ne sindikalne, minister za javno upravo Brunetta pa je izjavil, da se jih udeležujejo predvsem upokojenci in drugi.

Abortivna tabletka RU486 spet izizza polemike

RIM - V uradnem listu so končno objavili sklep upravnega odbora italijanske agencije za zdravila AIFA, ki dovoljuje uporabo tabletke za prekinitev nezaželenne nosečnosti RU486 v Italiji. Minister za zdravstvo Maurizio Sacconi je včeraj poudaril, da je vsekakor treba dosledno spoštovati določila zakona 194 o prostovoljni prekiniti nosečnost. Minister namreč zahteva strogo zdravniški nadzor nad abortivnim farmakološkim procesom, za kar ni dovolj enodnevna hospitalizacija. »Tabletka RU486 je namreč zdravilo, ki lahko povzroči marsikateri nezaželeni stranski učinek, zato mora prekinitev nosečnosti potekati izključno v bolnišnici. Drugače bo voda ustreznog pogleda,« je zagrozil.

Umor v Garlascu: tožilka zahteva 30-letno kazen

PAVIA - Proces o umoru Chiare Poggi v Garlascu se bliža koncu. Državna tožilka Rosa Muscio je včeraj pred sodnikom za predhodne obravnave zahtevala za obtoženca Alberta Stasijsa tridesetletno zaporno kazensko. Sojenje poteka po skrajšanem postopku, tridesetletna kazen pa je tudi najvišja možna. Tožilka meni, da Stasijsa bremenijo težki in točni dokazi. Do umora je prišlo 13. avgusta 2007. Po doslejšnjih ocenah naj bi se kravni dogodek zgodil med 11. uro in 11.30, tožilka pa je včeraj presenetljivo zatrnila, da naj bi Stasi ubil svojo 26-letno zaročenko pozneje, po 12.20 (ob tej uri je Stasi doma ugasnil svoj računalnik). Truplo je uradno odkril ob 13.49.

SODSTVO - Na zatožni klopi nekdanja glavna delničarja švicarskega podjetja Eternit

V Turinu se je včeraj pričelo pomembno sojenje zaradi več kot 2 tisoč žrtev azbesta

TURIN - V Turinu se je včeraj začelo težko pričakovan sojenje nekdanjima glavnima delničarjem švicarskega gradbenega podjetja Eternit. Obtožena sta povzročitve okoljske katastrofe in kršitev pravil o varnosti pri delu, ki so vodile v smrt več kot 2000 italijanskih državljanov zaradi bolezni, povezanih z azbestom.

Obtožena sta švicarski milijarder Stephan Schmidheiny ter belgijski baron Jean-Louis de Cartier, oba glavna delničarja švicarskega Eternita in lastnika Eternitovih tovarn v mestu Casale Monferrato nedaleč od Turina in še treh drugih krajih na severu Italije. Javno tožilstvo jima ocita, da sta najbolj odgovorna za kršitev pravil o varnosti pri delu, zaradi katerih je umrlo več kot 2000 ljudi, še kakih 800 jih je zbolelo. Oba krivdo zanikata, v primeru obsoobe pa jima grozi od 3 do 12 let zapora.

Eternit naj bi dopustil, da so se azbestni delci, ki so ostajali ob proizvodnji strešne kritine in cevi, po zraku raz-

širili na velika območja v severni Italiji. Med žrtvami so tako uslužbenici Eternita in prebivalci štirih italijanskih mest, kjer je imelo podjetje svoje tovarne.

Skupinski civilni tožbi, ki je združena s kazenskim postopkom, se je pričudilo že kakih 3000 žrtev in njihovih družin. Na sojenju bodo zahtevali več sto milijonov evrov odškodnine.

Ponavdah tožilstva gre za največje sojenje doslej zaradi posledic izpostavljenosti modremu azbestu, nevarnemu mineralnemu vlaknu, ki so ga v Italiji prepovedali leta 1992. Trajalo naj bi do dve leti. Gre tudi za prelomno sojenje kar zadeva škodljive posledice industrijskega onesnaževanja.

Podjetje Eterit je tovarne v Italiji zaprlo leta 1986, nekdanji uslužbenici in lokalni prebivalci pa zaradi onesnaženja okolja pred več kot 20 leti še danes zbolevajo in umirajo. Simptomi bolezni, povezanih z azbestom, se namreč pojavijo več - lahko tudi do 40 - let po prvi izpostavljenosti.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Bojevita opozicija

Leva sredina zahteva odstop predsednika Pacorja

Opozicija skuša izkoristiti zdrahe v desnosredinski večinski koaliciji

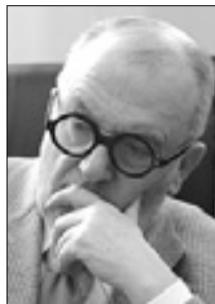
Levosredinska opozicija v tržaškem občinskem svetu zahteva odstavitev predsednika mestne skupščine Sergia Pacorja. Zahtevo po odstavitev so svetniki Demokratske stranke, Stranke komunistične prenove, Občanov, Zelenih in Rovisove liste uradno predstavili včeraj na seji načelnikov svetniških skupin in jo predložili generalnemu tajništvu tržaške občine, podpisalo pa jo je vseh 15 predstavnikov opozicije. O njej bodo razpravljali na občinski seji v ponedeljek, 21. decembra.

V svoji zahtevi so svetniki opozicije zapisali, da je nastane nove skupine PDL-Trieste, tako imenovana skupina Sulli, ki združuje štiri Bandelijeve privržence v skupščini, dejansko in tudi številčno spremenil sestavo ve-

činske koalicije, ki je prvotno izvolila predstavnika republikancev Pacorja za predsednika občinskega sveta. Nekatere pred kratkim ustanovljene skupine (poleg Sullijeve tudi Severna liga) niso mogle izraziti svoje podpore sedanjem predsedniku. Njegova vloga in mesto pa sta tako pomembna, da mora imeti predsednik popolno in zelo jasno podporo sedanje večinske koalicije, so zapisali svetniki opozicije. Tako široka podpora pa v sedanjih, spremenjenih političnih okvirih, še ni prišla do izraza. Zato so predstavniki opozicije na podlagi občinskega pravilnika zahtevali Pacorjev odstop.

Namerata leve sredine je zelo jasna. Skuša izkoristiti trenja v desni sredini, ki jih je povzročila ustanovitev Sullijeve

PREDSEDNIK
TRŽAŠKEGA
OBČINSKEGA
SVETA SERGIO
PACOR

KROMA

skupine. Ko bi se večina predstavila na glasovanju o zahtevi po odstopu predsednika Pacorja enotno, bi se ta ne bi imel česa batiti. Dogajanja iz prejšnjih dni v občinskih komisijah in predvsem vsljena »zamenjava« predsednika v komisiji za proračun, v kateri je desna

sredina »odstrelila« neposlušnega Sulija in na njegovo mesto postavila zvezstega prirvzenca Nacionalnega zaveznika Antonia Lippolisa, pa napovedujejo, da bo glasovanje za večino trd oreh. Ko bi Sullijevi »štirje mušketirji« glasovali proti Pacorju (kar je zelo verjetno), bi zbrala zahteva po odstopu 19 glasov. Desna sredina bi imela še vedno večino z 21 glasovi, glasovanja pa bi se morali udeležiti vsi svetniki. V tako zapletenem položaju bi znal biti odločilnem glas nekdanjega svetnika Marjetice Alessandra Minisini, ki je pristopil k mešani skupini. Na prejšnjih sejah se je že pri nekaterih glasovanjih vzdržal. Ko bi se tudi ob »zaupnici«, bi lahko postal ... Pacorjev rešitelj.

M.K.

PREVOZI - Januar Podražitev vozovnic

Tako kot po vsej deželi se bodo tudi v Trstu od 1. januarja cene vozovnic v javnem prometu (železniške, avtobusne in pomorske povezave) nekoliko zvišale.

Za avtobusno vozovnico za 10 voženj bo od januarja treba odšteti 9,90 evra, za posamezno 60-minutno vozovnico za celotno omrežje pa 1,10 evra. Navadna vožnja na progi z dvema odsekoma bo stala 1,20 evra, 75-minutna vozovnica za celotno omrežje 1,25 evra, celodnevna vozovnica za celotno omrežje pa 3,55 evra. Petnajstdnevni abonma za eno progo ali odsek se bo dvignil na 15,10 evra, za celotno omrežje pa na 18 evrov, medtem ko bo mesečna karta za eno progo oz. odsek stala 22,20 evra, za celotno omrežje pa 27,90 evra; za letni abonma bo treba odšteti 10 krat vsoto mesečnega abonmaja.

Stvari marsikoga vsekakor precej skrbijo. Mednje sodi devinsko-nabrežinski občinski svetnik leve sredine Maurizio Rozza, ki zahteva, da se o predlogu mestne občine izjasni nabrežinski občinski svet, seveda odklonilno. Rozza se boji, da bodo Občino Devin-Nabrežina čez noč »preselili« pod okrilje goriške pokrajinske uprave. Zato tudi on ne izključuje možnosti ustanovitve nove občine Carso-Kras, ki bi zaobjemala občine Nabrežino, Zgonik in Repentabor, očitno brez Krasa, ki sodi pod Trst. Skratka še kar precejšnja zmeda.

KARABINJERJI Preganjajo sivo ekonomijo v javnih lokalih

Tržaški karabinjerji so v sodelovanju z delovnimi inšpektorji in oddelkom NAS izvedli akcijo proti sivi ekonomiji v mestnih lokalih. Odkrili so več delavcev brez pogodb in kaznovanih upraviteljev. Neapeljan s stalnim bivališčem v Mantovi, ki upravlja enega od lokalov, bo moral plačati 15.900 evrov, ker je na črno zaposlil pet oseb, lokal pa ni ustrezal minimalnim higieniskim standardom. Poslovnežu iz Benetk, ki stanuje v Trstu, pa so naložili 20.500 evrov globe, ker so v njegovem lokal delale tri neprijavljene delavke, dve od katerih je odslovil.

Trčenje v pristanišču

Pri sedmem pomolu se je okrog 9.45 pripetila prometna nesreča. Po navedbah prometne policije sta trčila avto in skuter. 32-letni voznik slednjega si je hudo poškodoval glavo in obraz. Rešilec ga je prepeljal v katinarsko bolnišnico.

PREDLOG SEVERNE LIGE

V sklopu mestne občine tudi nova kraška občina?

Razprava o ničemer. Deželni svetnik Igor Kocijančič takole rezko »ocenjuje« medijsko razpravo o ustanovitvi tržaške mestne občine, ki temelji na nekaterih časopisnih člankih in na splošnih izjavah predsednika Dežele Renza Tonda in odbornice Federice Seganti. »Dokler ne bomo dobili v roke pisni dokument je vsa ta razprava popolnoma nesmiselna«, dodaja zastopnik Mavrične levice, ki pravi, da predlog mestne občine sploh še ni priomal v deželno vlado, kaj šele v deželni parlament. »Tondo je doslej marsikaj obljubil, zelo malo obljub pa izpolnil«, zaključuje Kocijančič.

Nekoliko drugače razmišlja polslanec Severne lige Massimiliano Fedriga, ki je prepričan, da bo mestna (ali metropolitanska) občina koristila Trst in okoliškim prebivalcem. »Nihče ne bo ničesar izgubil, temveč vsi bomo nekaj pridobil«, je prepričan Fedriga. Po njegovem bi lahko v mestni občini našla mesto tudi nova

kraška občina, ki bi bila dejansko števec vzhodnega in zahodnega Krasa. Predlog je precej nedorečen, saj bi po eni strani pravzaprav ukinili občine, v isti sapi pa ustanovili novo upravo. Gre za veliko protislovje v razpravi, ki - kot pravilno ugotavlja Kocijančič - sloni v glavnem na časopisnih izjavah in intervjujih ter ne na konkretnih predlogih, ki jih (še) ni.

Stvari marsikoga vsekakor precej skrbijo. Mednje sodi devinsko-nabrežinski občinski svetnik leve sredine Maurizio Rozza, ki zahteva, da se o predlogu mestne občine izjasni nabrežinski občinski svet, seveda odklonilno. Rozza se boji, da bodo Občino Devin-Nabrežina čez noč »preselili« pod okrilje goriške pokrajinske uprave. Zato tudi on ne izključuje možnosti ustanovitve nove občine Carso-Kras, ki bi zaobjemala občine Nabrežino, Zgonik in Repentabor, očitno brez Krasa, ki sodi pod Trst. Skratka še kar precejšnja zmeda.

SOLIDARNOSTNA ORGANIZACIJA - Ne bombe, temveč bomboni

Pomoč otrokom Zastave še aktualna

Sindikalisti tovarne avtomobilov iz Kragujevca na obisku v Furlaniji-Julijski krajini - V deželnem svetu jih je sprejel svetnik SKP Igor Kocijančič

Neprofitna organizacija Ne bombe, temveč bomboni vse bolj združuje Furlanijo-Julijsko krajinu in srbski Kragujevac oziroma njegovo po vsej nekdani Jugoslaviji znano tovarno Zastava. Pred desetimi leti, po bombnih napadih, ki so prizadeli mesto in tovarno, je organizacija z zgovernim imenom navezala stike s sindikalnimi organizacijami Zastave za pomoč otrokom delavcev, ki so bili ob delo (tek je bilo skoraj 20 tisoč). Stekla je tako akcija rejništva na daljavo. V desetih letih je pomoč iz Italije prejelo skupaj kakih 1800 otrok in njihovih družin, v Furlaniji-Julijski krajini so družine »posvojile« na daljavo 180 fantkov in deklic iz Kragujevca in okolice.

Predsednik tržaške organizacije prof. Gilberto Vlaic je bil tudi med pobudniki drugih ukrepov, tako na zdravstvenem kot na šolskem področju, ki so potekali s sodelovanjem sindikatov tovarne Zastava. Te dni so sindikalni predstavniki Zastave na obisku v deželi, da bi okrepili te stike dragocene pomoči. Včeraj jih je sprejel deželni svetnik Stranke komunistične prenove Igor Kocijančič, ki je napovedal današnje srečanje delavcev Zastave z uslužbenimi tolmeške tovarne družbe Fiat, izpostavil pa je tudi plodne stike in sodelovanje med Deželo FJK in srbsko vlado.

Tovarna Zastava ostaja v okvirju turinskega avtomobilskega koncerna Fiat. Napovedano je bilo tes-

nejše sodelovanje, vstop Fiatu v lastništvo Zastave pa so italijanski mediji takrat razbobnali kot veliko priložnost za razvoj srbske industrije.

Realnost, ki so jo včeraj nakazali tajnik sindikata Zastava-Avta Zoran Mihajlović, tajnik sindikata Zastava-Kamioni Goran Miletić, tajnik in pod-tajnik sindikata Zastava Radoslav Delić in Rajko Blagojević ter koordinatorica urada za mednarodno rejništvo Rajka Veljavić, pa je precej drugačna od medijskih sporočil.

Fiat bi moral po dogovoru investirati v tovarno 200 milijonov evrov, a jih še ni. Kljub temu Zastava sestavlja avtomobile fiat punto, a z omejenim številom delavcev, ki jih plačuje država, prav tako pa daje država olajšava za nakup Fiatovih avtomobilov (od aprila so prodali 15 tisoč vozil, kar je za srbsko tržišče zelo veliko), velikanski del dobička pa romi v blagajno turinskega koncerna.

Prihodnost velikega števila delavcev je na kocki, slabu pa se piše tudi kooperantom. Po izjavah sindikalistov iz Kragujevca, je doslej izgubilo delo kar 45 tisoč ljudi, ki so živelii od sodelovanja z Zastavo. Prav zato je akcija Ne bombe, temveč bomboni za družine iz Kragujevca in za njihove otroke po desetih letih še zelo aktualna.

M.K.

Desno: sindikalisti tovarne Zastava iz Kragujevca na sdežu deželnega sveta

V Križu drevi odpade srečanje s Pirjevcem

Kriška sekcijsa VZPI Evald Antončič - Stojan in SKD Vesna sporočata, da srečanje s prof. Jožetom Pirjevcem »Razmišlanje o Titu in njegovi dedičini«, ki je bilo napovedano za danes, odpade iz tehničnih razlogov. Nov datum srečanja bo sporočen naknadno. Organizaciji se javno opravičuje prof. Pirjevcu, članom in go-stom.

V nedeljo svečanost na openskem strelišču

V nedeljo ob 15. uri bo na openskem strelišču spominska svečanost ob 68. obletnici usmrtnitve obsojenca na 2. tržaškem procesu - Pinko Tomažič, Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos, Ivan Vadnal. Spregovorila bošta zgodovinar Milan Pahor in Štefan Čok v imenu mladih VZPI-ANPI, predsedovala bo Maja Malalan. Skupaj bošta nastopila MoPZ Tabor in MPS Sv. Jernej. Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši vabi zatem ob 16. uri v openski Prosvetni domu na predvajanje dokumentarnega filma RTV Slovenija - Andraž Poschl: Pesem upora.

Mladi demokrati podpirajo alternativo

Mladi Demokratske stranke bodo tudi v Trstu, kot drugod po Italiji, danes in jutri izvedli pobudo Tišoči trgov za alternativo. Pobudo bodo drevi ob 19.45 predstavili v hotelu Urban (Androna chiusa 4-star mesto). Osrednji poseg bo imel Mitja Gialuz, univerzitetni profesor in vodja kadrovskega oddelka Demokratske stranke.

Jutri skupščina levičarskega gibanja

Levičarsko gibanje Levica-Ekologija-Svoboda vabi na jutrišnjo ustanovno skupščino. Srečanje se bo odvijalo ob 11.30 do 14. ure v hotelu Urban (Androna chiusa) v starem mestu. Levica-Ekologija-Svoboda je sodelovala na letošnjih evropskih volitvah, na katerih pa ni presegla vtopnega praga za Strasbourg. Njen vse-državni vodja je Niki Vendola, predsednik Dežele Apulija.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - Intervju z ravnateljem Milanom Pahorjem

»Manjšina je v pat poziciji, postajamo vse bolj konzervativni«

NŠK s številnimi izvivi, od Narodnega doma in preureditve sedeža v Ulici sv. Frančiška do odprave dvojnikov

Sedež odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, ki se nahaja v poslopju Kulturnega doma, je ta čas brez ogrevanja. Ravnatelj NŠK Milan Pahor sedi v svoji pisarni, dobesedno zakopan v knjigah. Arhivsko in etnografsko bogastvo, ki se skriva za pritičnim vrati tik ob »gledališki katedrali«, je osupljivo. Tisoč dokumentov, knjig, revij, slike Maria Magajne, pa še zbirke harmonik, kmečkega orodja, narodnih noš ter smučke Pinka Tomažiča: to in še marsikaj polni omarje, stene in škatle. Gradiva je dovolj za lep muzej o Slovencih. Izhodišče za intervju je Narodni dom, ki ga je pred kratkim obiskal slovenski minister Bostjan Žekš, beseda pa je nanesla še na načrt za preureditev prostorov v Ul. sv. Frančiška. Stavba je last Jadrske finančne družbe (s sedežem v Ul. Geppa), načrt podpira finančna družba KB1909.

Vodstvo NŠK je ministra Žekša in tržaškega rektorja Peronija opozorilo, da potrebuje knjižnica v Narodnem domu več prostora. Pristavilo pa je, da za dejavnosti v že pridobljenih sobah ni sredstev. Kako razlagate to navidezno protislovje?

V manjšini je marsikaj protislovno. Zgodba je sledenca: tedanji rektor Domenico Romeo nam je spomladi leta 2004, že po dveh srečanjih z vodstvi NŠK, SKGZ in SSO, predal dva prostora. V pohištvo nam ni bilo treba vložiti niti evra. Sledilo je odprtje male dvorane, ki sta se ga udeležila oba rektorja, Romeo in Peroni. Finančni problem pa je nastal takoj na začetku. V začetnem zakonu piše, da v Narodnem domu in Trgovskem domu v Gorici domujejo slovenske (začenši z NŠK) in italijanske ustanove, ki si delijo obe stavbi. Ampak v Ul. Filzi imamo na razpolago le slabih sto kv. metrov. Rektor pravi, da se univerza lahko umakne, mora pa najti nov sedež. Knjižnica kot tako se ni vselila, mala dvorana pa dobro deluje. Tako lani kot letos je bilo okrog 40 srečanj.

Kaj pa informativni center?

Vsi bi radi imeli infocenter s kulturnim menedžerjem, potrebna pa so sredstva. Ni smo še dosegli sklepa, da bi infocenter predstavljal posebno postavko financiranja. Krovni organizaciji sta napovedali, da bosta pomagali, a se to ni zgodilo. Denar prejemamo s projekti. Letos nam je Dežela FJK odobrila projekt, takoj kot leta 2006.

Ali ni bil sprva zraven tudi SLORI?

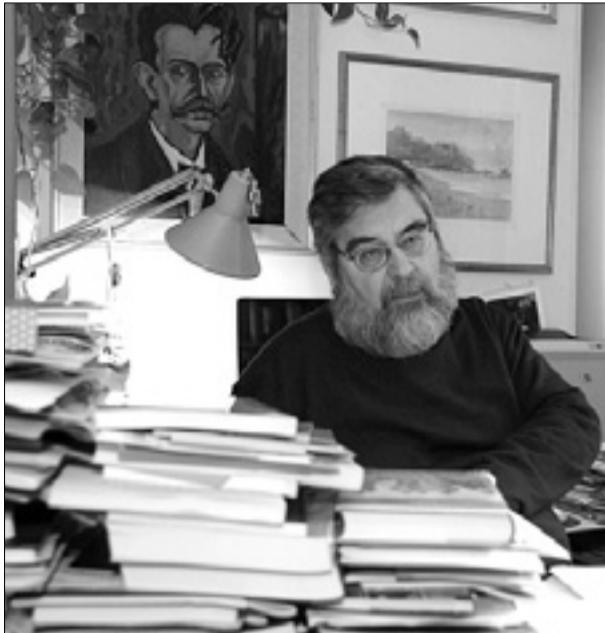
Da, a se je po sedmih mesecih zaradi pomanjkanja denarja umaknil. Mi smo izredno omenjeni v zakonu in si ne moremo dovoliti, da bi zapustili poslopje. Infocenter smo zamrznili, ker si ne moremo privoščiti pogodbeno vezane osebe, ukvarjam pa se z malo dvorano.

Kako bi lahko ti prostori zaživeli?

Želeli smo, da bi bil tam sedež raznih

Milan Pahor v svoji pisarni v Ulici Petronio

KROMA

društev, opremljen s tablami. Za to se je npr. zanimalo društvo Kons. Govor je bil tudi o ustanovitvi konzorcija ustanov, a je to težko udejanjiti. Vsi pravijo, da Narodni dom ni samo problem knjižnice, pogosto pa ostajamo sami. Že res, da nam je Dežela FJK odobrila projekt, vemo pa, da je tudi izničila deželni sklad za Slovence, kar pomeni, da se bomo kmalu vrnili na položaj iz leta 2004. Ministra Žekša smo pozvali, naj Slovenija nameni manjši delež sredstev tudi tem dejavnostim. Ozračje je v Trstu nedvoumno boljše, predvajanje filma z naslovom Trst je naš v Narodnem domu je nedvoumen dokaz. Nihče nas ne ustavlja. V Narodnem domu pa bi potrebovali stalno referenčno točko. Ven gotovo ne bomo šli, to je jasno.

NŠK je razpršena po Trstu. Ali je prostorska stiska vaš največji problem?

Tako je. Imamo politično zagotovilo, da naj bi se preselili v Narodni dom, a dokler ne bo politične volje, tega ne bo. Medtem moramo rešiti zagato, predvsem v Ul. sv. Frančiška.

Je tam huda stiska?

Čez eno leto verjetno ne bo več prostora niti za eno novo knjigo. V teknu pa je ponudba lastnika, ki načrtuje preureditev.

Kdo so zdajšnji in prejšnji lastniki?

Zdaj je Jadranška finančna družba, pred tem Založništvo tržaškega tiska, še prej Družba Dom. Odkar sem ravnatelj, plačujemo najemnino tretjemu lastniku.

Kaj pa predvideva načrt?

Preureditev stavbe od pritičja do drugega nadstropja. Tretje in četrto ostajata nedotaknjeni. Namen je posodobiti prostore in jih približati uporabniku.

Kaj bi se spremenilo?

Knjigarna bi pridobila kavarno, levo od vhoda. Več sten bi bilo steklenih. Z Ul. sv. Frančiška bi gledali skozi knjigarno do dvorišča. Mi bi izgubili spodnji del skladisa, ker bi se knjigarna preprečila že v knjižnico. V pritičju bi dajali na razpolago naše časopise in revije. Obiskovalec bi si ogledal knjige, popil kavo in prelistal časopise. V pritičju bi odpri tudi infotočko za mlade, pa še dvorišče bi izkoristili. NŠK bi ostala v prvem nadstropju, ki bi ga nekolič preuredili: prebili bi eno steno, uredili večjo sobo za otroke in sanitarije. V drugem nadstropju bi ZSKD ohranil dva urada, Gregorčičeva dvorana in ostali uradi bi izginili, namesto teh bi imeli drugo čitalnico in manjši prostor za izposojo knjig.

Načrt se zdi kar dober, kajne?

Zelo je sodoben. Predlogu pa smo priložili dokument, ki njihovo vizijo prilagaja našim potrebam.

Kam pa s skladisčem?

To je velik problem. Po eni strani dobitimo moderno knjižnico, v kateri lahko preživimo osem ur, po drugi pa moramo nekam spraviti 40 tisoč knjig (NŠK jih ima skupaj 141 tisoč v Trstu in 35 tisoč v Gorici, op. p.). Ne vem, kako bomo to rešili.

Obstaja rešitev v sami stavbi?

Ne. Posopje, ki bi ga po zgledu goriškega KB centra poimenovali K center (K kot kultura, knjigarna, knjižnica), naj bi preuredila tržaška sestra družbe KB1909. O problemu skladisa pa smo se pogovarjali z obehma krovnima organizacijama, ki naj bi našli primerno rešitev.

S preureditvijo pa se strinjate.

Vedeti moramo, da se bo koncept knjižnice spremenil. V kontekstu krize, vse višjih stroškov in krčenja javnih prispevkov, naj bi širili svoje kompetence. S tem bi še poveličili stroške. Po novem bomo prisotni v dveh nadstropjih in delčku pritičja. Najemnina se bo povisala, delovno silo bi morali povečati. Pa še novo skladisčje potrebujemo, z novo najemnino. Vseeno smo sklenili, da je načrt v redu in da ga sprejmemo, rešitev bomo pa poiskali potem. Drugih perspektiv nimamo, izvir moramo spremeti. Stroški pa so problem.

Kako bodo nadomestili Gregorčičeve dvorane?

Manjša srečanja bi prirejali v pritičju, večje dogodke pa v Narodnem domu.

Tako bi začeli smotrno uporabljati vse te naše dvorane ...

Seveda. Bodimo iskreni: redni večeri potekajo enkrat na teden, teden pa ima šest dni.

Kaj pa se dogaja z Narodnim domom pri Sv. Ivanu?

Predlog je bil, da bi se tja preselili zgodovinski odsek NŠK s skladisčem, SLORI, Glasbena matica in obe svetoivanski društvi. Vse je zastalo. Po zakonu naj bi se selitev k Sv. Ivanu poskrbela deželna uprava, lastnica stavbe.

Omenili ste SLORI. Ko se je govorilo o skupni selitvi k Sv. Ivanu, je prišlo do podpisa listine za medsebojno sodelovanje. Kje so rezultati?

Vse skupaj je malo zaspalo. S SLORIjem smo navadno sodelovali, a se to ni razvilo, ker očitno ni zadostne volje. Trenutno nimamo skupnih projektov, skupnih predstavitev ne prirejamo. Mi imamo vsekakor svoje doktorje znanosti in se potegujemo za to, da bi nas Slovenija priznala kot raziskovalno enoto. Lahko pa še nekaj dodam.

Kaj?

Rečeno je bilo, da bi Knjižnica Dušana Černeta formalno prešla pod okrilje NŠK, pa čeprav bi ohranila svojo avtonomijo. Imeli bi skupno podatkovno bazo, skupne predstavitev in bibliografije. Dokazoval sem, da bi marsikaj prihranili. S 30 tisoč evri, kolikor jih prejema Knjižnica D. Černeta, bi si obe knjižnici privočili skupnega uslužbenca. Nič ne bi izgubili, oboji bi pridobili.

Zakaj pa se nič ne premakne?

Manjšina je v pat poziciji. Eni bi še želeli kaj spremeniti, a brez partnerja ne morejo. Drugi pa se zadovolijo s statusom quo. V kriznem obdobju vsakdo utruje svoj položaj in tako postajamo vse bolj konservativni. Prenova pa mora sloneti na naprednih ljudeh.

Aljoša Fonda

Danes srečanje o prekernih novinarjih

Deželni novinarski sindikat in deželna koordinacija prekernih in freelance novinarjev prirejajo danes ob 16. uri v Novinarskem krožku na Korzu Italia 13 javno srečanje o prekernem novinarstvu spričo postopenega poslabšanja delovnih razmer v glavnih deželnih medijih. Na srečanju bodo predstavili dokument, ki izpostavlja ta problem in v katerem so zahteve prekernih novinarjev.

Fizika za višješolce

Meddisciplinski lincejski center Beniamino Segre prireja danes seminarji dan o fiziki, ki je namenjen dijakom višjih srednjih šol. Na srečanju, ki se bo začelo ob 9. uri v zborni dvorani Univerze v Trstu, bodo po pozdravu rektora Francesca Peronija in dekanu znanstvene fakultete Rinalda Ruia predavalci znanstveniki Francesco M. Matteucci, Sandro Scandolo in Giuliano F. Panza, ki bodo govorili o razvoju galaksij, fiziki visokih pritiskov ter o potresih, vulkanih in podnebnih spremembah.

»Zakonite« odvisnosti

V zborni dvorani Fakultete za izobraževalne vede tržaške univerze v Ul. Tigor 22 bo danes z začetkom ob 9. uri potekal posvet o t.i. »zakonitih odvisnostih«, kot so npr. alkohol, tobak in igre na srečo. Po pozdravu dekanata fakultete Giuseppe Battelli, bo o pomenu posvetu spregovoril moderator Bernard Spazzapan, različnih vrstah »zakonitih odvisnosti« pa bodo govorili Giacomo Mangiaracina z univerze La Sapienza iz Rima, pedagoginja in sodna grafologinja Francesca Bertoli, Salvatore Ticcali, Riccardo Tomiz in Alessandro Vegliach iz tržaškega zdravstvenega podjetja, G.B. Modonutti s tržaške univerze, klinični pedagog Suni Falaschi in nekateri tržaški višješolci.

Varnostnica je kradla

V trgovini Upim so karabinjerji v sredo ob 14. uri arretirali hrvaški državljanke, ki sta ukradli kozmetične izdelke, vredne 110 evrov. Z rezilom sta odstranili alarmne naprave. 35-letna T. B. in 29-letna A. Z. sta z Reke, slednja pa je varnostnica v raznih reških trgovinah.

Danes stavka FP-CGIL

Sindikat javnih uslužbencev FP-CGIL sklicuje danes celodnevno splošno stavko za vse razrede delavcev. Bolnišnica Burlo Garofolo sporoča, da bo delo v bolnišnici okrnjeno, zagotovljene pa bodo osnovne storitve.

ŠOLSTVO - Nekateri poudarki med razpravo na sredini javni seji Deželne komisije za slovenske šole

Predstavnikov širše javnosti ni bilo

Porast vpisov ter visoka uvrstitev dijakov pri mednarodnem preverjanju OECD PISA - Pomanjkanje strokovnega usposabljanja v slovenščini - Dileme ob šolski reformi - Slovenski šoli zagotoviti specifiko

KROMA

Srečanja so se udeležili skoraj izključno šolniki

Sredina seja Deželne komisije za slovenske šole, o kateri smo poročali včeraj, je bila posvečena odprtji razpravi o sončnih in senčnih straneh slovenskega (in dvojezičnega) šolstva v Italiji. Slednja je sicer stekla, čeprav so ne ravno številno občinstvo v Narodnem domu v Trstu sestavljal v glavnem šolniki, poleg katerih sta bila še tržaška občinska svetinja Igor Švab in Iztok Furlanič.

Svoj uvodni poseg je vodja Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo-Julijsko krajino Tomaž Simčič, ki tudi predseduje komisiji, posvetil spodbudnemu naraščanju vpisov v slovenske oz. dvojezične vrte in šole: vpisov je bilo v letos 4.040, kar pomeni okoli tisoč več kot pred devetimi leti, glede kakovosti pa je mednarodno preverjanje OECD PISA dijke slovenskih višjih srednjih šol uvrstilo zelo visoko. Senčno plat medalje pa predstavlja vprašanje ločenih seznamov osebjja, reforma višje srednje šole, racionalizacija ravnateljstev in šolske mreže, strokovno usposabljanje šolnikov in pomanjkanje razpisa za osebjje Urada za slovenske šole. Po drugi strani pa Republika Slovenija nudi strokovno pomoč, stipendije, izpopolnjevanje, učbenike in ekskurzije.

Strokovno usposabljanje šolnikov je bila ena od velikih tem razprave, ki jo je začela ravnateljica

ca dolinskega didaktičnega ravnateljstva Ksenija Dobrilca, ki je opozorila, da se je glede tega uresničilo malo ali nič, saj se bodoči slovenski vzgojitelji izobražujejo v italijansčini. Trenutno je na Fakulteti za izobraževalne vede tržaške univerze štiri deset slovenskih študentov za vse štiri letnike, kar je pre malo za prenavljanje vrst v naših šolah in vrtcih, je dejala Dobrilova, medtem ko je vzgojiteljica Katja Čuk prizadevanje za slovenske tečaje označila za pravi boj z mlini na veter.

Druga velika tema je bila reforma višje srednje šole, kjer je ravnateljica zavodov Zois in Stefan Milena Padovan poudarila pomen preoblikovanja slovenskih šol na način, ki bi ustrezal naši skupnosti z upoštevanjem tega, kaj naš prostor potrebuje. Glede tega je profesorica Melita Valič z liceja Prešeren dejala, da imamo na naši stvarnosti tudi dvojnice, ki popolnoma ustrezajo, manjkojo pa kadri, sredstva in tehnični pripomočki, razmisli pa bi morali tudi o preprečevanju bega dijakov v italijanske šole, za kar pa po mnenju ravnateljice višješolskega pola v Gorici Mihaele Pirih ni elementov. Glede izbire učnih smeri na višjih šolah je Pirihova poudarila pomen kritične selektivnosti in ločevanja pri pouku specifičnih predmetov ter prilaganja učnega procesa dijakom. Za pre-

novi didaktike se je zavzela Mariza Škerk z liceja Slomšek, medtem ko je Barbara Lapornik z liceja Prešeren poudarila pomen konkurenčnosti slovenske šole tudi na področju ustreznih prostorov, tehnične opreme in učnih smer

KD LIPA - Ob 110-letnici delovanja

Za zaključek praznovanja v soboto slavnostni koncert

V Kulturnem domu bodo nastopili združeni mešani zbori Lipa, Divača in Igo Gruden ter Novomeški simfonični orkester

Po koncertih, razstavah, pohodih in proslavi bo kulturno društvo Lipa zaključilo jubilejno leto ob 110-letnici ustanovitve s slavnostnim koncertom v veliki dvorani tržaškega Kulturnega doma, ki ga bodo v soboto oblikovali združeni mešani zbori Lipa, Divača in Igo Gruden ter Novomeški simfonični orkester. Pobudo za realizacijo velikopoteznega dogodka je dala zborovodkinja Tamara Ražem Locatelli, ki je z bavozkimi pevci začela oblikovati koncert podvig že pred leti:

Tovrstni projekt je glede na pretežno amatersko zasedbo izredno zahteven izvij z izvajalskega, organizacijskega in finančnega vidika. Osebno sem zadolžena za umetniško plat koncerta, zato lahko govorim predvsem o tehtnem delu s pevci, za katere ni običajno na primer doseči desetglasje, sodelovati z orkestrom ali izvajati Händlovo skladbo. Vse to zahteva svoj čas in dejansko se je delo pričelo leta 2006, ko smo po raznih intenzivnih vajah nastopili s tem programom ob Dnevu kulture v Novem mestu pred 2500-glavo množico. Društvo sem predlagala, da bi za praznični zaključek praznovanje ob obletnici ustanovitve ponovili in dopolnili ta koncert. Divaški zbor je bil že takrat vključen v projekt, namesto novomeškega zobra pa

bo pel zbor Igo Gruden iz Nabrežine, s katerim smo se povezali ob izvedbi Veneturinjeve maše za proslavo v spomin na bazoviške žrtve. Za skupne vaje so se pevci morali seveda precej potruditi in se premikati od kraja do kraja; z orkestrom smo na primer vadili v Novem mestu.

Izbira Kulturnega doma ni običajna za proslavo ob obletnici društva.

Proslavo v vaškem okviru smo že izvedli julija: žeeli smo nekaj posebnega, koncert, s katerim bi izven domačega kraja delili praznovanje jubileja s širšo publiko v mestu. Izbira lokacije je bila samoumevna; dolgoletno tradicijo slovenskega društva bi najraje praznovali v Kulturnem domu, ki je nastal ravno kot dom vseh tuživečih Slovencev.

Vaš koncert bo ponovno napolnil slovensko gledališče potem, ko je kriza več mesecev onemogočila začetek delovanja.

Za Kulturni dom smo se odločili spomladis, zato naši razlogi niso imeli nobene veze s sedanjim položajem Slovenskega stalnega gledališča, do katerega smo v zadnjih dogovorih izrazili vso solidarnost in pripravljenost, da tudí z našim petjem potrdimo bližino naši gledališki ustanovi. Ob tem želimo tu-

Tamara Ražem Locatelli

di, da bi naš koncert predstavljal voščilo za nemoteno nadaljevanje dejavnosti.

Koncert bo potekal brez govornikov in bo po programu mednarodno zasnovan, v protislovju z običajnimi počastitvami društvenih obletnic, ki dajejo prednost slovenskim in krajevinim avtorjem.

O programu smo veliko razmišljali; dodati nekaj čisto novega bi bilo preveč naporno za pevce, ki so v tem le-

tu imeli natrpan delovni koledar. Zato smo ohranili skupni del koncerta v sodelovanju z novomeškim orkestrom, ki bo samostojno izvedel še druge, raznolike skladbe, od Cola Portera do filmske glasbe. Skupaj pa bomo izvedli skladbe Mozarta, Händla, Parme in Kozine. Bolj kot zgodovino društva želimo prikazati vse, kar se zdaj dogaja v naši sredi, zato smo tudi izbrali naslov S prijetljivi v novi čas.

V drugem delu bo orkester sodeloval z združenimi zbori. Bo dirigent Sandi Franko prepustil taktriko sodelujočim zborovodjem?

Vsek dirigent bo imel možnost, da bo vodil del skupnega programa, se pravi, da bosta poleg mene dirigirala združeno zasedbo tudi Anton Baloh in Mirko Fabjan. Jaz bom vodila del iz Händlovega oratorija Messiah in mislim, da bom tokrat bolj sproščena kot pred tremi leti. Kar sem doživelata leta 2006, je eden tistih trenutkov, ki ostanejo zapisani v spominu, saj je bila moja prva izkušnja in je bilo res vznemirljivo imeti pred seboj skoraj 200 izvajalcev. Moram pa priznati, da v trenutku, ko stopeš pred pult, vse napetosti popustijo in ostane samo zavest veličine in lepote te izkušnje.

Rossana Paliaga

V Nabrežini Apres sky party

Jutri bo v Nabrežini posebno pestro. Kavarna Gruden namreč organizira veliko praznovanje z naslovom Apres sky party, ki bo po pričakovanjih privabilo kopico ljudi z vseh koncev. Zabava bo začela ob 21. uri v prostorih Kavarne Gruden v strogem centru Nabrežine, poskrbljeno pa bo za bogato glasbeno dogajanje. Za muzikalije bo skrbel zimski alpinist DJ Šček, ob njem pa bodo kot gostje nastopili vratolomni smučarji Pavesini band iz Saleža in Zgonika. Organizatorji vse prisotne vabijo, naj s podstrešja zberejo zaprašeno zimsko opremo in se z njim prikažejo v Kavarni, da bo vzdušje res »ski«. Zato še enkrat toplo (ops.. mrzlo) vabijo vse mlade in manj mlade na veliko zabavo Apres sky party.

Bilal novinarja Fabrizia Gattija drevi v Mieli

V gledališču Miela se drevi zaključuje niz prireditev Raz/seljeni - S/paesati. Ob včerajnjem mednarodnem dnevu človekovih pravic bo na održi zaživel predstava »Bilal - viaggiare, lavorare, morire da clandestini« novinarja Fabrizia Gattija (dobjitnika nagrade Terzani 2008), ki bo postregla z doživljajem hudega potovanja iz Afrike v Italijo, s postankom v zbirnem centru. Gatti je pod krinko priseljenca doživel težke razmere ljudi, ki se soočajo z diskriminacijo na podlagi etnične pripadnosti in so zaprti v zbirnih centrih. Ob Gattiju bodo nastopili glasbeniki Gualtiero Bertelli, Paolo Favorido, Rachele Colombo in Guido Rigatti. Vstopnina 8 evrov.

MIELA - Žensko obarvana srečanja

O evropski identiteti

Predstavitev zbornika Genealogie d'Europa in projekcija videa Donne allo specchio

Gledališče Miela je v preteklih dneh gostilo zanimivo pobudo z naslovom *Libertà delle donne: raccontarsi*, ki jo je priredilo italijansko združenje književnic SIL v sodelovanju z zadružno Bonawentura Teatro Miela, kulturnim združenjem Raz/seljeni S/paesati in s podporo Dežele FJK. V veliki dvorani so tako v sredo kot včeraj glavno vlogo odigrale ženske, ki so se uveljavile na različnih družbenih področjih; beseda je tekla seveda o ženskah in delu, o talentu žensk in o še preveč prisotnih stereotipih ter ovirah pri razvoju in rasti.

Občinstvo, ki je bilo v obeh dveh dneh pretežno žensko obarvano, je v sredo lahko med drugim prisluhnilo tudi predstavitvi zbornika *Genealogie d'Europa*, ki sta jo uredili docentki tržaške univerze Cristina Benussi in Anna Zoppellari. Srečanje, pri katerem je sodeloval tudi tržaški univerzitetni pol, je bilo namreč nekakršno nadaljevanje lanske, oktobrske okrogle mize, ki so se je udeležili Iorgos Bramos, Predrag Matvejević, Abdelwahab Meddeb, Michail Pieris in Giorgio Pressburger. Te-

ma izredno zanimive debate je bila evropska identiteta in vsak izmed gostov je osvetil njeni raznolike kulturne obraze in oblike. Benussijeva in Zoppellarijeva sta njihove posege uredili v zbornik in ga včeraj predstavile. Rdeča nit, ki povezuje besede vseh štirih udeležencev okrogle mize, je bila pluralnost, in sicer povezava med različnimi individualnostmi, ki nedvomno vsakogar bogati. Publikacija, ki je izšla pri založbi EUT, je skorajda slavospev Evropi, v kateri smo mi neločljivo eno, v kateri smo vsi protagonisti, saj jo vsi skupaj gradimo.

Novinar in filmski kritik iz Tripolisa Iorgos Bramos se je zaustavil pri vprašanju jezika, točneje pri izvoru novogrščine in poudaril zgodovinsko potrebo po vrednotenju preteklosti pri uvajanju novih identitet. Bosanski univerzitetni docent in pisatelj Predrag Matvejević se je lotil identitete srednje Evrope, ne da bi pri tem spregledal številnih identitet, ki jo sestavlja; njegova končna misel je bila posvečena druženju s sosedji s severa, juga, vzhoda in zahoda, saj je samo ta edina pot, ki vodi v prihodnost. S polemikami o evropski identiteti v povezavi s krščanstvom se je soočal univerzitetni profesor in pisatelj iz Tunisa Abdelwahab Meddeb, ki je ugotavljal, da je v osnovi evropske identitete več islamskih temeljev, medtem ko se je ciprski pesnik in pisatelj Michail Pieris omejl na malo identiteto domačega kraja, se pravi na periferno identitetu, ki pa zaobjema vse elemente širše evropske identitete. Kot zadnjega je profesorica Zoppellari omenila še slovaškega režiserja in pisatelja Giorgia Pressburgerja, ki je v svojem posegu poudaril enotnost in obsodil zavistno ločevanje.

Publikacija bo na voljo bralcem čez dva tedna. Sredin večer se je zaključil s predvajanjem dokumentarnega filma v režiji Sabrine Morena *Donne allo specchio*, v katerem so izstopale vsakodnevne težave, s katerimi so se v preteklosti in se še danes morajo ženske soočati v zasebnem in javnem življenju. (sas)

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Jutri ob 18. uri odprtje razstave

Nenapisana pisma umetnika Deziderija Švare

Na likovno sceno se jutri spet vrača rimanski umetnik Deziderij Švara. V Tržaški knjigarni se bo jutri ob 18. uri predstavil z novim ciklusom slik, ki so nastale ob misli na nenapisana pisma. »Glede na svoja leta in življenjske izkušnje, bi rad veliko povedal; ker pa nisem književnik, sem za svoja sporočila izbral likovno obliko,« nam je zaujal umetnik. Nastal je tako sklop slik, na katerih kraljujejo pisma, točneje *Nenapisana pisma*, kot je tudi naslov razstavi. Švara uporablja tudi tokrat raznolike barve, »po občutku,« od črna-bele do širše paletne topilne barve, se pravi rumeno-oranžne in pa modre. »Moj način slikanja je abstrakten, navdih pa črpam vedno iz realnega in konkretnega.«

Umetnika in njegova dela bo jutri predstavila likovna kritičarka Jasna Merkù, za glasbeno kuliso pa bo poskrbel kitarist Janez Jurinčič.

Miklavževanje na večstopenjski šoli pri Sv. Jakobu

Stari, dobri Miklavž je prijetno presenetil prav vse otroke v vrtcu in šoli pri Sv. Jakobu. Malo po 10. uri je težko obložen vstopil v Kettejevo dvorano, kjer so ga nestrenno pričakali mali medvedki in zajčki otroškega vrtca ter učenci prvega razreda osnovne šole J. Ribičiča. Številna neučakana druština je bratljega dobrotnika sprejela s psmajo in velikim pričakovanjem. Miklavž je malčke vljudno pozdravil in povedal, da je želel počastiti tudi učence od drugega vrednega razreda, ki so se zbrali pred učilnicami. Na šolskem hodniku je vse presenetila obložena miza z darili in sladkarijami. Tedaj je nastopil Miklavž v svoji veličastni škofovski obleki in osebno razdelil dragocene darila - čudovite Galebove knjige. Miklavž je potrkal še na vrata učilnic nižje srednje šole in obdaril še dijake. Prav vse otroke, od minimalčkov do najstnikov, je modro ogovoril in jim svetoval, naj se pridno učijo, pozorno poslušajo starše, vzgojiteljice, učitelje in profesorje, da bi uspešno napredovali v šolski karieri. (AD)

NOVO PO CENI RABLJENEGA.

> RAZRED C 220 CDI BERLINA CLASSIC

CENA PO CENIKU ~~€ 40.500~~
CENA CARNELUTTI € 31.500

Slike niso vezane na ponudbo javnosti

Ponudba velja do 31. decembra in vključuje službena vozila Mercedes-Benz z vožnjami do 15 km. Glede na izrednost ponudbe je razpoložljivost omejena: svetujemo vam, da kontaktirate našega odgovornega za prodaje.

**NAMENJENA LINIJA
CARNELUTTI
+ 39335 8417051**

> RAZRED A160
AVANTGARDE

CENA PO CENIKU ~~€ 24.000~~
CENA CARNELUTTI € 19.900

> RAZRED A170
ELEGANCE

CENA PO CENIKU ~~€ 25.500~~
CENA CARNELUTTI € 20.500

> RAZRED B150
CHROME

CENA PO CENIKU ~~€ 27.250~~
CENA CARNELUTTI € 23.300

> RAZRED B180
CDI EXECUTIVE

CENA PO CENIKU ~~€ 26.580~~
CENA CARNELUTTI € 22.400

> RAZRED C180
BERLINA KOMPRESSOR CLASSIC

CENA PO CENIKU ~~€ 36.900~~
CENA CARNELUTTI € 28.800

> RAZRED GLK320
CDI 4MATIC CHROME

CENA PO CENIKU ~~€ 56.150~~
CENA CARNELUTTI € 47.000

Včeraj danes

Danes, PETEK, 11. decembra 2009
DANIJEL

Sonce vzide ob 7.35 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.46 - Luna vzide ob 2.17 in zatone ob 12.57.

Jutri, SOBOTA, 12. decembra 2009

ALJOŠA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,1 stopinje C, zračni tlak 1024,8 mb ustaljen, veter 27 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlagi 47-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 13,3 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 12. decembra 2009
Običajni urnik lekar:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 5 (040 368647), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 (040 364330).

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

SOCIALNO SKRBSTVO občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor v sodelovanju z Zadrugo La Quercia organizira za ostarele osebe nad 65 let iz treh občin izlet v okviru projekta »Solidarnost na vasi« v Celovcu na ogled božičnih sejmov v torku, 15. decembra. Cena izleta je le 20,00 evrov (kosi v restavraciji, pičač izključena). Ob 8.00 je predviden odhod (kraje odhoda bomo naknadno sporočili). Povratek je predviden okoli 19.00 ure. Za vpis in informacije se lahko obrnete na urad Zadruge La Quercia v Naselju Sv. Maura 123/c ali pa lahko poklicete od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure na sledeče tel. št.: 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

KRUT Nadaljuje se vpisovanje na ogled razstave v muzeju Casa dei Carresi v Trevisu, iz obdobja dinastije Ming, »Skrivnosti prepovedanega mesta«. Izlet bo v soboto, 6. februarja 2010. Vse informacije na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

VESELA KLAJA IZ BOLJUNCA vabi na zanimiv izlet in Silvestrovanje v Beogradu. Na razpolago je še nekaj mest. Pokliči na tel. št. 335-6036609.

Čestitke

Zadnja kaplica dežja je pripejala ERIKA v naročje Vanje in Aljoše, bratec Saša je takoj odprl dežnik in prihitel navzklik: »Živijo bratec moj!« Z novo družino se vsi mi veselimo in novorojenčku sončnih poti želimo! Teta Marica, teta Breda, Roberta, Martin, Gregor, Anja in Petra.

Zdravnik na odru, inženir v življenju. Naš dolgoletni član in igralec JERNEJ BUFON je včeraj zaključil pravostenopenjski študij elektronike na inženirski fakulteti v Trstu. Da bi tudi vlogo inženirja odigral odlično, mu iz srca želijo vsi pri SDD Jaka Štoka s Proseka - Kontovela.

NADJA, poznati tebe pomeni poznati nekoga, na katerega se lahko obrneš in mu zaupaš. Pomeni poznati nekoga s katerim deliš svoje solze in smehe, svoje spomine in sanje. Nekoga, ki ti ni blizu zgolj kot mama temveč kot posebna druga prijateljica. Za 60. rojstni dan ti želimo vse naj, naj... Janja.

Naša aktivna podpredsednica NADJA praznuje danes okrogla leta. Vse najboljše ti želimo in te zahvalimo za dragoceno delo pri društvu, odbor SK Devin.

Draga MARTINA, otroški svet si za vedno zapustila in nič več z nami se ne boš podila, ker prag odraslih si danes prestopila, zato želimo ti, da bi se vsaka tvoja skrita želja izpolnila. Jana, Mateja in Petra.

Saša je bratca dobil.

Erik

je mamico Vanjo in očka Aljošo razveselil.

Z družino se tudi mi veselimo in polno mirnih noči zaželimo.

Vsi Paulinovi in Bibčevi

Naša družinska prijateljica

Nadja Kralj

praznuje okroglo obletnico rojstva.

Želimo ji veliko lepih in srečnih dni.

Družina Bertocchi in Stefano

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »A Christmas Carol 3D«.

ARISTON 16.30, 18.45, 21.00 »Looking for Eric«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Jennifer's body«; 16.10, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00, 22.00 »A Christmas Carol«; 18.05, 22.05 »A serious man«; 20.00, 22.10 »L'isola delle coppie«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Jennifer's body«; 16.05, 20.05 »Cado dalle nubi«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La dura verita'«; 16.30 »The Twilight saga: New moon«; 16.00, 18.55, 21.50 »2012«.

FELLINI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Gli abbracci spezzati«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Dorian Gray«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »A serious man«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.10, 22.10 »L'uomo nero«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.00, 20.00, 22.00, 0.00 »Paranormalno«; 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »Stara mačka«; 16.40, 19.10, 21.40, 0.10 »Mlada luna«; 16.00 »Božična pesem - 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Jennifer Body«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Dieci invernii«; Dvorana 3: 16.30 »Planet 51«; 18.00, 20.10 »The Twilight saga: New Moon«; 22.20 »Ninja Assassin«; Dvorana 4: 16.30, 22.15 »Cado dalle nubi«; 18.15, 20.15 »L'isola delle coppie«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 1

Naš športnik 2009

1.

1.

Od leve proti desni: Mateja Bogatec, Loris Manià in Matej Černic, Krasova nogometna ekipa in jadralni dvojec Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti

2.

TANJA ROMANO

2.

MICHELE LEGHISSA

3.

PAOLA CIGUI

3.

ROK ZACCARIA

NAJBOLJŠI PRI NAS V SONČNEM LETU - Odbojkarska reprezentanta in svetovna zveznica v skirollu

Dvojica Manià-Černic in Bogatčeva

Med moštvi na prvem mestu Krasovi nogometni, v mladinski kategoriji pa jadralni dvojec v olimpijskem razredu 470 Sivitz Košuta in Farneti

Matej Černic in Loris Manià (ex aequo) in Mateja Bogatec so letosni najboljši športniki med Slovenci v Italiji po izboru športnih novinarjev Primorskega dnevnika, Slovenskih spored RAI in spletne strani slosport.org.

Za Števerjanca Manaja je to že tretje zaporedno imenovanje, Černic, ki je lansko sezono deloma izpustil, leto prej pa predal štafetno palico Lorisu, pa se v izbor vrača po treh letih, skupno pa je najboljši športnik pri nas postal že devetič. Goriška odbojkarja sta bila letos nene domestljiva igralca italijanske državne reprezentance, ki je nastopila na ev-

DOSEDANJI ZMAGOVALCI

DEVETKRAT

Tanja Romano (97, 99, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08)

Matej Černic (96, 97, 00, 01, 03, 04, 05, 06, 09)

OSEMKRAT

Samo Kokorovec (84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 93)

PETKRAT

Arianna Bogatec (91, 92, 94, 95, 96)

Sonja Milić (71, 72, 73, 75, 76)

TRIKRAT

Claudia Coslovich (98, 00, 01)

Loris Manià (07, 08, 09)

DVAKRAT

Gorazd Pučnik (82, 83)

Irena Tavčar (77, 78)

ENKRAT

Jaro Furlani (99)

Aleš Plesničar (02)

Ivan Plesničar (74)

Igor Sedmak (95)

Erik Švab (98)

Mateja Bogatec (09)

Nagrajeni med Slovenci v Italiji

SLOVSENA PODELITEV PRIZNANJ JE BILA SINOČI V POSTOJNI

Letošnja podelitev nagrade Naš športnik je bila včeraj popoldan v hotelu Kras v Postojni. Že 26. zapored so jo skupaj priredili Radio in Televizija Koper Capodistria, Slovenski sporedi deželnega sedeža RAI v Trstu, Primorske novice, Primorski dnevnik, Novi Matetur in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji v potrditev celovitosti primorskoga prostora in moči športa, da podira pregrade.

Prireditev, ki je bila tudi v neposrednem radijskem prenosu, ogledati pa si bo mogoče tudi po televiziji, je vodil Iztok Vidic. Uvodni pozdrav je imel postojanski župan Jernej Verbič, sledila pa sta še pozdrava predsednika ZSŠDI Jureta Kufersina in predstavnika Olimpijskega komiteja Slovenije in ambasadorja športa Republike Slovenije ter predsednika slovenske olimpijske akademije Mira Cerarja. V prvi točki programa je ZSŠDI podelilo priznanja zaslужnim športnim delavcem Domenicu Centroneju (NK Kras, Darku Pahorju (ŠD Mladina) Natalinu Culotu (SK Devin) in športnikoma Tjaši Gruden (OD Bor) in Andreju Vogriču (ŠZ Olympia). Na oder so nato drug za drugim stopili nagrajeni, žal so bili tudi tokrat mnogi odsotni zaradi klubskih obveznosti, od zmagovalcev med posamezniki pa sta bili prisotni le naša Mateja Bogatec in koprska kajakašica Špela Ponomarenko, nagrado sta dvignila tudi Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti ter predstavnikov teh zmagovalnih klubov, za ŠK Kras smo priznanje izročili športnemu vodji Goranu Kocmanu. Prisotni so bili še Michele Leghissa in Paola Cigui, nagrada za ostale pa so dvignili sorodniki.

Glasbeno sta prireditev obogatila pevska nastopa Lee Sirk in Samuela Lucasa.

1. mesto moški

Matej Černic

2 zlati kolajni na evropskih prvenstvih v bron na olimpijskih igrah v Atenah. Tak je izkupiček našega najboljšega športnika: »Največje zadostenje je bila prav gotovo zlata kolajna na EP 2005. Še zelo dobro se spominjam četrtega niza proti Rusiji, ko sem stopil na igrišče,« pravi 31-letnik, ki je takrat skoraj sam poskrbel za prezmago »azzurrov«. obrat in V finalu je bil s 13 točkami drugi najboljši napadalec. Med največja razočaranja pa šteje sezono 2004/05, ko je igral pri Modeni.

6 številka na majici, ki jo Matej nosi v klubu. »Že kot otrok sem nosil šestico, kot moj vzornik Karch Kiraly (ameriški odbojkar, zmagovalec treh zlatih olimpijskih kolajn). Šestko je nosil tudi moj drugi vzornik Papi, tako da sem tudi jaz izbral to številko. Ko sem Papiju povedal zgodbo, mi ni verjel,« je pojasnil Matej, ki pa v reprezentanci nosi št. 18: »To številko so mi dodelili ob prvem nastopu. Ker so bili nastopi dobrbi, sem jo obdržal.«

5 kрат na leto pride navadno domov, v Gabrje. Ko je bil še samski, je bila prva postojanka vedno Bruno v Rubijah. Sedaj pa gre najprej domov. »Nato poklicem prijatelj Pipana, s katerim se potem domeniva, kaj bova zvečer pocela.« Ko je stran od doma, najbolj pogreša prijatelje, doma pa se najraje odpocije.

5.625 Toliko oboževalcev ima Matej na Facebooku. Pravi, da je fanom za fotografije in avtograme vedno na razpolago. Sedaj ga podpirajo fantje in dekleta, v prvih letih pa so za njim bedele predvsem punc: »Spominjam se prve sezone v A1-ligi, ko sem igral v Bologni. Navijačica se je zaljubila vame, in ko sem jo enkrat pozdravil in ji dal dva poljubčka, je padla v nezavest.«

Skupna številka

13 let je minilo, odkar sta Matej Černic in Loris Manià sku-paj igrala v klubu. To je bilo v sezoni 1996/97, ko sta z Valom Imso napredovala v B1-ligo. »Takrat sva bila bolj nora kot zdaj.«

Članska ekipa

KRAS Koimpex

17 zaporednih pozitivnih izidov. Repenski Kras v prvem delu prvenstva v lansi sezon ni izgubil. Nogometni Krasi so kar štirinajstkrat zmagali. Prvič so izgubili šele v tretjem krogu povratnega dela proti Marianu.

4-krat so letos ob repenskem igrišču zavrteli Avsenikovo Golico na eni sami tekmi, proti Virtusu Cornu. V Repnu namreč ob vsakem zadetku rdeče-belih navijači »zaplešeo« po notah priljubljene slovenske skladbe, ki je postala že pravi simbol repenskega društva. 4:1 pa je bila najvišja letosnjša domača zmaga Krasa. Gostujučim navijačem naj-brž to ni najbolj po godu, toda v Repnu bi rekli ... naj pač potrpijo.«

22. marca (2009) so nogometni Krasi že napredovali v višjo ligo. Malokdo si je namreč že marca privoščil veseljačenje ob napredovanju v višjo ligo. V skupini B promocijske lige so odigrali pravi monolog. Nihče jim ni bil kos.

16 golov Radenka Kneževiča v lansi sezonu (v letosnjih jih je zbral že 11). Krasov kapetan, doma iz Sežane, je pravi simbol repenskega društva. Pri Krasi igra že nekaj sezona. »Ridži« pa je tudi pravi ljubljenc repenskih navijačev.

2 sezon je Kras skušal (zaman) napredovati v elitno ligo. V sezoni 2006-07 je bil neu-spešen trener Milan Mikuš, leta kasneje beloruski strateg Sergej Alejnikov, ki je v osemesetih in devetdesetih letih igral za Juventus in za reprezentanco Sovjetske zvezde. Lani pa je uspelo trenerju Alessandru Musolinu, ki je s Krasom že napredoval iz 2. AL v 1. AL in iz 1. AL v promocijsko ligo. V Repnu se bodo najbrž zapomnili slovenski rek, da v tretje gre rado.

6 sezona odkar Kras podpira glavni pokrovitelj Koimpex.

Kras je v sezoni 2004-05 igral v 2. amaterski ligi. Na-to so rdeče-beli kar štirikrat napredovali in letos igrajo že v najvišji deželni elitni ligi. Cilj pa je na-predovanje v D-ligo.

NAGRAJENCI V ŠTEVILKAH

Zbijali smo šale in se zelo zabavali. Takrat sem z njimi treniral, na tekma pa sem sedel na klopi,« se spominja Loris. Za Mateja pa je bila to zadnja sezona v domačem klubu: »Na leta, ko sem igral pri Valu, me vežejo lepi spomini. Z mnogimi soigralcji se še zdaj srečujem. Spominjam pa se, da sem se v tistih sezona vedno peljal na treninge s Floreninom, ki je bil moj sosed, saj nisem imel še vozniškega dovoljenja.« Matej in Loris sta skupaj na igrišču spet zaigrala novembra 2007: tokrat v reprezentančnem dresu na ekshibicijski tekmi All star. Istega leta sta skupaj lovila tudi vstopnico za OI v Pekingu, letos pa sta nastopala na evropskem prvenstvu v Turčiji.

Loris Manià

4 številka, ki jo Loris nosi v reprezentanci. Dobil jo na krstnem nastopu 11. novembra 2007 na tekmi All star (ker je 18 že nosil Matej Černic) in jo od takrat vedno nosi, ko nastopa z izbrano vrsto. V klubu je letos spet zaprosil za številko 18 (nosil jo je tri sezone pri Montichiariju), vendar je bila že oddana. V Modeni zato nosi številko 1: »Izbral sem jo, ker jo je v tem klubu nosil Gardini, dolgoletni reprezentant in sedanji pomožni trener izbrane vrste. Prav on se je priporočil, naj jo nosim s ponosom.«

19 mesecev je Loris že oče. Dvojno vlogo igralca in očeta uskljuje dobro: »Z Danielom prezivim nekaj ur zjutraj, ko nimam treninga, sicer pa vedno zvečer. Skupaj se najraje loviva, se igrava z otroškimi traktorji, bagerji ali pa z žogo. Navadno gre z mano spat, zjutraj pa ima raje mamo,« je povedal »tata« Loris, ki s sinom Danielom govori slovensko. Zjutraj mu rad pripravi tudi zajtrk: »Jemo kruh, ki ga pripravi žena, z marmelado iz Števerjana, ki jo pripravi nona – moja mama.«

5 sezona igra Loris v A1-ligi. Krstni nastop je opravil v sezoni 2003/04 s tržaškim Adriavolleyem. Odbojkarska javnost ga je spoznala, ko je v končnici prvenstva 2006/07 v Piacenzi nadomestil slovitega Sergia in presenetil tudi selektorja reprezentance Anastasija, ki ga je nato vpoklical v reprezentanco.

Mladinska ekipa

Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti

18 leta, ki sta jih letos dopolnila Simon, dijak geometrskega oddelka trgovskega zavoda Ž. Zois, in Jaš, dijak znanstvenega liceja F. Prešeren. Krasi ju poštenost, skromnost in marljivost, ju opisuje trener Antonaz. Anekdot na njihovi skupni poti ne manjka. Trener pravi, da je Jaš še kar raztresen tip: »Letos je že večkrat pozabil na kopnem trapez, ki je njegov glavni pripomoček pri regatiranju, tako da sem moral jaz tik pred startom spet do kombija.« Simon pa zelo rad spi: »Včasih ga zbujam res dolgo: rad spi vse do zanje minute. Nekajkrat sem ga moral prebuditi tako, da sem nanj zlil kozarec vode. Zdaj, ko mu zagrozim s kozarcem, se v hipu prebudi.«

132 idealna teža, ki naj bi jo Simon in Jaš vzdrževala na najpomembnejših regatah. Lani, ko sta osvojila bron na mla-dinskem evropskem prvenstvu, sta tehtala Jaš 67 kg, Simon pa 63 kg. »Nimava posebne diete, le paziva na jedajo. Formo vzdržujeva s tekom, zvečer pa ponavadi jeva manj ali nič,« je pojasnil Jaš in dodal, da je težo treba prilagajati tudi ve-trovnim razmeram različnih regatnih polj.

2 bronasti kolajni. Osvojila sta ju na članskem evropskem prvenstvu 420 leta 2007, letos pa na evropskem mladin-

1. mesto ženske

Mateja Bogatec

3 zmage v svetovnem pokalu. Na rokarskem Olimpu je kriška rokarka stala leta 2005, 2008 in 2009: »Prva zmaga je bila največje preseñečenje, druga je bila najbolj dragocena, saj sem prejela prvi kristalni globus mednarodne zveze FIS. Leto-

šnja zmaga pa je bila največje za-doščenje – morala sem potrditi, da sem najboljša.« Letošnji kristalni globus krasí dnevno sobo, lanski globus in kolajna s svetovnega pokala 2005 pa sta v spalnici. »Le prah se na-bira na njih. Za čiščenje pa skrbimo vsemi.« Bero naslovov pa dopolnjujeta še kolajni s svetovnega prvenstva iz naj-žlahtnejše kovine.

4 kolesca je Mateja spoznala kot petletna deklica. »Sledila sem bratu, ki je rokalk pri Mladini. Najprej sem starejše tekmovalce samo opazovala, pri šestih letih pa sem na rolke stopila še jaz. Najprej sem rokalka okoli hiše, nato pa sem se pridružila tekmovalcem,« se spominja Mateja, ki je letos zaključil svojo 19. tekmovalno sezono. Ob rokalanju je 27-letnica tudi plesala, smu-

čkovem prvenstvu 470. Obema ve-liko pomeni predvsem leto-šnja kolajna, saj sta jo osvojila v olimpijski klasi. Nenazadnje je kolajna tu-di dobra popotnica za naprej: ne le v tekmoval-nem smislu, ampak tudi v finančnem, saj je pokrovitelje lažje pri-dobiti, če sta uspešna. Odlično popotnico za naprej sta si zagotovi-la tudi na krstnem nastopu na predolim-pijski regati in Hyere-su, kjer sta bila med svetovno elito 16., druga med mladinci.

4 leta spremlja Ču-pina jadralca trener Matjaž Antonaz. Na treningih in regatah ju vodi od leta 2005, ko sta Simon in Jaš prestopila iz optimista v dvosed 420. Povprečno preživi z

njima 18 dni na mesec. »Še se spominjam prvega treninga. Pihala je močna burja. Nista še zajadrala, ko sem jima rekel, da se obrnemo proti Miramaru, kjer je piha-lo še močnejše. Tam sta se v hipu prevrnila in uro sta se potem trudila, da sta jadrnico obrnila. Še sam sem jima moral pomagati z gumenjakom. Bilo je tako, kot da bi novorojenčka prvič postavil v vodo,« opisuje začetke Antonaz, ki štiri leta spremlja dozorevanje fantov, ki zdaj nastopata tudi med svetovno elito.

1000 ... in več pesmi ima Simon v svojem Ipodu. V prostem času najraje posluša glasbo: »Ponavadi grem k prijatelju Martinu in on mi ga 'napolni'. Velkokrat poslušam glasbo v avtu ali pred spanjem. Med treningom seveda ne smem, večkrat pa si slušalke nadenem, ko pri-pravljava barko ali pred regatami.«

48 točk: rekordni izkupiček točk, ki jih je Jaš dosegel na košarkarski tekmi. Ob jadranju je do sezone 2007/08 igral v mla-dinskih ekipah Jadran. »Če bi imel čas, bi še rad igral. Košarka mi je všeč, tudi zaradi družbe,« je po-jasnil. Ko je začel je nosil številko 9, nato pa številko 5.

čala in trenirala atletiko. »V bistvu sem se ukvarjal samo z individualnimi športi. Žal mi je, da se nikoli nisem pre-izkusila v ekipnih športih.«

20 do 25 ur na teden trenira Ma-teja v obdobjih, ko sledi najinten-zivnejšemu ciklusu treningov. Vsakih 10 dni pa ima dan počitka. Ob treningih je do lani pela pri-pevskem zboru Vesna, rada bere, posebno poleti, ko gre na pri-zorišča tekem. Z internetom nikoli ne pretirava. Rada spremlja društve-ne dejavnosti: letos je dva

dni poma-gala tudi v osmici Mladine med kraško oh-cketjo.

7 Mateja je na-vezana na sedmico, čeprav pravi, da ne ve, ali ji je ta številka kdaj prinesla tudi sre-čo. Mogoče je v nje-ni športni karieri srečnejše številke ena. Zakaj? Na sve-tovnih pokalih je od leta 2004, odkar tekmuje med članicami, osvojila prvo mesto v šprintu, njeni paradni disciplini, na vsaki prvi preizkušnji pokala. Skupno je na najvišji stopnički v tej disciplini v sve-tovnem pokalu stala kar 14-krat. Na sve-tovnih prvenstvih je zlato kolajno med članicami osvojila trikrat (dve v šprintu in eno v štafeti); samo letos je zbra-la štiri zmage: tri v sve-tovnem pokalu in eno na sve-tovnem prvenstvu.

skem prvenstvu 470. Obema ve-liko pomeni predvsem leto-šnja kolajna, saj sta jo osvojila v olimpijski klasi. Nenazadnje je kolajna tu-di dobra popotnica za naprej: ne le v tekmoval-nem smislu, ampak tudi v finančnem, saj je pokrovitelje lažje pri-dobiti, če sta uspešna. Odlično popotnico za naprej sta si zagotovi-la tudi na krstnem nastopu na predolim-pijski regati in Hyere-su, kjer sta bila med svetovno elito 16., druga med mladinci.

4 leta spremlja Ču-pina jadralca trener Matjaž Antonaz. Na treningih in regatah ju vodi od leta 2005, ko sta Simon in Jaš prestopila iz optimista v dvosed 420. Povprečno preživi z

njima 18 dni na mesec. »Še se spominjam prvega treninga. Pihala je močna burja. Nista še zajadrala, ko sem jima rekel, da se obrnemo proti Miramaru, kjer je piha-lo še močnejše. Tam sta se v hipu prevrnila in uro sta se potem trudila, da sta jadrnico obrnila. Še sam sem jima moral pomagati z gumenjakom. Bilo je tako, kot da bi novorojenčka prvič postavil v vodo,« opisuje začetke Antonaz, ki štiri leta spremlja dozorevanje fantov, ki zdaj nastopata tudi med svetovno elito.

1000 ... in več pesmi ima Simon v svojem Ipodu. V prostem času najraje posluša glasbo: »Ponavadi grem k prijatelju Martinu in on mi ga 'napolni'. Velkokrat poslušam glasbo v avtu ali pred spanjem. Med treningom seveda ne smem, večkrat pa si slušalke nadenem, ko pri-pravljava barko ali pred regatami.«

48 točk: rekordni izkupiček točk, ki jih je Jaš dosegel na košarkarski tekmi. Ob jadranju je do sezone 2007/08 igral v mla-dinskih ekipah Jadran. »Če bi imel čas, bi še rad igral. Košarka mi je všeč, tudi zaradi družbe,« je po-jasnil. Ko je začel je nosil številko 9, nato pa številko 5.

2. mesto ženske

Tanja Romano

14 svetovnih naslovov je vknjižila najboljša kotalkarica vseh časov Tanja Romano in tako na večni lestvici zmagovalk pustila za sabo tudi nekdanjo rekorderko Raffaello Del Vinaccio. Tanji Romano pa se je vtisnilo v spomin predvsem svetovno prvenstvo v Avstraliji leta 2007. »V Brisbaneu, najlepšem prizorišču, je bila tekma prav tako najlepša. Nastopala sem tudi s svojim najljubšim programom ob spremljavi glasbe iz opere Carmen. Tudi plošča je bila najboljša, saj tam sploh nisem imela težav s prilagajanjem.«

18 let že tekmuje. »Začela sem skoraj za šalo. Pred kotalkanjem sem treni-

kotalkanje všeč tudi zato, ker podpirja ženskost.

5 ur dnevno kotalka, ko se pripravlja na svetovno prvenstvo. Trikrat tedensko kotalka dve uri zjutraj, tri pa popoldne, dvakrat na teden pa obiskuje zjutraj fitnes, popoldne pa kotalka. »Pred SP redkokdaj grem ven, raje se družim s prijatelji kar doma. Sicer pa sem največkrat zelo utrujena.« Med sezono pa navadno trenira popoldne, zjutraj pa vadi v fitnessu in študira. »Včasih študiram tudi med pripravami na SP, ampak manj intenzivno. V prostem času se najraje sprostim na šopingu, zvečer pa se rada družim s prijatelji in fantom ali pa grem v kino.«

6 svetovnih naslovov je Tanja osvojila v prostem programu. Prav toliko zlatih kolajn je zbrala njena mentorica in najljubša športnica Deborah Compagnoni: »Ni moj mentor le zaradi številnih zmag. Cenim jo kot športnico in osebo. Ko je tekmovala, me je vsakič prijetno vznemirila. Spoznala sem jo in ji

tudi povedala, da sem stalno spremljala njene nastope.«

10 številka, na katero je Tanja navezana. »Prvič zato, ker sem rojena 10. januarja. Obenem pa sem na desetko navezana, ker večkrat med tekmovanji v hotelih spim v sobah s številkami 10, 210 ali 310.«

2. mesto moški

Michele Leghissa

103 uradnih tekem je nogometniški iz Medje vasi odigral v dresu državne nogometne reprezentance na mivki. Prvo tekmo z »azzurri« je Michele odigral leta 2004. Odtlej je postal pravi steber reprezentance. Letos poleti je nosil tudi kapetanski trak. Več tekem je zbral le Roberto Pasquali (125). Michele je tudi 28-krat zatrezel nasprotnike mreže. Nogomet na mivki je začel igrati pri ekipi Friulpesca Marano Lagunare. V letošnji sezoni pa se je preselil k A-ligašu iz Viareggia, s katerim je zasedel 5. mesto. V državnem pokalu pa je bil Michele podprvak (2. mesto).

8 dresov različnih društev je 34-letni Michele oblikoval v svoji dolgi

nogometni karijeri. Nogomet je začel igrati pri osmih letih pri sesljanski ekipi San Marco. Nato se je preselil k ekipi Ronchi. Igral je tudi za Monfalcone, Pro Gorizio, Romans (pol sezone v meddeželjni D-ligi), kriško Vesno, Gonars in tudi repenski Kras. Letos igra drugo sezono zapored v Križu, kjer je doslej zbral 5 golov.

11 konjev se pase na Leghissovem posestvu pri

Medji vasi. Konji so bili Micheleju všeč že od mladih nog. »Od vedno sem si jih želel. Pred kakim letom pa sem se odločil, da se bom ukvarjal prav s konji,« je dejal Michele, ki je z novo dejavnostjo začel leta 2008. Michele nam je še zaupal, da mu je »input« dal prijatelj Omar Marucelli, ki že dalj časa redi konje in ovce. Michele je tudi eden izmed organizatorjev praznika Konji in vonjave mošta, ki se jeseni odvija v Medji vasi in privabi v ta del Občine Devin-Nabrežina številne ljudi.

220 voltov in še več električne napetosti se je moral Michele paziti pred kakim letom, ko je bil še elektrikar. »Kar nekaj let sem delal z Borisom, nato pa sem se odločil, da bom raje redil konje,« je povedal Michele.

4 je srečna številka visokega plavolasega Micheleja. »Številka štiri me je spremljala skozi večji del moje nogometne kariere. Z reprezentanco zdaj igram z dvojko, pri Vesni pa prav tako nimam štirice,« nam je zaupal Michele.

3. mesto ženske

Paola Cigui

406 Najboljša uvrstitev, ki jo je Paola dosegla na svetovni jakostni lestvici WTA. Njen vzpon je bil nagnjen: marca 2008 se je vključila v lestvico, lani novembra ob koncu sezone pa je zasedla 528. mesto. Letos je nastope začela marca, višek pa je dosegla konec avgusta, ko je bila na 406. mestu. Odigrala je 42 dvobojev na 25 turnirjih – dosegla je 17 zmag in 25 porazov: »Letošnja sezona kljub visoki uvrstitvi konec avgusta ni bila pozitivna. Upala sem v boljši razplet v uvrstitev med najboljših 300 igralk. Veliko dvobojev sem izgubila v tretjem nizu ... mislim, da je bil psihološki pritisk prevelik.«

5 ali šest loparjev in 200 strun zamenja v eni sezoni. Vadi na stopni z loparjem Babolat: »Enakega uporabljam tudi Roddick, Safina in Nadal,« pojasnjuje. Ne spominja se, kakšen je bil njen prvi lopar, doma pa vseeno hrani večino že obrabljenih loparjev. »V sobi pa visi prvi lopar, ki je počil, potem ko sem ga od jeze zalučala na tla. Bilo je na turnirju v Latinu marca 2008, ko sem izgubila tekmo z 2:0, potem ko sem v obeh nizih že vodila 5:3.« V karieri je zlomila še štiri loparje.

30 turnirjev: toliko jih povprečno odigra v eni sezoni 20-letna Paola. Najraje:

potuje s trenerjem in z avtomobilom, največkrat pa na prizorišča odpotuje z vlakom. »Večinoma sem v vlaku brala, sedaj pa študiram,« pojasni Paola, ki se je oktobra vpisala v prvi letnik umetnostnih ved na tržaški univerzi. Med najlepša prizorišča turnirjev uvršča Capri in Dubrovnik, najdlje pa je potovala v Saint Malò na sever Francije. Na drugih celinah še ni igrala, če bi lahko izbrala, bi odpotovala v Avstralijo ... na Australian open.

3 dni na teden povprečno preživi doma, ostale štiri pa na turnirjih. Tak ritem obdrži skozi celo poletje: »Ker veliko potujem, izkoristim čas doma za druženje s prijatelji. Rada hodim po nakupih, najraje s prijateljico Nino. Sicer pa imam med poletjem dvakrat dnevne treninge, zato prostega časa skoraj nimam. Rada tudi berem, poslušam glasbo in klepetam prek interneta.«

17 kužkov je skotila psica Florine, ki jo je Paoli darovala mama za rojstni dan leta petimi leti. Nanjo je Paola zelo navezana: »Čeprav sem se na začetku obvezala, da bom skrbela

zanjo, zaradi po-manjkanja časa večinoma skrbi zdaj zanjo mama. Jaz pa sem tista, ki jo razvajam.«

3. mesto moški

Rok Zaccaria

9 deželnih naslovov je osvojil Rok Zaccaria v sezoni 2008/09. Pet na zimskih deželnih prvenstvih (tri v absolutni in tri v kadetski konkurenči), štiri pa na poletni izvedbi. Letos je na 200 m delfin izboljšal tudi dva deželna rekorda, ki sedaj nosita njegov pečat: prvega na zimskem državnem prvenstvu kadetov (na 25-metrskem bazenu 1:59,94), drugega pa na poletnem absolutnem državnem prvenstvu (v 50-metrskem bazenu 2:03,73). V tej disciplini je zablestel že kot mladinec v sezoni 2006/07, ko se je na državnem prvenstvu v Rimu uvrstil v finale.

23 plavalcev je na absolutnem prvenstvu v Pescari plavalo na 200 metrov delfin hitreje od Roka. Zanj je bil že sam nastop pomemben mejnik v karieri: »Zasledoval sem ta cilj in ga tudi dosegel,« je povedal 20-letni plavalec, ki ima za naslednje leto ambiciozen načrt. »Rad bi se uvrstil med najboljših deset plavalcev v Italiji. Zadovoljen bom sicer že, če bom izboljšal 23. mesto, ampak verjamem, da cilj ni previsok. Vplivalo pa bo go-tovo tudi to,

da letos ne plavamo več v dolgih kopalkah, ampak samo s spodnjim delom,« je še napovedal Rok, ki je še tretji zamejski plavalec, ki je nastopil na absolutnem državnem prvenstvu.

11 let se že predaja plavanju. Drugih športov ni treniral, plavanja pa sploh ni naveličan. Že kot otrok se je usmeril v delfin, zadnji dve sezoni pa občasno vadi tudi hrbitno tehniko. Ko je treniral v Tržiču je dnevno preplaval do 13 km (v 25 m bazenu), a so bili ti porazdeljeni v dva dnevnega treninga, v Modeni pa plava šestkrat tedensko do 7,5 km v 50 m bazenu. Skupno trenira 14 ur in 40 minut na teden, trikrat na teden pa tudi v fitnessu. Ko tekmuje v 25 m bazenu opravi na 200 m delfin približno 200 zavesljajev.

2 krat na mesec se iz Modene, kjer trenira od septembra, vrača domov. »Ker treniram tudi ob sobotah zjutraj, se vrnem še zvečer. Tako da vikend hitro mine.« V Modeni živi s prijateljem: »Sama kuhava. Nimam še svoje specialitete, ampak najraje pravljam meso na različne načine. Stanovanje tudi čistiva ... približno dvakrat mesečno.« Sam pereš tudi oblačila? »Ko se vračam domov, jih največkrat prinesem doma.« V prostem času se najraje zadržuje na Facebooku, bere revije ali pa se druži s prijatelji.

3. mesto ženske

Paola Cigui

406 Najboljša uvrstitev, ki jo je Paola dosegla na svetovni jakostni lestvici WTA. Njen vzpon je bil nagnjen: marca 2008 se je vključila v lestvico, lani novembra ob koncu sezone pa je zasedla 528. mesto. Letos je nastope začela marca, višek pa je dosegla konec avgusta, ko je bila na 406. mestu. Odigrala je 42 dvobojev na 25 turnirjih – dosegla je 17 zmag in 25 porazov: »Letošnja sezona kljub visoki uvrstitvi konec avgusta ni bila pozitivna. Upala sem v boljši razplet v uvrstitev med najboljših 300 igralk. Veliko dvobojev sem izgubila v tretjem nizu ... mislim, da je bil psihološki pritisk prevelik.«

5 ali šest loparjev in 200 strun zamenja v eni sezoni. Vadi na stopni z loparjem Babolat: »Enakega uporabljam tudi Roddick, Safina in Nadal,« pojasnjuje. Ne spominja se, kakšen je bil njen prvi lopar, doma pa vseeno hrani večino že obrabljenih loparjev. »V sobi pa visi prvi lopar, ki je počil, potem ko sem ga od jeze zalučala na tla. Bilo je na turnirju v Latinu marca 2008, ko sem izgubila tekmo z 2:0, potem ko sem v obeh nizih že vodila 5:3.« V karieri je zlomila še štiri loparje.

30 turnirjev: toliko jih povprečno odigra v eni sezoni 20-letna Paola. Najraje:

Novo na spletni strani

poisci

posebno

spletne Prilogi

Primorskega dnevnika

z naslednjo vsebino:

Profilni dobitnikov

Popolne utemeljitve

Fotogalerije

360 stopinj

Zlata knjiga

Tri ankete

IZBOR NA SLOVENSKEM DELU PRIMORSKE

Dedič, Ponomarenkova, rokometni koprskega Cimosa

Izbor novinarjev radia in televizije Koper/Capodistria ter Primorskih novic je precej podoben lanskemu. Med ženskami je kajakašica Špela Ponomarenko ponovila lanski uspeh, kar v ekipnem delu izbora velja tudi za rokometne Cimose. Edino novost na vrhu predstavlja junak slovenskih nogometnika Zlatko Dedič, ki je z golom proti Rusiji drugič v zgodovini popeljal Slovenijo na zaključno faze svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo prihodnje leto v Južni Afriki.

Zlatko Dedič in njegov »zgodovinski« gol

Iztegnil je desno nogo kolikor je mogel, stopalo je obrnil na robu dovojenega v anatomiji, vendar tako da je žogo neubranejivo usmeril v ruska vrata. Gol, ki ga je Zlatko Dedič dosegel 18. novembra letos v dodatnih kvalifikacijah proti Rusiji v mariborskem Ljudskem vrtu, bo postal zapisan v analih slovenskega nogometa, 25-letnemu nogometnu nemškega Bochuma pa je poleg imenovanja za športnika Primorske 2009 prinesel tudi »vencno« slavo.

Zlatko Dedič se je rodil v Bihaču 5. oktobra leta 1984, otroštvo pa preživel v vasici Podgorje pod Slavnikom, od koder ga na vse tekme sprembla skupina navijačev. Prve nogometne korake je napravil v Kopru, zaradi izjemne nadarjenosti pa ga je športna pot že kot najstnika odpeljala v Italijo, kjer je nastopal za Parma, Empoli, Frosinone, Cremonese in Piacenza. V dresu Parme je 21. septembra 2005 tudi debitiral v A-ligi proti Romi. V resnici se v Italiji nikoli ni povzpel višje od povprečja, ne preveč uspešni pa so niti dosedanji nastopi v bundesligi, z Bochumom ima sicer veljavno pogodbo do junija leta 2012. »Zlatko je bil že od vsega začetka prav na vrhu naših želja. Opazovali smo ga od marca in se prepričali, da je kakovosten igralec. V minuli sezoni so se zanj zanimali nekateri italijanski prvoligaši, toda njegova ekipa ga ni pustila. Zdaj je prestop uspel, nenazadnje tudi zato, ker je nogometni sam želel priti k nam,« je takrat razlagal športni direktor kluba Thomas Ernst.

Je pa hitri Dedič nepogrešljiv člen slovenske reprezentance, ob zaledni borbenosti in zavidljivi telesni pripravljenosti pa se je v zadnjem kvalifikacijskem ciklu izkazal tudi z zadetki. Dva je zabil Poljski, najpomembnejšega pa Rusiji, s čimer je Sloveniji dokončno zagotovil pot na svetovno prvenstvo v Južno Afriko. Zmagoviti gol je posvetil svojo šestmesečni hčerki Sari.

Špela Ponomarenko:

Na OI 2012 s paradno disciplino

Prva v šopku najboljših primorskih športnic za leto, ki se počasi izteka, je 28-letna koprskaja kajakašica Žusterne Špela Ponomarenko. Že četrč zapored je športnica Primorske, tudi tokrat z bogato bero odličnih uvrstitev, očitno spodbujenih izvrstnim olimpijskim nastopom

leta poprej, ko je v Pekingu osvojila šesto mesto v finalu na 500 metrov. Tako je na sredozemskih igrach v Pescari na pol kilometrski razdalji osvojila edino primorsko zlato odličje. Okoli vrata je prejela tudi bron na evropskem prvenstvu na 200 metrov, na daljši, 500-metrski razdalji, pa je bila sedma. Njena udarna disciplina je sicer veslanje na 200-metrski proggi in prav prejšnji torek je izvršni odбор Mednarodne kajakaške zveze vključil to šprintersko disciplino v olimpijski spored iger 2012 v Londonu. »Mislim, da je uvedba 200-metrske discipline na program olimpijskih iger dobra za ženski kajak, saj bo tako lahko več deklet sodelovalo na tem največjem dogodku. Doslej smo imele le eno disciplino v enojih in je bila že uvrstitev na OI zelo težka. Moram pa poudariti, da je tako kratka in nepredvidljiva tečma, da ti jo vsak slabši zavesljaj lahko poruši,« je ob tej priliki povedala Ponomarenko, ki je od junija lani zaposlena v slovenski vojski.

Rokometni klub Cimos Koper:

skrb za vrh in podmladek

Rokometni klub Cimos Koper so po skokovitem vzponu v vrh slovenskega klubskega rokometna v lanski sezoni okrepljeni odkrito lovili dvojno slovensko krono – pokalni in državnji naslov. Pokalnega so osvojili, državnega pa so izgubili prav v zadnji tekmi prvenstva na domaćem igrišču z velenjskim Gorenjem. Pokalni naslov jim je ob drugem mestu v državnem prvenstvu, na katerem so tudi trenutno v tekmočem prvenstvu, prinesel nastop v evropskem pokalu pokalnih zmagovalcev, kjer so se uvrstili v osmino finala, ki bo prihodnje leto.

Rokometni klub Koper je začel delovati ob koncu petdesetih let, vendar je njegovo delovanje večkrat zamrlo. Zadnjič se je postavil na noge leta 1992, v sezoni 2001/2002 pa je napredoval v elinto A1-ligo. Odtlej je šla njegovo pot le še navzgor. Uspehi se vrstijo tudi v nižjih kategorijah. V sezoni 2008/09 so kar štiri selekcije klubske rokometne šole nastopile na zaključnih turnirjih državnega prvenstva: mladinci so postali državni prvaki, mlajši dečki Bso bili drugi, mlajši dečki A so osvojili treće mesto, kadeti pa so bili četrti v državi.

V klubski rokometni šoli redno trenira prek 130 otrok.

2. MESTO

Snežana Rodić

Koprčanka na delu pri ljubljanskem AD Mass Snežana Vukmirovič Rodić se je po materinstvu uspešno vrnila in se z novim osebnim rekordom v troskoku 14.18 metra ponovno približala evropskemu vrhu. Na evropskem dvoranskem prvenstvu je s šestim mestom dosegla svoj vrhunc atletske kariere. Zmagala je še na ekipnem evropskem pokalu.

V drugem delu sezone je imela zdravstvene težave, zato na svetovnem prvenstvu kaj več od 19. mesta ni zmogla, a se je le uvrstila pred poskodovanje državno rekorderko Marijo Šestak

Matjaž Markič

Koprski plavalec Matjaž Markič navdušuje z odličnim plavanjem. Prvi vrhunc je pomenil dogodek lanskega decembra, ko je na Reki stopil na najvišjo stopničko zmagovalnega odra. Z rekordnim časom evropskih prvenstev v kratkih bazenih je na 50 metrskih razdaljih v prsnem slogu osvojil zlato medaljo. Slovenskemu plavanju je Markič zagotovil vrhunski dosežek tudi na svetovnem prvenstvu v Rimu. Na 50 metrov prsno je v olimpijskem bazenu dosegel izvrstno šesto mesto, v zgodovini pa se je zapisal tudi s tem, da je nekaj minut držal evropski rekord.

Odbojkarski klub Salonit Anhovo

Odbojkarski klub Salonit Anhovo iz Kanala je v minuli sezoni pod vodstvom italijanskega trenerja Emanuela Fracascie naredil korak naprej. Na domaćem prizorišču je bil suvereno drugi tako v pokalu kot v prvenstvu - za v Sloveniji nedosegljivim evropskim ACH Volleyem. V pokalu Challenge je bil po presenetljivi izločitvi nemškega Moerserja v osmini finala, kjer ga je francoski Tourcoing izločil šele po desetih odigranih nizih. Po desetletju premora so cementarji igrali tudi v srednjeevropski ligi in zasedli sedmo mesto.

3. MESTO

Urša Kragelj

Novogoričanka Urša Kragelj, sicer kajakašica Soških elektrarn, je letos dosegla vrhunc v svoji kratki članski karijeri. V slalomu na divjih vodah je zmagala na generalki za svetovno prvenstvo 2010 v Tacnu, na najpomembnejši tekmi sezone – na svetovnem prvenstvu v španskem Seu d' Urgellu, pa je z osvojitvijo osmega mesta dosegla največji uspeh ženskega slaloma v slovenski kajakaški zgodovini. Na svetovnem prvenstvu pred domaćim bo skušala narediti še korak naprej proti održi za najboljše, na katerem je kot druga mladinka sveta že stala.

Goran Jagodnik

Slovenska košarkarska reprezentanca je na evropskem prvenstvu zasedla četrto mesto. Eden tistih, ki je najbolj zaznamoval uspešno prvenstvo na Poljskem je zagotovo Goran Jagodnik. 35-letni igralec iz Podgrada je bil pravi av v rokavu selektorja Jureta Zdovca: v igro je prihal v najtežjih trenutkih in vselej upravičil zaupanje. Značilni borbenosti je do dal še učinkovitost. Zgledna telesna pripravljenost in zmagovalna miselnost sta zagotovili, da bo Goran Jagodnik tudi prihodnje leto pomemben adut na svetovnem prvenstvu v Turčiji.

Odbojkarski klub Hit Nova Gorica

Odbojkarski klub Hit Nova Gorica je ubranil naslov pokalnega zmagovalca. Večnega tekmeča iz Maribora je premagal tudi v srednjeevropski ligi, kjer je bil tretji, zalomilo pa se je ob koncu sezone, ko so bili v finalu državnega prvenstva Mariborčanke boljše. V pokalu Challenge so po preskočeni prvi oviri hitovke v šestnajstini finala dvakrat z 2:3 klonile s španskim Albacetem. V novi sezoni se pomlajena, povsem novogoriška ekipa bori za četrto mesto v državnem prvenstvu, med narodnih tekmovanj pa se ne udeležuje.

PRIZNANJA ZDRUŽENJA SLOVENSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJII

Športni delavci

Domenico Centrone

Velikokrat jamramo, da se pridržavamo, da se pridržavamo – italijanskega naroda – zelo težko približajo naši stvarnosti in se vanjo sploh zmorcejo vžveti. In vendar ni vedno in povsod tako! Domenico Centrone, dolgoletni predsednik Nogometnega kluba Kras, je v sebi zmogel najti toliko moči in energije, da se priučil slovenčine, se popolnoma vpel v naše narodnostne okvire, se zagnano vrgel v delo na nogometnem področju in je danes prav gotovo že povsem »naš!«

Natalino Culot

Naša letošnja trenerska nagrada je »zimsko« obarvana v smislu, da jo izročamo človeku, ki je svoj prosti čas zapisal objemu z naravo, saj gre za trenerja, ki mlajše in starejše uči smučarskih prvin. Na mladinskem področju je z najmlajšimi člani Slovenskega planinskega društva Gorica dosegel vidne rezultate, med katerimi prav gotovo izstopa nastop na državnem finalu Trofeje Ostržek. Danes na mena svoje znanje najmlajšim članom

SK Devin in prav gotovo bo z isto znanostjo in vnemo, ki ju je v svoje delo vpletal doslej, zmogel tudi v bodoče vnašati v športni dialog z najmlajšimi in tako graditi nove tekmovalce.

Darko Pahor

Čeprav še mlad, zaslubi prav gotovo že danes eno vidnejših mest v široki galeriji portretov naših športnih

delavcev. Navdušen nad namiznotiški igro je prav ob tej športni zvrsti verjetno zaslutil, da bo njegova živiljenjska pot tudi tesno povezana prav s športom. Povsem vpri v vsa dogajanja v svoji vasi je dokaj hitro pripril tudi za organizacijske vzvode v svojem športnem društvu in se v letih razvil v enega strokovno najbolj izpolnjenih društvenih zanesenjakov.

Kriška javnost na vseh ravneh od nje ga pričakuje še veliko.

Športna kariera

Tjaša Gruden

Prav gotovo lahko inačimo krasen vzpon goriške Olympia na obojkarskem področju v zadnjih letih tudi z večplastno osebnostjo Andreja Vogriča. Od vedno navdušen nad to igro, je svojo igralsko pot pričel še kot mlad fant pri OK Val, oblekel je tudi dres Našega praporja, glavnino svojih igralskih moči pa je posvetil Olimpiji, kjer igra v bistvu neprekiniteno od daljnega leta 1992. Svojo široko športno razgledanost in predvsem znanje je sklenil usmerjati tudi v organizacijske prijeme, tako da je njegova istočasna pot igranja z vlogo športnega direktorja pri društvu, povsem naravna, nam pa za zgled.

pravzaprav že iz otroštva, posvečala vse svoje energije in verjetno dobršen del razpoložljivega časa. Kot rešiser ekip, v katerih je igrala, je le-te priprljala do odmevnih uspehov tako na dejavniki kot državni ravni in še danes je v društveni ekipi motor, okrog katerega se vrti vsa igra. Igranje že vrsto let spaja z organizacijskimi odgovornostmi, kar jo postavlja vsem nam za svetel zgled, ki ga je treba posnemati.

Andrej Vogrič

Prav gotovo lahko inačimo krasen vzpon goriške Olympia na obojkarskem področju v zadnjih letih tudi z večplastno osebnostjo Andreja Vogriča. Od vedno navdušen nad to igro, je svojo igralsko pot pričel še kot mlad fant pri OK Val, oblekel je tudi dres Našega praporja, glavnino svojih igralskih moči pa je posvetil Olimpiji, kjer igra v bistvu neprekiniteno od daljnega leta 1992. Svojo široko športno razgledanost in predvsem znanje je sklenil usmerjati tudi v organizacijske prijeme, tako da je njegova istočasna pot igranja z vlogo športnega direktorja pri društvu, povsem naravna, nam pa za zgled.

NOGOMET - Prihodnji teden žreb lige prvakov

Inter in Milan bo v osmini finala čakalo težko delo

Florentina v prvem bobenčku z najboljšimi - Ancelotti straši »črno-rdeče«

Italijanskim, španskim in angleškim ekipam v ligi prvakov ni šlo vse po načrtih. Po eno moštvo iz vseh omenjene države se je uvrstilo »le« v evropsko ligo, kar je - tudi zaradi bolj skromnih denarnih nagrad - neuspeh. Kakemu milijonu evrov dobička se bodo odpovedali Juventus, Liverpool in Atletico Madrid.

V osmini finala so se uvrstili Fiorentina, Inter, Milan, Bayern München, Porto, CSKA Moskva, Stuttgart, Olympiacos, Chelsea, Manchester United, Real Madrid, Bordeaux, Sevilla, Arsenal, Barcelona in Lyon.

Florentina, ki je v skupini E končala na prvem mestu, bo na žrebu (v petek, 18. decembra v Nyonu) v prvem bobenčku. Skupaj z ostalimi prouvrsčenimi ekipami (Bordeaux, Manchester Utd, Real Madrid, Chelsea, Barcelona, Sevilla, Arsenal), kar daje vijoličastim kar nekaj optimizma. V osmini finala bodo igrali le proti drugouvrščenim ekipam. Ker italijanskega derbija v osmini finala po pravilniku ne more biti, bo Fiorentina lahko igrala le proti Bayernu, Portu, moskovskemu CSKA-ju, Stuttgартu ali atenskemu Olympiacosu.

Manj razlogov za optimizem pa

Mourinhov Inter čaka v osmini finala lige prvakov težka naloga
ANSA

bodo imeli pri Milanu in Interju, ki sta se v fazi skupin uvrstili na drugo mesto.

Mourinho in Leonardo bi najbrž najraje igrala proti Sevilli, Bordeaux ali Arsenalu. Pri črno-modrih in črno-rdečih bi se prav gotovo radi izognili »spopadom« s Chelsea, Bar-

celono ali Manchestrom Unitedom.

Verjetni Interjevi nasprotniki so Chelsea, Manchester United, Real Madrid, Bordeaux, Sevilla ali Arsenal. Inter v osmini finala ne more igrati proti Barceloni, proti kateri je že igrala v fazi skupin. V Milanovi žogici na švicarskem žrebu pa bi lah-

ko potegnili listek z napisom Barcelona, Chelsea (Ancelotti že straši), Manchester United, Bordeaux, Sevilla ali Arsenal. Skratka: Interjevi in Milanovi nasprotniki bodo vse prej kot ugodni. Moštva, ki so se v fazi skupin uvrstila na prvo mesto, bodo prvo tekmo osmine finala igrala v gosteh, povratno pa na domačem igrišču.

LESTVICA UEFA

Italija še vedno 3.

Objavili so tudi novo jakostno lestvico evropske nogometne zveze UEFA, potom katere določajo, koliko mest v ligi prvakov lahko zastopa posamezna država. Anglija vodi s 75,86 točke, sledi ji Španija s 74,47 točke, tretja pa je Italija s 60,91 točke. Na četrtem mestu je Nemčija s 57,71 točke (Francija 5., 49,41 točke). Prve tri na lestvici imajo lahko v najprestižnejši in najbogatejši ligi pravok štiri svoje predstavnike. Medtem ko jih ima zdaj Nemčija 3. Če bo Nemčija na koncu sezone prehitela Italijo, bi Italija v sezoni 2011-12 izgubila na račun Nemčije eno mesto v ligi prvakov.

NOGOMET

Krhin (Inter) mora mirovati vsaj mesec dni

MILAN - Na mladinskem derbiju ekip Primavera med Interjem in Milanom (1:1) se je poškodoval mladi iralec Interja in slovenske reprezentance Rene Krhin. Zvil si je glezenj leve noge in bo moral mirovati mesec dni.

NOVI DRESI - Slovenska nogometna reprezentanca bo od leta 2012 nastopala v dresih, ki jih bodo krasile barve slovenske zastave, torej bela, modra in rdeča. Osnovna naj bi bila še vedno bela, številke modre, nekateri dodatki pa rdeči. Osnova rezervnega dresa bo modra. Slovenski nogometni bodo sicer na SP 2010 še vedno igrali v zeleno-beli kombinaciji, saj pogoda v zdajšnjem opremljevalcem traja vse do leta 2012.

FORMULA 1 - Vodilni v elitnem avtomobilističnem tekmovanju so predlagali novo točkovkanje v svetovnem prvenstvu. Tako naj bi točke namesto najhitrejših osmih dobila prva deseterica, namesto sistema 10-8-6-5-4-3-2-1 pa komisija predлага sistem 25-20-15-10-8-6-5-3-2-1.

RONALDINHO - Uveljavljena nogometna revija World Soccer je za najboljšega igralca minulega desetletja izbrala brazilskega zvezdnika Ronaldinha. Brazilec Milana je prejel 781, drugouvrščeni argentinski zvezdnik Barcelone Lionel Messi 759, tretjeuvrščeni Portugalec Cristiano Ronaldo (Real Madrid) pa 708 točke.

SENNA - Nekdanji trikratni svetovni prvak formule 1 Ayrton Senna je najboljši dirkač tega tekmovanja vseh časov, je pokazalo glasovanje britanskega strokovnega časnika Autosport. Najboljšega so izbirali sedanji in nekdanji dirkači formule 1 in na prvo mesto postavili leta 1994 umrlega Brazilca, drugi je bil Michael Schumacher, tretji pa Juan Manuel Fangio.

MOK - Izvršni odbor Mednarodnega olimpijskega komiteja je sprejel nekaj sprememb tekmovalnega programa za olimpijske igre v Londonu 2012. Uvedli so tekmovanje mešanih dvojic v tenisu, v kolesarstvu na stezi pa se bodo tako moški kot ženske za olimpijske medalje borili v petih disciplinah: posamičnem in ekipnem sprintu, keirinu, ekipni zasedovalni vožnji ter dirki v vestranskosti (omnium), ki bo sestavljena iz petih preizkušenj (trikilometrska individualna zasedovalna dirka, 200-metrski sprint, kilometrski kronometer, 15-kilometrska dirka na točke ter petkilometrska dirka scratch).

KOŠARKA - Mladinska prvenstva

Borovci in jadranovci tokrat niso bili uspešni

Servolana - Bor Nova Ljubljanska banka
79:69 (20:13, 41:29, 60:51)

BOR: Pertot 11, Pancrazi, Erik Filipac 6, Smrekar 13, Brian Filipac 1, Gombač, Devčič 15, Lesizza 10, Rutar 7, Bocciai 7, trenerja Robi Jakomin in Gaetano De Gioia.

Bor NLB se je v gosteh žilavo upiral vodilni Servolani in v bistvu zadovoljil trenerja kljub porazu. Gostitelji so na Judovcu vseskozi rahlo vodili, največjo prednost so dosegli z metom s polovice igrišča prav v zadnji sekundi druge četrtine. Gostje so bili z dobro igro pod košema trojice Bocciai - Devčič - Lesizza boljši v tretji četrtini in živahen pristop dvojčkov Filipac jih je sredi zadnjega dela približal škedenjem na samih pet točk razlike. V končnici so bili domači ponovno prisebejni (kapetan Dagnello 18 točk) in priložnost za podvig je splavala po vodi.

Ostali izid 9. kroga: Virtus Udine – Santos 90:69; Casarsa – Barcolana sinoči, Sistema Pordenone prost. Vrstni red: Servolana 16, Sistema in Virtus 12, Santos 8, Bor NLB in Casarsa 4, Barcolana 0.

UNDER 17

Jadran ZKB - Basket Trieste 32:93 (9:26, 22:51, 31:74)

JADRAN: Sacher 14, Dellisanti 4, Valentino, Danau 3, Baldassi 4, Valič 7, Zoch, Žerjal, Malalan n.v., Majovski. Trener: Goran Žerjal.

Jadranovi košarkarji do 17. leta starosti so visoko izgubili proti ekipi Basket Trieste, ki je bila boljša v vseh elementih igre. Jadran je sicer igral brez prvega režiserja Tadjana Škerlja, kar se je poznalo pri organizaciji igre. Dodati pa je treba, da so vsi igralci ekipe Basket Trieste letnik 1993, medtem ko sestavlajo Jadran v glavnem letnik 1994. Trener Mario Gerjevič je dejal, »da je Jadran imel krajsa obdobja dobre igre in daljša obdobja slabe. Nasprotnik je bil objektivno boljši,« je priznal Gerjevič. Pri Jadranu so se potrudili Niko Danau, Igor Valič in v obrambi Andrej Žerjal.

UNDER 13

Don Bosco - Bor NLB 86:27 (19:4, 22:9, 18:6, 17:8)

BOR NLB: Impellizzeri 2, Jurc Blagočić J., Kravos 4, Švara 10, Jurc Blagočić U., Cerimovič 2, Pettiroso, Križmančić 3, Mandič 6. Trener: Jakomin.

V tretjem krogu deželnega prvenstva U13 so borovi igralci v gosteh ponovno potegnili krajsi konec. Vsekakor so se energi-

NOGOMET

Zmaga ljubiteljev Sovodenj Sovodnje - Fincantieri 1:0

STRELEC: Fajt v 30. min.

SOVODNJE: Devetak, Ivan Pahor (Figelj), Galiussi (Vasja Peteani), Piccini (Tomšič), Mauri, Marco Peteani, Pahor (Ferfolgia), Cescutti (Sambo), Bellini, Fajt (Visintin), Grilj (Zecvevič).

Sovodenjski ljubitelji so končno razveselili svojo publiko, saj so le dosegli prvo letošnjo zmago na domačem igrišču. Tekma ni bila na najvišjem nivoju, saj je bila močno pogojevana od izredno slabega in razmočenega igrišča, kar je oskodovalo predvsem tehnično boljše Sovodenje. Gostje, ki so na spodnjem delu lestvice, so prišli na govorjanje z edinim namenom, da bi se branili in iztrigli vsaj točko. Tudi domačini, razen terenske premoči, niso ustvarili dosti ugodnih priložnosti. Bellini in Cescutti sta nekajkrat streljala nevarno proti vratom. Edini gol je proti koncu prvega polčasa ponovno zatrezel »penna bianca« Fajt. Drugi polčas je minil brez večjih presenečenj. Zdolgočasena in premražena publika je čakala le na konec tekme. Edina pozitivna točka je bil odlično kuhano vino, ki ga je spremeno pripravil zvest barman Piskič. V soboto bo ob 14:30 na domačem igrišču tekma leta, ker bi proti Moraru.

ZAČETNIKI 7:7

Zaostala tekma

San Giovanni B - Pomlad B 5:5 (1:2, 2:1, 2:2, za federacijo 2:2)

STRELCI: Kocman (3), Skivjani, P. Gregori.

POMLAD B: Gregori L., Smotlak, Eva (Orel), Skivjani, Gregori P., Vidali, Kocman. Trenerja: Kos in Paolucci.

Lepa in borbena tekma. Glavni junak srečanja je bil napadalec Pomlađi Kocman, ki je dosegel tri zadetke. Pri San Giovanniju pa se je izkazal vratar, ki je ubranil kar nekaj nevarnih strelov.

SMUČANJE - SK Devin

Uspel »open day«

Od sobote do torka se je kar 45 članov udeležilo štiridnevnega zimovanja v Toblachu

Kot že lani je SK Devin tudi letos uspešno izpeljal Openday, to je pobuda, ki predstavlja začetek nove letošnje zimske sezone.

Od sobote do torka se je namreč kar 45 članov udeležilo štiridnevnega zimovanja v Toblachu, kjer so imeli ugodno vreme in vsa pokrajina je bila pokrita s tanko snežno plastjo. Proge so bile, kljub ne prav veliki količini snega, odlično pripravljene, čeprav so se tamkajšnji operaterji zelo trudili in so vsak dan pripravili nove proge, tako da so že od nedelje vsi prisluščali prav do doline.

Opendaya se je letos udeležila 9-članska predtekmovalna skupina, ki jo lepo usmerja učitelj Lino Culot, medtem ko Janja Del Linz vodila tečaj šole smučanja za najmlajše, kjer so se nekateri že spoprijeli s strminami v lanskem sezoni, ostali pa so sledili najprej jeanskim tečajem na plastični proggi v Nabrežini in nato se lepo izkazali tudi na snegu. Tokrat pa je treba posebej pochliti tudi starše, ki so izrazili željo po nadaljnem izpopolnjevalnem tečaju in tako jim je Marko Presl izboljševal pravilno držo in smuk.

Z »opendaya« SK Devin v Toblachu

Sicer so ta praznični štirinevnvi most izrabili tudi vsi ostali tekmovalci SK Devin. Najmlajši baby-ji in dečki so že v petek odpotovali na ledeni Moellaler ob spremstvu nekaterih mamic, medtem ko se jim je skupina mladinc-

cev in masterjev pridružila zadnja dva dneva in vadili pod vodstvom Aleša Severja oz. Mateja Štolfe. Naj omenimo še, da se bodo mladinci prihodnji petek 11. decembra udeležili vsakoletno tekme FIS na Prelazu Comelico.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Renata Grilja je mrtvega našla mati na domu v Ulici Pasubio

Umrl dan pred svojim tridesetim rojstnim dnem

Vzrok smrti bo pojasnila obdukcija - Silam javnega reda je bil znan zaradi uživanja in preprodaje mamil

Stanovanjski blok v Ulici Pasubio, kjer so včeraj našli truplo mladeniča

BUMBACA

V stanovanjskem bloku v Ulici Pasubio v Gorici je v noči med sredo in četrtkom ugasnilo mlado življenje. Truplo Renata Grilja, ki bi ravno danes dopolnil 30 let, je včeraj v spalnici našla njegova mati. O vzroku smrti se karabinjerji, ki vodijo preiskavo, in sodni zdravnik, ki je posredoval na kraju, še ni-

so hoteli izreci, ni pa izključeno, da je mladenič izdihnil zaradi zaužitja mamil. Renato Grilj je namreč imel v preteklosti kar nekaj težav s pravico zaradi preprodaje in uživanja drog, čeprav se je po nekaterih virih v zadnjih mesecih skušal rešiti odvisnosti. Zakaj je mladeničeve srce prenehalo biti, bo vseka-

kor dokončno pojasnila obdukcija trupla, ki jo bodo opravili v prihodnjih dneh v goriški bolnišnici.

Grilja, ki je živel z družino v stanovanjskem bloku v Ulici Pasubio št. 9, je včeraj po 12. uri kot rečeno našla mati. Ženska je vstopila v spalnico, sinovo truplo pa je našla v postelji. Nemudoma je sprožila alarm in poklicala rešilno službo, ko je zdravniško osebje prišlo na kraj, pa je bilo za Renata Grilja že zdavnaj prepozno. V Ulici Pasubio, kjer je mladenič živel z mamo in očetom Darkom - mlajši brat se je namreč preselil drugam -, so kmalu prišli goriški karabinjerji, ki so pregledali spalnico in stanovanje.

»Našli nismo nikakršne brizgalke ali drugih indicev, ki bi jasno dali razume, da je smrt povzročil prekomeren odmerek mamil. To bo pojasnila šele obdukcija, ki jo bo v prihodnjih dneh odredil sodnik. Družina je povedala, da je večer preživel zunaj, ko se je vrnil domov pa je šel naravnost v svojo spalnico. Zgleda vsekakor, da je Grilj umrl kakih dvanajst ur pred prihodom reševalcev,« je včeraj povedal poročnik goriških karabinjerjev Paolo Banzatti, po katerem tudi na mladeničevem telesu ni bilo svezih znakov, ki bi dokazovali, da si je v sredo zvečer vbrizgal heroin oz. drugo vrsto mamil. Po prvem pregledu trupla se ni včeraj prenagli niti sodni zdravnik, ki je povedal le, da je smrt nastopila zaradi »zaustavitve srca«.

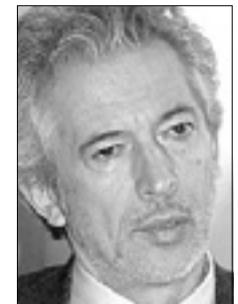
Renato Grilj je bil stari znanec goriške policije in karabinjerjev. Poznali so ga kot odvisnika, predvsem pa kot preprodajalca. Januarja 2008 je bil zaradi razpečevanja mamil aretiran in obsojen na zaporno kazen. Drog, ki jo je kupoval v Sloveniji in drugod, je preprodajal na celotnem deželnem območju. Kazen je prestal v goriški kaznilnici, na prostost pa so ga po Banzattijevih besedah izpustili spomladis. (Ale)

GORICA Moška prijavili zaradi droge in posesti orožja

Goriški karabinjerji so v sredo popoldne v središču Gorice ustavili tri moške. 39-letni M.P. iz Gorice, 25-letni D.B. iz Romansa in 25-letni A.M. iz Gorice so okrog 17. ure hodili po Ulici Morelli, takrat pa je mimo privozila patrulja goriških karabinjerjev. Le-ti so opazili, da je eden izmed treh moških ob pogledu na vozilo sil javnega reda nekaj odvrgel, zato so trojico ustavili.

Karabinjerji so najprej pregledali dokumente, pri tem pa so ugotovili, da so vsi trije že imeli opravka s pravico. Karabinjerji so na teh našli tudi predmet, ki se ga je M.P. hotel znebiti. Šlo je za zavojček cigaret, v katerem sta bila dva koščka hašiša. Karabinjerji so zato 39-letnika in 25-letnika pospremili na poveljstvo, kjer so opravili temeljitejni pregled in ugotovili, da je D.B. imel pri sebi 17 centimetrov dolg nož.

»Edini, ki ni skrival ničesar, je bil A.M.,« je povedal poročnik goriških karabinjerjev Paolo Banzatti in nadaljeval: »Količina mamil, ki jo je M.P. skrival v zavojčku cigaret, ni bila velika. Skupno je bilo v njem okrog 40 gramov hašiša, zato smo 39-letnika prijavili prefekturi kot uživalca drog. 25-letnega D.B. iz Romansa pa smo prijavili zaradi nedovoljene posesti orožja.«

GIANFRANCO
PIZZOLITTO

ALTRAN

Tržiški župan Gianfranco Pizzolitto zahteva pojasnila v zvezi z nasprotiščimi si informacijami o odprtju nuklearke v Tržiču in spoštovanje sporazuma iz leta 2004, ki ni predvidel sprememb tržiške termocentrale v nuklearko, temveč njen posodobitev oz. zmanjšanje njenih škodljivih vplivov na okolje. Tržiški pri občan se je obrnil na deželo Furlanijo-Julijsko krajino in na družbo, ki upravlja termoelektrarno v Tržiču, od katerih pričakuje takojšen sklic omizja, ki je pred petimi leti določil vrsto ukrepov za zaščito okolja in zdravja občanov.

Medtem je predsednik dežele Renzo Tondo ob robu včerajšnje tiskovne konference v Trstu izjavil, da ni doslej italijanska vlada v zvezi z gradnjo jedrske elektrarne na območju dežele Furlanije-Julijsko krajine sporočila ničesar. »Deželni odbornik za infrastrukture Riccardo Riccardi mi je potrdil, da ni doslej prejel nobenega sporočila o načrtu gradnje nuklearke v Tržiču,« je podčertal Tondo. Da pa postavlja državna vlada Tržič na vrh seznama možnih lokacij za gradnjo novih jedrskih elektrarn, pa že dalj časa zaskrbljeno opozarjajo okoljevarstveniki in leva sredina, ki tej možnosti odločno nasprotujejo. Negativno mnenje o prekvalifikaciji tržiške termocentrale v nuklearko je izrazil tudi sam Pizzolitto, ki v primeru potrditve napoveduje svoj odstop.

Tržiški podžupan pa je v pismu, ki ga je naslovil na predsednika dežele Renza Tonda, deželna odbornika Riccarda Riccardija in Elia De Anno, predsednika družbe A2A Giuliana Zuccolija, njenega generalnega direktorja Renata Ravanellija in predsednika pokrajine Enrica Gherghetto zahteval sklic omizja, ki je leta 2004 sprejel sporazum o zmanjšanju onesnaževanja tržiške termocentrale. Sporazum je predvideval prehod s kuričnega olja in premoga na zemeljski plin, kar bi omogočilo znižanje škodljivih emisij. Sporazum je predvideval tudi ustanovitev okoljske komisije, ki bi nadzorovala delovanje obrata. »Od podpisa je minilo že pet let; vsaka naknadna zamuda ne bi bila sprejemljiva,« je povedal Pizzolitto, ki zahteva od pristojnih subjektov, da se čim prej izrazijo v zvezi z začetkom prekvalifikacije termocentrale.

V zvezi z gradnjo jedrske centralne v Tržiču je posegel tudi goriški pokrajinski tajnik Demokratske stranke Omar Greco, ki je pojasnil vzroke, zaradi katerih DS nasprotuje gradnji nuklearke tretje generacije. »Prav je, da se o tem vprašanju razpravlja jasno in brez dvoumnosti. Italijanska vlada je sklenila, da se bo posluževala jedrske energije, pri tem pa se je odločila za uporabo zastarele tehnologije oz. nuklearke tretje generacije. Pri tem vlada ni upoštevala, da bo gradnja teh obratov trajala dolgo let in da bodo breme stroškov moralni nositi občani. Upoštevali niso niti "problemčka" ravnjanja z jedrskimi odpadki, ki še nima odgovora in ki že danes bremenijo račune za elektriko za 400 milijonov evrov letno, kot je spominil Ermeste Realacci,« je poudaril Omar Greco.

DOBERDOB - Ovinek na cesti št. 55

Nova zaščitna ograja za večjo varnost

Tam so se zgodile številne nesreče tudi s smrtnim izidom

Delavci namečajo novo ograjo

BUMBACA

Na ostem ovinku med Palkičem in Mikoli na državni cesti št. 55 nameščajo novo obcestno ograjo. Med 20 in 30 metrov dolga odbojna ograja, ki jo je včeraj začela postavljati družba ANAS, ima tudi zaščitni pas, ki obvaruje motocikliste v primeru padca. Na tej točki je namreč že prišlo do mnogih prometnih nesreč, med katerimi so imeli nekatere smrtni izid. »Katerikoli poseg, ki lahko služi k izboljšanju varnostnih pogojev in k preprečevanju nesreč na državni cesti št. 55, je seveda pozitiven. Potrebno bi bilo sicer storiti še marsikaj, na primer omejitih hitrosti vožnje v vseh nevarnih točkah in poosrtiti kontrole,« je povedal doberdobski župan Paolo Vizintin. Zaradi nameščanja ograje so delavci včeraj zjutraj postavili semaforja, ki urejata promet izmenično enosmerno; zato so včeraj v urah največjega prometa nastale kolone avtomobilov.

GORICA - Vzgojna kampanja na šolah

Malica iz avtomata vir slabih navad

Ob avtomate z malicami, ki so posojani po poslopijih višjih srednjih šol na Goriškem, bodo namestili posebna znamenja v obliku moškega v pregibanju, na katerih bodo v živih barvah zapisani nasveti za zdravo prehranjevanje. Gre za rezultat sodelovanja med pokrajinsko upravo in goriškim zdravstvenim podjetjem, ki že nekaj let širita po šolah znanje o zdravih prehramenih navadah. Ta projekt sodi v delovni kampanjo za preprečevanje debelesti med mladimi, je včeraj povedal Gianni Cavallini, ki pri zdravstvenem podjetju vodi oddelek za preventivo. Da gre za enega izmed najbolj vzgojnih projektov, ki zadevajo mlade, pa je poudaril pokrajinski odbornik Maurizio Salomon, ki se je zavzel, da bodo kampanjo širili na šolah s pomočjo zavodskega svetovja, v katerih sedijo profesorji, dijaki in starši.

Izdela znamenj z vzgojnimi sporočilom, s katerimi bodo osveščali šolarje, je rezultat raziskav, ki so jih o prehramenih navadah opravili dijaki znanstvenega liceja Duca degli Abruzzi in slovenskega družboslovnega liceja Simon Gregorčič iz Gorice. Sponzori so značilnosti hrane, ki jih delijo avtomati, kritično so analizirali blagovne znamenke, predvsem pa so se seznanili z dobrimi praksami hrانjenja, katerim morajo biti prilagojene tudi jedi iz avtomatov. Škodljivo je namreč, da zaradi vi-

Znamenje z vzgojnimi sporočilom

soko kaloričnih malic mladina preskoči zajtrk ali kosilo, kar vodi v neuravnoševo prehranjevanje, v debelost in druge s slabo prehrano povezane patologije. S pomočjo grafika je bilo torej izdelano znamenje, ki ga bodo namestili k avtomatom z malicami - zapisi na njem so trenutno samo v italijanskem jeziku -, nad vsebino avtomatov pa bodo morale nadzirati šole.

GORICA - NOVA GORICA - V carinarnici na Erjavčevi včeraj Ordinacija spomina

Po padcu meje Gorici še vedno živita vsaka v svojem svetu

Med »darovalci« so prevladovali Novogoričani - Pri Kinoateljeju imajo v mislih vsakoletno druženje

»Darovalec« v nekdanji carinarnici (levo) in družinski album fotografij v Ordinaciji spomina (spodaj)

FOTO N.N.

GORICA - Med ulicama Brass in Scodnik

Po nesreči 83-letnik v smrtni nevarnosti

GORICA Spolna zloraba pretresa javnost

Goriško javnost še vedno pretreva vest o spolni zlorabi trinajstletnice, ki se je zgodila 11. septembra v Pevmskem parku, za Remundo, le šest dni pred štirinajstimi rojstnimi dnemi dekleta. Do podobnega primera je prišlo tudi julija letos, ko naj bi bila že trinajstletnica, vendar tedaj preiskovalci niso prišli na sled nasilnežem. Tokrat je drugače. Zadri septembridske nasilja sta v pripomočku mladeniča. Gre za 20-letnega Michaleja Novosela iz Gorice, ki živi z babico v Zagradu in čigar semensko tekocino so našli na oblačilnih deklincev, in za 19-letnega Goričana Enrica Sutterja. Delekca ju je prepoznala na podlagi fotografij, ki so jih pokazali karabinjerji, priznala pa je tudi, da jih je spoznala že nekaj mesecev prej in da ju je predstavila prijateljica.

Odvetnika osumljenec sta na revizijo sodišče vložila zahtevo po njunih izpustitvi iz pripora, javni tožilec pa želi zaslišati trinajstletnico. Njeno pričevanje naj bi uporabil kot dokazno gradivo.

Včeraj popoldne je na križišču med ulicama Brass in Scodnik v Gorici prišlo do prometne nesreče, v kateri je bil hudo ranjen 83-letnik. Bruna Visintina, ki ga je zbil avtomobil, so sprejeli na zdravljenje na oddelku za nevrokirurgijo v videmski bolnišnici; prognoza je zaenkrat pridržana, po besedah zdravnika osebja pa je njegovo zdravstveno stanje zelo resno. Zaradi hudih udarcev, ki jih je utrpel v glavo, je moški v smrtni nevarnosti.

Nesreča se je pripetila okrog 17.45. Visintin, ki stanuje v Ulici Scodnik št. 11, je v bližini svoje hiše prečkal cesto (v rokah je imel vrečo s smetmi), sredi cestička pa ga je zbil avtomobil znamke Audi a2. Avtomobil je v smeri iz Ulice Brass proti Svetogorski ulici vozila 38-letna N.A. iz Gorice, ki peša očitno ni videla. K temu je po vsej verjetnosti botrovala okvara tamkajšnje javne razsvetljave, zaradi katere je bila vidljivost slab; po besedah goriške prometne policije, ki je posredovala na kraju in preučuje dinamiko nesreče, ni povsem jasno, ali je moški prečkal cesto na prehodu za pešce.

Moški je obležal na asfaltu, voznica pa je takoj poklicala rešilno službo. Prvo pomoč so 83-letniku nudile tudi članice društva Andos, ki ima sedež v Ulici Scodnik. Moški je bil nezavesten, ob zlomu stegnence pa je utrpel tudi pretres možganov. Zaradi udarca je Visintin močno krvavel z glave. Rešilna služba 118 je ranjenca prepeljala v goriško bolnišnico, od tod pa v videmsko bolnišnico.

Carinarnica na Erjavčevi ulici v Novi Gorici, na dnu Škabrijelove ulice v Gorici, je po dveh letih od vstopa Slovenije v schengensko območje včeraj ponovno oživel. Spet so bili za to krivi člani Kinoteatra. 21. decembra 2007 so kot slovo od meje v okviru projekta EU-foria tam pripravili videoospovednico, v kateri so Novogoričani in Goričani v objektiv kamere izpovedovali svoje švercerške grehe. Bil je pravi naval ljudi. Skoraj vsak od nas, ki živimo v obmejnem prostoru, nosi nameč v sebi osebno izkušnjo s t.i. »švercanjem« ali pa vsaj zanimivo anecdoto katerega od svojih bližnjih. Pa čeprav je šlo samo za zavoj kave ali par kavbojk. Tako pač je. Včeraj pa so ves dan v nekdanji carinarnici zbirali fotografije in družinske filme, ki so bili v različnih obdobjih posneti na širšem območju obeh mest.

Avtorka projekta, Anja Medved, je bila z odzivom zadovoljna, saj so že ob 11. uru pred carinarnico stali tisti najbolj resni. Zbrane fotografije, med katerimi so bile najstarejše iz tridesetih let prejšnjega stoletja, so v carinarnici skenirali. Ko sem

med enim takih skeniranj s fotoaparatom iskal čim boljši kader, v katerega bi ujel vzdušje v obujeni carinarnici, je ženska, ki je fotografije prinesla, kometirala tisto, ki je bila ravno na ekranu. Nisem je poslušal, pozoren pa sem postal, ko je na črnobelji fotografiji osnovnošolcev med naštevanjem prisotnih rekla: »Tale je pa sin od Dr. Novaka. Čakaj, kako mu je bilo že ime? Jurij Novak...«. »Ja, mojata,« sem jo prijetno presenečen kar prekinil in se zagledal v podobo oziroma obraz oceta, starega sedem ali osem let. Lepo.

Z vsemi »darovalci«, med katerimi so tokrat prevladovali Novogoričani, so za zaprtimi vrati posneli izjave o tem, kdaj in kje je posamezna fotografija nastala in kakšen je spomin, ki ga označuje. Tudi tistim, ki so jih prišli podpreti le s svojo prisotnostjo, pa so ponudili tudi časus, primerne okrepčila (beri: topel čaj, kuhanino vino in paneton). »Po padcu meje Gorici še vedno živita vsaka v svojem svetu, tako da je namen te akcije tudi, da se ustvari neki prostor, kjer se lahko prebivalci No-

ve Gorice in Gorice srečajo,« je o projektu povedala Anja Medved in dodala, da si v Kinoteatru želijo, da bi postalo to neko tradicionalno, morda celo vsakoletno druženje. »Ta akcija je tudi raziskava za bodoče potencialne dokumentarce, saj je naša osnova želja delati dokumentarne filme. Je pa to tudi dragocen material sam po sebi, zato mislim, da je nujno, da se to ohrani in razvija,« je še poudarila in pojasnila, da bodo vse zbrano gradivo shranili v Kinoteatru, arhivu, ki je nastal spontano, saj se je med snemanjem za dokumentarne filme nabralo ogromno materiala in posnetih intervjuev, ki jih seveda vseh niso uporabili v filmih, so pa že takoj začutili, da imajo vrednost, zdaj pa Kinoteatru vsako leto dopolnjujejo.

Celodnevnu zbirjanju gradiva je zvezčer sledila projekcija čez dan skeniranih fotografij. Od tistih, ki so prinesli filme, so vzel organizatorji le kontaktne številke, ko bodo posnetki prekopirani, pa bodo ob vrniti originala v zahvalo dobili tudi svojo kopijo v DVD formatu.

Nace Novak

GORICA - Danes podpis sporazuma o upravljanju

Pokrajinska mediateka bo predvidoma zaživila marca

V Hiši filma na Travniku bosta danes predstavniki društva Palazzo del cinema - Hiša filma in goriške pokrajine podpisala sporazum o upravljanju prve pokrajinske mediateke. Mediateka.GO Ugo Casiraghi, ki jo bodo predali namenu predvidoma marca, bo delovala v prostorih pod Kinemaxom.

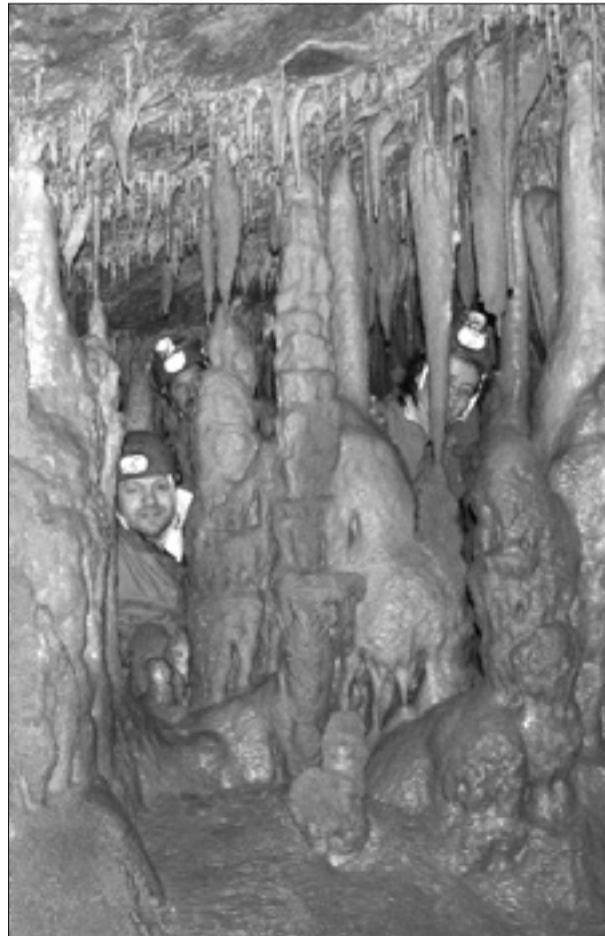
Ustanovitev mediateke, ki bo odprtja javnosti, je spodbudila dežela FJK z zakonom, ki predvideva za njeno delovanje triletni prispevek. Za odprtje mediateke so se s podporo goriške pokrajine zavzeli Kinoteatral, univerzitetna smer Dams, družba Transmedia in društvo Amidei. Odločilno vlogo odigrava tudi finančna družba KB

1909. Dela za ureditev prostorov potekajo od julija, snovalci mediateke pa so se novembra že lotili katalogizacije avdiovizualnega in knjižnega gradiva, ki ga bodo ponujali v izposojo. Podpis konvencije o upravljanju ustanove se bodo udeležili predsednik društva Hiša filma Boris Peric, funkcionar kulturne direkcije Anna Del Bianco, strokovni svetovalec Silvio Celli ter arhivistka Raffaela Canci.

GORICA - Pokrajina financira delovanje sedmih klubov

Podpirajo jamarstvo

Kraški krti štejejo danes 43 aktivnih članov in simpatizerjev, njihove dosežke pa bogato dokumentira spletna stran

Kraški Krti v jami Alex

WWW.KRASKIKRTI.NET

Goriška pokrajina je za leto 2009 namenila sedmim jamarjem skupno 31.044 evrov. »V deželi FJK smo edina pokrajina, ki ni oklestila prispevka za jamarje, potem ko je skrb zanje dežela s posebnim zakonom zaučala ravnino pokrajinskimi upravami,« je včeraj poudarila pokrajinska odbornica za kulturo in podpredsednica pokrajine Roberta Demartin, predsednik finančne družbe KB1909 in član upravnega sveta društva Hiša filma Boris Peric, funkcionar kulturne direkcije Anna Del Bianco, strokovni svetovalec Silvio Celli ter arhivistka Raffaela Canci.

Njenim besedam so pritrdirili predsednik posoške speleološke zveze Ferdinando Zimolo in še nekateri predstavniki jamarjev. Zimolo je med drugimi navedel, da so v zadnjem letu društva, ki delujejo v okviru posoške zveze - skupno je vanje včlanjenih okrog petsto jamarjev -, odkrila in vpisala v posebni deželnih register 73 novih kraških jam in sedem umetnih jam - nekatere od teh tudi izven goriškega ozemlja -; poleg tega so za 42 jam oziroma brezen ponovno opravili meritve z GPS napravo, za deset že poznanih jam pa so posodobili topografski zapis. Zimolo je izpostavil tudi tečaj, na katerih se jamarji izobražujejo, dalje lekcije speleologije, ki jih opravljajo za šole, ter pogosto sodelovanje jamarjev pri znanstvenem raziskovanju. Napovedal je, da so vsa jamarja društva angažirana v preučevanju kvalitete kraških voda in podtalnic, kar še ni bilo izvedeno. Omenil je tudi, da so v opuščenem vodnjaku v Gradišču odkrili dva primerka človeške ribice, kar priča o tem, da je podtalna voda čista. V okviru dejavnosti za promocijo jamarstva bo posoška zveza priredila v soboto, 19. decembra, z začetkom ob 9. uri celodnevno javno srečanje na temo legendarnih bitij, ki prebivajo v jama, med katerimi so tudi kripatete. Po ljudskem verovanju te nastopajo v podobi ludobne ženske z nazaj obrnjениmi stopali.

Med prejemniki pokrajinskega prispevka so tudi Kraški krti s sedežem na Vrhu; klub šteje danes 43 aktivnih članov in simpatizerjev, od letosnjega marca pa je njihov predsednik 48-letni Edvard (Edi) Gergolet iz Doberdoba. Za svoje delovanje so letos prejeli 3.282 evrov, veliko pa je prostovoljnega dela in resnične ljubezni za kraško podzemlje, kot pričajo dosežki, ki so jih bogato dokumentirali s fotografijami, objavljenimi na spletni strani www.kraskikrti.net.

PEVMA - Vsak pomembnejši kraj je imel pošto

Pred sto leti vas dobila samostojni poštni urad

Pokrival je območje od Grojne do Podsabotina in Oslavja - Ukinili so ga pred desetimi leti

Hiša, kjer je bila do konca leta 1998 nameščena pošta v Pevmi (desno), vodnjak ob glavnih cesti, v bližini vrtca, z vklesano letnico 1900 (levo), Teuffenbachov dvorec, kjer je poštni urad deloval po prvi svetovni vojni (levo spodaj)

FOTO V.K.

Vsek pomembnejši kraj je v letih pred prvo svetovno vojno imel poštni urad. Pevma, na obrobu Goriških brd, je samostojno pošto dobila natančno pred sto leti. Pred dobrimi desetimi leti, ob koncu leta 1998, pa so Pevmci pošto izgubili.

Obdobje od sredine 19. stoletja do začetka prve svetovne vojne je tudi v krajih na Goriškem bilo v znamenju hitrega gospodarskega in splošnega družbenega razvoja. Prav posebno vlogo v tem razvojnem procesu je imela poštna služba. Delovala je sicer že v 16. in 17. stoletju (leta 1526 je bila uvedena stalna poštna povezava med Gorico in Ljubljano, še prej pa med Gorico in Innsbruckom preko Lienza in Beljakom). Storitve so opravljali zasebniki. Prvi po-

membni koraki na poti sodobne in smotrne ureditve so bili opravljeni že v času Ilirskih provinc (1809-1813), ko je bilo v Ljubljani ustanovljeno glavno ravnateljstvo poštne službe in je dotedanji urad v Trstu izgubil na pomenu. Dobršen del francoskih predpisov je ostal, sicer prilagojen novim potrebam, v veljavi tudi po Napoleonovem porazu. Leta 1839 je izšel Pisemski red, ki je podrobnejše in v marsičem na novo urejal poslovanje pošte. Predpisi so se v naslednjih desetletjih spremnjevali in prilagajali novi stvarnosti, še zlasti po uvedbi poštne znamke. Leta 1850 je bila v Trstu ustanovljena glavna poštna direkcija.

Poštni uradi so bili nekako do sredine 19. stoletja le v pomembnejših središčih,

zlasti v sedemdesetih letih pa so se za odpiranje zavzemali tudi v manjših krajih. Poštne pošiljke so na območje Brd dostavljali iz Krmina, kjer je bil poštni urad ustanovljen že leta 1846 in torej med prvimi na Goriškem. Prvo pošto v Brdih pa so opravili v Biljani leta 1871, kmalu zatem, konec avgusta istega leta, v Kojskem itd.

Raznašanje pisem, časopisov, knjig in drugih pošiljek je bilo dokaj zahtevno zlasti še na podeželju. Zato so si v posameznih večjih središčih prizadevali za odpiranje novih poštnih uradov. Tako je bila pošta v Pevmi odprtta 21. junija 1909. Uporabljali so poštni žig »Peuma«. Pod njen okoliš so sodile vasi in zaselki v severovzhodnem delu Brd, ki so prej bili v pristojnosti pošte v Podgori, ki je bila v tistem času samostojna občina. Območje, ki ga je pokrivala pošta v Pevmi, je segalo nekako od Grojne do Podسابotina in do Oslavja. Pošiljke so dostavljali celo v zaselek Vamorje, visoko pod Sabotinom. Po navedbah Branka Morenčiča naj bi bil prvi upravitelj pošte v Pevmi Mohor Dominko; verjetno je bil poštni urad v Dominkovi hiši. Pred odprtjem samostojne pošte naj bi v Pevmi že delovala pomožna pošta, vendar pa o tem ni zanesljivih podatkov.

Na posti v Pevmi so dnevno prevzemali pošiljke tudi za pošto v Števerjanu in Kojskem oziroma za Gorico in druge kra-

je. Poštni urad med prvo svetovno vojno ni deloval, saj se je kraj znašel v prvi bojni črti, po koncu vojne pa je ostalo le kuprušev. Verjetno je poštni urad začel ponovno delovati šele leta 1922. Še do naslednjega leta so pošiljke opremljali z avstrijskim poštnim žigom. Po letu 1923, ko je bila pokrajina Gorica razpuščena, njen ozemlje pa vključeno v Videmsko (Friuli), pa se na žigu pojavi oznaka »Piuma Friuli«. Poštni urad je v tem času deloval v obnovljenem Teuffenbachovem dvorcu (Na restoranu). Upraviteljica je bila Teresa Bonomi. Po drugi svetovni vojni, ko so v Pevmi nekaj časa opravljali tudi storitve za pošto Števerjan, so poštné urade preselili v druge prostore, v bližini Teuffenbachove hiše. Nazadnje je poštni urad deloval v pritličju hiše št. 34, ob glavnih cesti, nasproti starega in lepo oblikovanega vaškega vodnjaka. Tu je pošta delovala do konca leta 1998. 5. januarja naslednjega leta so lastnikom vrnili ključe.

Letos je torej minila stoletnica odprtja in žal tudi že desetletnica zaprtja za vaško skupnost pomembne ustanove.

V.K.

Uporabljeni viri: Pošte in poštna služba v Goriških brdih - Branko Morenčič (Briški zbornik 1999); Brestje in Kojsko - upravni in kulturni center Brd do 1945 (Goriški muzej 2009); ustni viri.

DOBERDOB Božična tržnica na Gradini

V nedeljo bo na Gradini božična tržnica obrtniških izdelkov in sladič. Prireja jo družba Rogos in bo potekala od 10. do 17. ure v kraški sobi in pod šotorom. Med udeleženci bodo tudi kmetija »Profumo di lavanda« iz Gorice, umetnica Nivea Mislej, ki izdeluje barvne reliefne izdelke, in predstavniki doberdobskega krožka klekljarske šole. S to pobudo bo Rogos zaključil letošnjo sezono, ki je bila dokaj uspešna, saj sta stekla dva niza srečanj, in sicer »Pokusja na Gradini« in »Znanost na krožniku«, ki sta bila deležna zanimanja, še zlasti »Znanost na krožniku«, ki povezuje pokušnjo dobrega narezka ali medu z znanstvenim predavanjem. Rogos bo oba niza ponudil tudi v novem letu, sruje pa še nekaj razstav, srečanja s pisatelji, delavnice za otroke in vodene ogledne. Že pred koncem leta pa naj bi bilo ob sobotah in nedeljah na Gradini na voljo okence, kjer bodo obiskovalci lahko dobili informacije in gradivo ter rezervirali ogled.

NOVA GORICA Natočijo in odpeljejo brez plačila

V sredo so imeli policisti na severno primorskem koncu največ dela s tatovi goriva. Tatvine so se kar vrstile. Okoli 6. ure zjutraj sta na bencinskem servisu na hitri cesti skozi Vipavsko dolino gorivo natočila voznik manjšega tovornjaka švicarske registracije in vznik osebnega avtomobila znamke BMW italijanske registracije. Natočila sta vsak po 50 litrov goriva in s servisa odpeljala ne da bi poravnala račun. Dobro uro kasneje je na bencinskem servisu v Vrtojbi drug voznik osebnega avtomobila znamke BMW natočil slabih 30 litrov goriva in se odpeljal, ne da bi plačal, malo po 9. uri pa je v Šempetrju vozniški Fiata punto na podoben način prišel do 10 litrov goriva. Oba voznika, ki sta pobegnila brez plačila računa, sta vozila avtomobile z italijansko registracijo. Novgoroški policisti bodo preko italijanskih kolegov pridobili podatke o voznikih pobeglih vozil in jih nato kazensko ovadili. (nn)

GORICA - Prostovoljci na sedežu pokrajine

Spodbujajo k povezovanju in preseganju miselnih pregrad

Skupina prostovoljev z odbornikom Marinčičem

Peticija v Kulturnem domu

Kulturni dom v Gorici je pristopil k nabirkki podpisov pod peticijo, s katero filmska in kulturna društva in ustanove iz dežele FJK opozarjajo predsednika deželne vlade Renzo Tonda in deželnega odbornika za kulturo Roberta Molinara, da jih bo predlagano krčenje prispevkov za kulturne dejavnosti vsestransko osiromašilo. Nabirka podpisov poteka v veži Kulturnega doma.

Dežela išče rešitev za Carraro

Dežela FJK razmišlja o ustanovitvi družbe, v katero naj bi vstopila Friulia in podjetji grupe Carraro iz Maniaga in Gorice, kar bi omogočilo ponovni zagon njune produkcije, je napovedal podpredsednik deželne Luke Cirianni. Sklenjeni dogovor vsekakor predvideva enoletno zamrzitev odslovitev za 80 od skupno 120 delavcev goriške tovarne in za 167 delavcev v Maniagu.

»1.000 trgov za alternativo«

Danes bo startala kampanja Demokratske stranke »1.000 trgov za alternativo«; somišljeni stranke bodo srečevali ljudi in delili informativno gradivo med 10. uro in 12.30 na tržnici v Ulici Catterini v Gorici, med 8.30 in 12.30 na Trgu Unità v Gradišču, med 10. in 12. uro na Trgu Republike v Tržiču; jutri bodo med 10. in 13. uro na tržnici v Štancanu, med 10. in 12. uro na Trgu Cadutti v Romansu, med 9. in 12. uro na Trgu Polipo v kraju San Pier d'Onzo, med 9.30 in 12.30 na parkiršču pred Barom Rosi v Fojjanu.

Danes prižig luč na meji

Na skupnem trgu obh Goric - na Trgu Evrope oz. Transalpini - bo danes ob 18. uri tradicionalni prižig luč na meji, ki je namenjen srečevanju prebivalcev z obh strani meje. Ob tej praznični priložnosti bodo prepevali zbori. Gorico bo zastopal župan Ettore Riomoli, novgoroško mestno občino pa podžupanja Darinka Kozinc, saj je župan Mirko Brulc na službenem potovanju v tujini. (nn)

Zlata koza pod razvalinami

V čitalnici Feiglove knjižnice v Gorici bo danes ob 18. uri predstavitev knjige Zlata koza pod razvalinami - Zgodbe iz goriške ljudske zkalnadi. Spregovorili bodo avtorji, zabelebo vokalna skupina Musicum.

V Brdih razstava slik in jaslic

V Hiši kulture v Šmartnem v Goriških brdih bodo drevi ob 19. uri odprli razstavo slik Laure Boletig. Poleg razstave slik bo v Šmartnem, v Briški hiši, danes zaživel tudi razstava jaslic. Na njej bo do 6. januarja na ogled deset jaslic Irene Vargazon. (nn)

Predstavitev Krasa 2014

Na goriški pokrajini bo danes ob 17. uri potekala javna predstavitev razvojnega načrta Kras 2014, ki se je bodo udeležili partnerji pri projektu in upravitelji soudeleženih občin.

Mladi prostovoljci, ki opravljajo civilno službo pri ARCI-ju v Gorici - Debora Comar, Kristina Frandolic, Elena Vizintin, Nikol Kržišnarič in Federico Capuano - so v sredo obiskali goriško pokrajino, kjer jih je sprejel odbornik za mir in mednarodno kooperacijo Marko Marinčič.

Prostovoljci so mu predstavili projekt Brezmejno - Sconfinatamente, s pomočjo katerega želijo spodbuditi na Goriškem živeče skupnosti k medsebojnemu razumevanju, Gorico in Novo Gorico pa k povezovanju ter h krepitvi brezmejne kulturne in športne ponudbe. S tem ciljajo na premagovanje miselnih meja in pred sodkov, zato da bi, zlasti med mladimi predstavnikami tukajšnjih narodov, pospeševali svobodno mišljenje ter plodne stike in izmenjave.

Odbornik Marinčič je izrazil navdušenje nad projektom Brezmejno in zagotovil podporo goriške pokrajine. Projektni predstavnik je civilna služba pri goriški zvezi ARCI, pri njem pa sodelujejo še ZSKD, ZSŠDI in UISP (Unione italiana sport per tutti). (kf)

GORICA - Dokumentarna razstava in knjiga o civilizacijskih dosežkih skrivenostnega ljudstva Majev

Vsako odkritje poplača trud

Ivan Šprajc je v zadnjih letih odkril številna še nepoznana arheološka nahajališča v južnem, skoraj nenaseljenem delu Jukatana

V goriškem Kulturnem domu so v sredo odprli dokumentarno razstavo o kulturi Majev, ki so pred mnogimi stoletji dosegli visoko civilizacijsko raven in so tudi danes med najbolj raziskanimi in hkrati skrivenostnimi ljudstvi. O tem pričajo številne najdbe, ki jih vztrajni arheologi z nemajhnimi naporji odkrivajo v odročnih krajinah polotoka Jukatan v Mehiki. Razstavo je pripravil eden izmed najbolj uglednih poznavalcev majevske kulture, Ivan Šprajc, ki je v zadnjih letih odkril veliko še nepoznanih arheoloških nahajališč v južnem, skoraj nenaseljenem delu Jukatana, tik ob meji z Gvatemalo.

Goriško večer z Maji je uvedel mladinski pevski zbor Dijaškega doma Simon Gregorčič iz Gorice, ki je pod vodstvom Irene Pahor in ob klavirski spremiščavi Dine Slama zapel nekaj pesmi. Zbrane sta nato pozdravila ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel in član odbora Vili Prinčič, ki sta poudarila, da želi Kulturni dom svojim zvestim obiskovalcem ponuditi zelo različne teme, ki segajo na razna področja človeške ustvarjalnosti. Pobuda za razstavo o Majih je nastala po zaslugu odličnih stikov, ki jih Kulturni dom vzdržuje s Cankarjevim domom v Ljubljani, kjer je bila razstava na ogled pred nekaj meseci.

Glavni govornik je bil Ivan Šprajc, ki je v dobrini predavanja s sliko in besedo pričkal srednjameriško ljudstvo in njegovo neprecenljivo zapuščino, ki se odraža predvsem v veličastnih palačah, močných piramidah in drugih gradbenih mojstrovinah. Kaj se je potem zgodilo z Maji, zlasti s tistimi na jugu, ostaja nerešena uganka, ki jo arheologi skušajo

razvozlati. Še pred španskim prodiranjem in Mehiko je namreč prišlo do propada cvetoče kulture, ki so ga morebiti povzročile lakota, nalezljive bolezni ali vojne. Skratka, cela mesta so se izpraznila, prekril jih je pragozd in jih tako ohranil do današnjih dni. Šprajc je ob tem navedel vrsto težav, s katerimi se srečujejo arheološke odprave, ki se podajajo na iskanje izgubljenih mest, naselij in svetišč. Ves napor je poplačan, ko ekipi raziskovalcev po dolgem in utrudljivem prodiranju skozi goščavo uspe najti ostanke zgradb, o katerih se je bila izgubila vsaka sled. Zanimalo je tudi, da najdena naselja, celo velika mesta, nimajo imena, saj se njihovo poimenovanje ni ohranilo v ustrem izročilu. Dogaja se zato, da najdišča na novo poimenujejo ravno njihovi odkritelji - arheologi in se pri tem strogo držijo načela, da ostalinam naselja z obilico domišljije dodelijo majevsko ime.

V Kulturnem domu je bila med istim večerom predstavljena tudi knjiga z naslovom Izgubljena mesta, ki jo je na podlagi svojega arheološkega dela napisal Šprajc. Izšla je letos in jo krasijo lepe fotografije, zemljevidi in skice najdišč. Zelo podrobni so tudi opisi prodiranja skozi džunglo in iskanja znakov nekdanje človeške prisotnosti. Vse to morajo arheologi - pustolovci opravljati v težkih pogojih, saj se poleg vročine spopadajo tudi z nadležnimi žuželkami, s strupenimi kačami, krokodili ter z drugimi zvermi in nevarnostmi.

Razstava fotografij bo odprta do 15. januarja, njen ogled pa je možen po urniku Kulturnega doma, v večernem času pa med prireditvami. (vip)

Slovenski arheolog Ivan Šprajc med goriškim predavanjem

FOTO B. PRINČIČ

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

CTA (»Centro Teatro Animazione e Figure«) iz Gorice prireja niz Zimski popoldnevi: v soboto, 12. decembra, ob 16. uri in ob 17.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo na programu »Piume« v izvedbi CTA; informacije na tel. 0481-537280 (urad CTA v Ul. Cappuccini 19/2 v Gorici), www.ctagorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: danes, 11. decembra, ob 21. uri glasbeno plesna predstava s plesalci tap dance ob spremiščavi španske kitare »TapOlé«; informacije pri blagajni občinskega gledališča (tel. 0481-630077).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 11. decembra, ob 20.45 v sklopu niza contrAZIONI »Tanti saluti« v izvedbi skupine Teatro civile clownesco Giuliane Musso; informacije pri blagajni občinskega gledališča (tel. 0481-790470).

Kino

V GORICI DANES
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »A Christmas Carol«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.10 »A Serious Man«.

Dvorana 3: 19.50 - 22.00 »Segreti di famiglia«, 18.00 »L'uomo nero«.

V NOVI GORICI DANES
KULTURNI DOM: 18.00 »V višave«; 20.15 »Vampirska ljubezen«.

V TRŽIČU DANES
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.10 - 22.10 »A Serious Man«.

Dvorana 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »A Christmas Carol« (Digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Dorian Gray« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »L'isola delle coppie«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Cada dalla nubi«.

Razstave

KULTURNO ZDROUŽENJE NUOVO LAVORO vabi na ogled skupinske slikarske razstave na sedežu v Raštelu 72/74 v Gorici med 10. in 12. uro in med 16. in 18. uro. Razstavljajo Davide Cum, Mikà, Ade, Camara in Max skupaj z Mario Luiso Sguazzi, Ripplinom in Renatom Elio.

SAMOSTOJNA RAZSTAVA LOREDANE PRINCIĆ z naslovom Mreže je na ogled v galeriji dei Tigli v Ul. Gramsci 6 v Fiumicello do 19. decembra. **V GORIŠKI PODRUŽNICI ZADRUŽNE BANKE DOBERDOB IN SOVODNJE** na Korzu Verdi 55 bo do 31. decembra na ogled izvirem izvod Slave Vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja, katero razstavlja lastnik Roman Gergolet.

Koncerti

DRUGA IZVEDBA GO-GOSPELA v organizaciji Kulturnega doma iz Gorice in Kulturnega doma iz Nove Gorice bo potekala z nastopom skupine Cadamoss Ensemble - Le Pleiadi v goriškem Kulturnem domu v torek, 15. decembra, ob 20.30 in v Novi Gorici v petek, 18. decembra, ob 20.15 s skupino Wanda Trent-Phillips & Purpose; informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 0481-33288).

PEVSKA SKUPINA MUSICUM prireja ob 10-letnici delovanja koncert z naslovom Vse najlepše... v nedeljo, 13. decembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. S podporo ZCPZ bodo izdali tudi zbirko osmih skladb.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo danes, 11., in v soboto, 12. decembra, ob 20.15 koncert dalmatinškega pevca Oliverja Dragojevića; informacije na tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-n.g.si.

KONCERTNA SEZONA 2009-2010 V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici: v nedeljo, 20. decembra, ob 17.30 Božični koncert avstrijskega pevskoga zboru St. Florianer Saengerkabnen, Collegium Ennsegg, instrumentalna skupina (zborovodja Franz Farnberger); predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž (tel. 0481-531455) od 8.30. do 12.30 in od 17. do 19. ure in na info@kclbratuz.org.

Osmice

KUKUKOVI v Doberdobu imajo odprto ob četrtkih, petkih sobotah in nedeljah: tel. 0481-78140.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Prireditve

CORMONSLIBRI poteka v Krminu do 14. decembra v dvorani Italia v Ul. Fruili (ob delavnikih med 16.30 in 20. uro, v predprazničnih in prazničnih dnevih med 10.30 in 12.30 ter med 15. in 20. uro): danes, 11. decembra, ob 17.30 bo srečanje s pesnikom in pisateljem Robertom Piuninijem in ob 19. uri še s igralko in pisateljico Eleno Vesnaver.

ZSKD IN KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL vabita danes, 11. decembra, ob 18. uri v čitalnico Feiglove knjižnice, Korzo Verdi 51, Gorica na predstavitev knjige Zlata koza pod razvalinami. Zgodbe iz goriške ljudske zakladnice. Spregovorili bodo avtorji Peter Stres, Marija Stanonik, Danila Zuljan Kumar in Viljena Devetak. Nastopila bo vokalna skupina Musicum.

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskih zborov Gorica vabi v nedeljo, 13. decembra, s pričetkom ob 10. uri (tako po maši, ki bo ob 9. uri) na Božičnico v cerkvi v Rupi. Nastopili bodo otroški pevski zbor Štmaver, otroški pevski zbor Rupa-Peč in dijaki orgelskega tečaja, ki poteka v Rupi v so-organizaciji Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica.

V CENTRU MOSTOVNA v Solkanu bo danes, 11. decembra, ob 22. uri zaključno praznovanje festivala Pixxelmusic.

V KNIJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 11. decembra, ob 18. uri psihologinja Magda Maddalena Marconi predstavila svoj nov esej »Mi ami o mi vuoi bene?«.

ZDRUŽENJE AMICI DI ISRAELE IN JUDOVSKA SKUPNOST IS TRSTA v sodelovanju z goriško občino vabi v nedeljo, 13. decembra, ob 16. uri v goriški sinagagi ob praznovanju Chanukkà.

ZDRUŽENJE TURISTIČNIH VODNIKOV ITINERARIA prireja brezplačen voden ogled stolne cerkve v Gorici v nedeljo, 13. decembra, ob 15.30; prijave in informacije po tel. 347-252221, itineraria@itinerariafgv.it, www.itinerariafgv.it.

KNJIGA OB 18.03: v soboto, 12. decembra, ob 18.03 bo v dvorani APT v železniški postaji v Gorici predstavitev knjige Giorgia Mosettija »Dove tutto finirà«.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE bo v pondeljek, 14. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici predstavila izdajo zgoščenke zborovskih skladb goriškega skladatelja Patricka Quagliata. O zgoščenki in avtorju bo na predstavitev spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi, sodelovali bosta mešani pevski zbor Štandrež in deklila vokalna skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici predstavila izdajo zgoščenke zborovskih skladb goriškega skladatelja Patricka Quagliata. O zgoščenki in avtorju bo na predstavitev spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi, sodelovali bosta mešani pevski zbor Štandrež in deklila vokalna skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela.

Šolske vesti

RAVNATELJI osnovnih in nižjih srednjih šol na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji sporočajo, da so lestvice suplementov izčrpane. Zato vabijo vse morebitne interesente z ustreznimi pogoji za poučevanje, da predložijo prošnje za poučevanje neposredno na posamezna ravnateljstva.

OBČINA DOBERDOB obvešča, sprejetje variante št. 8 k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu. Sklep bo na razpolago v občinskem tehničnem uradu (od pondeljka do petka med 8. in 12. uro, ob sredah med 15. in 17. uro) do 31. decembra in v tem roku lahko vsakdo pisno predloži doberdobskemu županu svoje opombe in nasprotovanja. Počilo glede okolja in sinteza bosta na razpolago za obdobje 60 dni na tehničnem uradu.

PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR bodo Zveza slovenske katoliške prosvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podelili društvinom in organizacijam ali posameznikom. Predloge za priznanje zbira Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa. Priznanje za tiste, ki delujejo v goriškem prostoru, se praviloma podeli februarja za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju.

Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2009 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra 85, s pripisom na ovojnico »Predlog za priznanje«.

RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA prireja društveno večerjo v soboto, 12. decembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah. Odrasli 20 evrov, otroci 15 evrov. Vpisovanje v gostilnah Pri Francetu in Rubijski grad.

ŠKD DANICA vabi otroke na delavniško božičnih in novoletnih izdelkov s slikarko Katerino Kalc v pondeljek, 14. decembra, od 16. do 18. ure v centru Danica na Vrhu.

ŠZ MLADOST prireja praznovanje ob 40-letnici delovanja v soboto, 12. decembra, od 20. ure dalje v sprehajališču Gradina v Doberdobu. Praznično prireditve bo obogatila fotografarska razstava, za katero zbirajo fotografije v baru Peric v Doberdobu. Na prazniku bo na voljo tudi knjiga Mladost 40, ki je izšla prejšnji mesec. Nastopili bodo Maški kraški muzikanti.

Pogrebi

DANES V PODGORI: 9.00, Isolina Blasini (iz bolnišnice Sv. Justa) v

NOBELOVE NAGRADE - Včeraj na slovesnosti v Oslu

Obama sprejel nagrado za mir »s hvaležnostjo in ponižnostjo«

»Sila je včasih potrebna,« je dejal v zvezi z Afganistanom - V Stockholmu podelili ostale Nobelove nagrade

OSLO - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj v Oslu "z globoko hvaležnostjo in ponižnostjo" uradno sprejel Nobelovo nagrado za mir. V govoru je devet dni po napovedi napotitev dodatnih 30.000 vojakov v Afganistan branil uporabo sile, obenem pa obljubil, da bo prestižno nagrado izkoristil za prizadevanje "k svetu, kakršen bi moral biti".

"Soočam se s svetom, kakršen je," je v govoru ob sprejetju nagrade dejal Obama, ki se ni hotel odreči vojni za svoj narod ali pod njegovim vodstvom in je poudaril, da je zavezani ščititi in braniti ZDA. "Nenasilno gibanje ne bi moglo ustaviti Hitlerjevih vojsk. Pogajanja ne morejo prepričati voditeljev Al Kaide, da odložijo orožje," je poudaril Obama in dodal, da "reči, da je sila včasih potrebna, ni poziv k cinizmu, je priznavanje zgodovine".

Uporabo sile je po njegovih besedah med drugim moč opraviti v samoubrambi ali na humanitarni osnovi, kot primer slednjega pa je navedel posredovanje na Balkanu in "v drugih krajih, ki jih je znamovala vojna". Ob tem je poudaril, da ZDA ne morejo delovati same, in pozval k okrepljenemu delovanju mirovnih sil. Zgolj verjeti v mir je le redko dovolj za to, da ga tudij dosežemo, je še dejal ameriški predsednik, ki je spregovoril tudi o vojakih, ki se jih je nedavno odločil poslati v Afganistan. Kot je dejal, se zaveda, da bodo "nekateri ubijali, nekateri bodo ubiti". "Ne glede na to, kako je opravljena, vojna obljublja človeško tragedijo," je še dejal.

Norveški odbor za Nobelove nagrade je 9. oktobra presentil številne, vključno s samim nagrajencem, ko je sporocil, da bo letosnja Nobelova nagrada za mir šla v roke Obami. Ta je v Belo hišo vstopil šele devet mescev pred tem, pri čemer ga je med nalogami čakalo vodenje dveh vojn, prav tako se še ni mogel povahliti z izjemnimi diplomatskimi dosežki.

Obama, ki je že pred podelitvijo nagrad v Oslu ocenil, da so si drugi kandidati morda bolj zaslужili nagrado, je o polemiki, ki je obkrožala njeno letosnjo podelitev spregovoril tudi v svojem govoru. Kot je dejal, je v primerjavi z nekaterimi drugimi osebnostmi, kot sta Albert Schweitzer in Nelson Mandela, doslej dosegel zelo malo.

"Poleg tega so po vsem svetu moški in ženske, ki sedijo v zaporu in prenašajo udarce, ker si prizadevajo za pravico," je dejal Obama in dodal, da ne more tistim, ki menijo, da bi si ti "veliko bolj zaslужili to čast", odvrniti ničesar.

Svojo letosnjo izbiro je ob podelitvi nagrade medtem branil predsednik norveškega odbora, generalni sekretar Sveta Ev-

rope Thorbjørn Jagland, ki je nagrajencu tudi izročil nagrado. "Številni so tisti, ki ocenjujejo, da je nagrada prisa prekmalu," je dejal Jagland. "A zgodovina je polna izgubljenih priložnosti," je še dejal in dodal, da imamo sedaj priložnost podpreti Obamove ideje. Svojo letošnjo izbiro je norveški odbor sicer utemeljil z Obamovimi "izrednimi prizadevanji za krepitev mednarodne diplomacije in sodelovanja med narodi".

Medtem so včeraj nobelovi nagrajenci za književnost, ekonomijo, medicino, fiziko in kemijo za leto 2009 včeraj na slovesnosti v Stockholmu iz rok švedskega kralja Karla XVI. Gustava prejeli svoje nagrade. Letosnji Nobelovi nagrajenci so poleg Obame še nemška pisateljica Herta Müller za književnost, Američana Elinor Ostrom in Oliver Williamson za ekonomijo, Američani Elizabeth Blackburn, Carol Greider in Jack Szostak za medicino, Britanec Charles Kao, Kanadčan Willard Boyle in Američan George Smith za fiziko, za kemijo pa Američana Venkatraman Ramakrishnan in Thomas Steitz ter Izraelka Ada Yonath. (STA)

Thorbjørn Jagland izroča nagrado Baracku Obami

Gates povalu nasilja

na obisku v Iraku

BAGDAD - Ameriški obrambni sekretar Robert Gates je včeraj prispel na neapovedan obisk v Irak in obljubil nadaljevanje močne podpore iraški vladi v Bagdadu. Kljub porastu nasilja v zadnjih dneh in tednih pa ZDA ne namejavajo spremeniti načrta za umik vojske iz Iraka do konca 2011, poudarjajo v Pentagonu.

Gates je v iraško prestolnico prispel dva dni po uničujočih bombnih napadih, v katerih je bilo ubitih 127 ljudi. Prispel je iz Afganistana, kjer je govoril predvsem o okrepljanju mednarodnih sil v tej državi; ameriški predsednik Barack Obama je namreč napovedal okrepitev ameriških sil za 30.000 vojakov.

V Iraku pa kljub porastu nasilja ne bo sprememb v načrtu, po katerem namejavajo ZDA do konca prihodnjega avgusta zmanjšati število vojakov s sedanjih 115.000 na 50.000, do konca 2011 pa umakniti še zadnjega vojaka. To naj bi Gates potrdil tudi sиноč na srečanju z iraškim predsednikom Džalalom Talabanim in premierom Nurijem al Malikijem, navaja francoska tiskovna agencija AFP.

Je pa Gates že ob prihodu zagotovil nadaljevanje močne ameriške podpore iraški vladi. Na srečanju s Talabanim in al Malikijem naj bi po napovedih ponudil tudi vso pomoč pri odpravi posledic torkovih napadov v Bagdadu, za katere je odgovornost prevzela Al Kaida.

Greenpeace pozval EU, naj reši København

BRUSELJ - Aktivisti Greenpeacea so včeraj v Bruslu vdrli na strogo varovano območje, kjer zaseda vrh EU. Pripravljeni so se na rdečo preprogo na VIP-vhod, kjer so jih prestregli varnostniki. Za kratek čas so ukrali pozornost voditeljem, saj so se vse kamere preusmerile nanje in na sporočilo na njihovih transparentih: "EU, reši København!" "EU njena vodilna vloga polzi z rok, mi pa želimo evropskim voditeljem pokazati, da lahko še vedno ostanejo pobudniki. Politiki se morajo nehati izgovarjati, okrepliti morajo svoje zaveze in cilje zmanjšanja izpustov uskladiti z napovedmi znanosti," so ob tem še opozorili v organizaciji.

Tokratni vrh EU je po mnenju Greenpeacea priložnost, da unija zviša cilj zmanjšanja izpustov z 20 na 30 odstotkov do leta 2020 v primerjavi z letom 1990. Medtem ko EU okleva, sta se bogati državi Japonska in Norveška zavezali k 25- in 40-odstotnemu zmanjšanju izpustov, opozarjajo. Večje ambicije EU bi po njihovem mnenju dale zagon podnebnim pogajanjem v København in sprožile sprememb stališča ZDA, še meni Greenpeace. "Če bi EU napravila korak naprej, bi lahko to privedlo do pravno zavezujucega dogovora do božiča," poudarjajo. (STA)

KRIZA - Predsednik ECB Trichet

Grčija naj sprejme »pogumne« ukrepe

FRANKFURT - Predsednik Evropske centralne banke (ECB) Jean-Claude Trichet je grško vlado pozval k sprejemu "pogumnih" ukrepor, s katerimi se bo soočila z dolžniško krizo, ki vpliva na celotno območje evra. Zaskrbljenost glede grškega gospodarstva že vpliva na tečaj evra.

Tečaj evra, ki ga poleg Grčije uporablja še 15 članov Evropske unije, je včeraj v aziskem trgovjanju v primerjavi z dolarjem in japonskim yenom padel. "Treba jeupoštavati težo razmer. Prepričan sem, da bo Grčija v bližnji prihodnosti sprejela pogumne in potrebne ukrepe," je poudaril Trichet v pogovoru za belgijska poslovna časnika L'Echo in De Tijd.

Kot je znano, je bonitetna agencija Fitch v torem znižala bonitetno oceno na dolgoročni državni dolg Grčije z A- na BBB+, že v po-nedeljek pa je agencija Standard & Poor's opozorila pred znižanjem ratinga A- tej članici območja evra. To krepi zaskrbljenost v območju evra, saj bi grške banke že z letom 2011 utegnile ostati brez dostopa do refinanciranja v okviru ECB, to pa bi lahko resno zaostroilo razmere na domaćem finančnem trgu. (STA)

JEAN-CLAUDE TRICHET

ANSA

Grški finančni minister George Papakonstantinou je novinarjem dejal, da vlada dela vse, kar je potrebno, da si povrne izgubljeno verodostojnost. Ta se je zamajala ob objavi, da bo proračunski primanjkljaj letos narasel na 12,7 odstotku bruto domačega proizvoda (BDP), zadolženost pa bo dosegla 113 odstotkov bruto domačega proizvoda (BDP). Socialistični premier George Papandreu je sicer včeraj po poročanju tujih tiskovnih agencij za naslednji teden sklical krizno srečanje vseh parlamentarnih strank. "V tem trenutku potrebujemo nacionalno enotnost, da razrešimo te težave," je dejal Papandreu. (STA)

EU - Uporabljaljati je mogoče tudi cirilico in grško pisavo

Spletne domene .eu od včeraj tudi s -č, -š in -ž

BRUSELJ - Slovenci lahko od včeraj pri registraciji spletne domene .eu uporabljajo tudi -č, -š in -ž, Bolgari, Grki in Ciprčani pa svoji pisavi -cirilico in grško abecedo. Veljati so namreč začela nova pravila, sprejeta junija, ki posameznikom in podjetjem omogočajo, da se pod domeno .eu registrirajo z uporabo znakov vseh 23 uradnih jezikov EU.

Tako bo mogoče pod domeno .eu kmalu registrirati tudi ime, kot je www.požar.si - to je primer, ki ga je junija ob predstavitvi novih pravil naveda Evropska komisija. Nova pravila ponujajo nove možnosti tudi v številnih drugih državah. Čehi so na primer po navedbah komisije doslej lahko uporabljali le 27 od 42 znakov svoje abecede, Litovci pa 23 od 32.

V Evropski komisiji pojasnjujejo, da je povsem samoumevno dovoliti, da so domenska imena, ki jih izbirajo Europejci, tako različna, kot je Evropa sama, zato so se tudi odločili,

da mora biti domena .eu na voljo v vseh abecedah, ki se uporabljajo v državah članicah. Doslej so lahko imena, registrirana pod domeno .eu, vsebovala le znake od -a do -z, številke od 0 do 9 in znak za ponišljaj.

V Sloveniji je bilo po navedbah Evropske komisije do septembra letos registriranih 6605 imen pod domeno .eu. Število registracij pod to domeno se je od začetka leta 2008 do septembra 2009 v Sloveniji povečalo za 44 odstotkov, v celotni EU pa za 10 odstotkov. Na Danskem, Cipru, v Latviji, Veliki Britaniji, na Švedskem in na Malti pa se je uporaba celo zmanjšala, najbolj na Malti - za 81 odstotkov.

K splošnemu povečanju registracij pod domeno .eu je sicer po navedbah komisije prispeval padec cen za registracijo z deset evrov na pet evrov leta 2007 in na štiri evre leta 2008. Domena .eu je četrta najbolj prijeljibljena domena najvišje ravni z geografsko kodo, pred njo so le domene

.de za Nemčijo, .uk za Združeno kraljestvo in .nl za Nizozemske. Sicer pa je domena .eu deveta najpogosteje uporabljena domena na svetu.

Evropska komisija si prav tako prizadeva za čimprejšnjo uvedbo različic internacionaliziranega domenskega imena na vrhni ravni za .eu - torej "eu" v grški pisavi ali cirilici. Komisija je na forumu o upravljanju interneta novembra o tem obvestila generalnega direktorja organizacije za dodeljevanje spletnih imen in številki Roda Beckstroma in sedaj čaka na njihovo odobritev.

Domena .eu je vrhinja evropska domena, ki jo je uvelia EU, vendar z njo upravlja zasebna neprofitna organizacija EURid. Ta konzorcij belgijskih, čeških, italijanskih, švedskih in slovenskih registrov je začel dejavnosti v povezavi z domeno .eu v letu 2005. Do včeraj je bilo registriranih več kot tri milijone domenskih imen .eu. (STA)

KLOP SE JE NAVDUŠIL ZA VINTAGE

Staro ni za stare

»Nakupovanje vintage oblačil je kot iskanje skritega zaklada, a brez zemljevida. Za posamezni kosi lahko pobrskamo v second-hand trgovinah, boljših sejmih, v babičini skrinji ali pa v specializiranih vintage trgovinah v tujini in na spletu.«

Zakaj se takoli ljudi odloča za vintage oblačila? Razlogi so različni. »Sprva mi je bilo do tega, da bi se razlikovala od drugih,« pravi Jarmila. »Danes sta razloga zato, da izbiram med starimi oblačili, predvsem dva. Prvi je etičnega značaja; sem namreč proti potrošništvu. Drugi je bolj romantične narave; vsaka oblačila nosi namreč svojo zgodbo, vsaka oblačila je nekaj doživelova...«

Prav to zanima tudi Eleno Cozzi, lastnico v vintageu specializirane trgovine »Carpe diem« v Trstu. »Ko mi posameznik prinese zanimiv kos, ga najprej vprašam, da mi pove njegovo zgodbo: zanima me, kako je nastal, kdo ga je nosil ... Te podatke nato posredujem strankam.«

Andreji je vintage enostavno všeč. »Gre za nekaj drugačnega, originalnega, nenazadnje pa tudi stane manj. Všeč mi je kombinacija starega in novega.« Klop je zanimalo, kje navdušenci vintagea iščejo za posameznimi kosi.

»V Trstu sem po naključju našla par trgovinic, kjer prodajajo vintage oblačila. Drugače tu pa tam kaj kupim, ko potujem. V Severni Evropi (npr. v Angliji, Nemčiji...) je kupovanje starih oblačil zelo razširjeno. Ne gre samo za modo; veliko priseljencev, ki si ne morejo privoščiti novih v dragih izdelkov, se odločajo za to bolj poceni obliko kupovanja,« nam je povedala Jarmila. Andreja marsikaj izbrsko po spletni strani eBay. »Doma ne kupujem veliko, več stvari najdem, ko sem po svetu, ko potujem. Seveda je vse odvisno od tega, kaj iščeš. Na sejmih kot je npr. Portobello v Londonu dobiš oblačila že za par evrov. Obstajajo pa tudi specializirane trgovine, v katerih najdeš stvari različne kvalitete; od srednje dragih do luksuznih predmetov iz starih kolekcij znanih modnih hiš. V Berlinu je celo kraj, kjer se oblačila prodajajo na kg! 13 evrov za kilogram oblek! Sama ne trosim veliko za kupovanje; za staro oblačilo večkrat enostavno pokukam po maminih in noninih omrah.«

Pri pisani članku se je Klop spremenal v prvega vintage-maniaka. Pri spoznavanju zanj doslej povsem nepoznanega sveta, je izvedel marsikaj; vintage obstaja na različnih nivojih in to se odraža tudi v tipologiji strank. Vintage kupujejo tako tisti, ki so pripravljeni za en sam kos, unikat odsteti veliko denarja, do tistih, ki iščejo pravo toaleto za žurko na temo, do gledaliških kostumografov ... O vintageu smo se pogovorili z dvema modnima izvedencema; Petra in Peter se vsak po svoje ukvarjata z modo ...

Petra Gruden je 22-letno dekle iz Samatorce. Po maturi na pedagoškem liceju A. M. Slomšek v Trstu se je Petra odločila za študij mode na univerzi »La Sapienza« v Rimu (oddelek za modne vede na filozofski fakulteti).

Pravkar končuje triletni študij, »V ponedeljek diplomiram!«, nam je ponosno povedala Petra, ko smo jo počitali. Ko smo jo vprašali, kaj potem, nam je previdno odgovorila: »Najprej si bom vzela nekaj časa za razmislek. Študija ne mislim nadaljevati, mogoče se bom vpisala na poklicni tečaj. Svet mode me vsekakor ne zanima. Za ljubila sem se v gledališče, rada bi postala kostumografinja.«

Kaj pa je sploh potrebno, da prodres v svetu mode?

O tem ne vem veliko, gre za svet, ki me ne zanima. Za začetek je pomembno predvsem to, da obiskuješ kvalitetno akademijo (npr. IED), ki pa si je žal ne morejo vsi privoščiti. Važno je tudi, da te ljudje spoznajo. Udeležiš se moraš vseh mogočih prireditiv, dogodkov ... Potrebno je predvsem vztrajati.

Slediti modi, klišejem ali pa ... držniti si?

Vprašanje je kar zahtevno. Danes ne govorimo več o eni sami modi, temveč o različnih smereh mode. Na to, kateri smeri se vsak odloči slediti, veliko vpliva okolje, v katerem živimo, ljudje, s katerimi se družimo. Vsaki smeri odgovarjajo primerne trgovine. V principu naj bi bil vsak prost izbirati. Sama rada kombiniram prvine različnih slogov. To je zame tisto, čemur se reče moda: biti elastičen, eklektičen, ne slediti uradni modi, tisti s strani revije Vogue. Odkar študiram modo z vseh mogočih plati, tudi z ekonomsko, sovražim vse znamke, predvsem ne maram tistih, ki svoje ime na veliko izpostavljajo na vsakem izdelku.

Na kaj mislimo, ko govorimo o modi vintage? Na stare in že uporabljene, ponošene oblike, na moderna oblačila, ki posnemajo stil prejšnjih obdobij, na stare in nikoli uporabljene izdelke?

Moda vintage je pravzaprav vse to, kar ste pravkar našeli: stare oblike, stari in nikoli uporabljeni modeli ... Kot vedno je vse zelo prostota. Vintage je praktično vse tisto, torej ne samo oblačila, kar je bilo izdelano v preteklosti, predvsem v zadnjih 50-ih letih, in ima danes poseben čar. Gre za kulturne predmete. Večkrat so res lepsi in bolje izdelani od današnjih. Ko govorimo o second handu, mislimo zgolj na že uporabljene predmete. Vintage oblike, dodatki in predmeti so nekaj več. To kar jih dela posebne, je tista dodatna vrednost, ki so jo v času pridobili; ne samo denarna, karakterizira jih dejstvo, da so unikati, da jih ni mogoče posnemati, da so prava redkost.

Kdaj se je začelo povpraševanje in zanimanje za vintage?

Tega ne vem natanko. Trgovine obstajajo že dolgo, že desetletja. Šele v zadnjem obdobju je postal vintage trend in to se seveda pozna tudi v cehah, ki so narašle.

Čemu pripisuješ tolikšno povpraševanje po vintage oblačilih?

Po eni strani gre za modo, po drugi pa ima velik vpliv pri izbiri vintagea tudi kriza. Sama pobrskam po starem, ker pač stane manj. Na sejmih dobim res veliko stvari. Sploh si ne morete predstavljati, koliko ljudi je na takih sejmih: od tistih, ki resnično nimajo denarja in si ne morejo privoščiti novih in dragih izdelkov, do tistih, ki iščejo posebnosti, unikate. Treba je imeti izredno potrpljenje, si vzeti čas in brskati.

Kje lahko pobrskamo za posameznimi komadi? Kako izbiramo? Kako ugotovimo, ali je pred-

met, ki stoji pred nami kvalitetem, uporaben?

Kot sem že povedala, je treba imeti potrpljenje. Sejmi kot so PORTA PORTESE, VIA SANNIO ali pa MERCATINO AMERICANO tu v Rimu so zelo obiskani: veliko je prervanja, paziti je treba, ker se včasih dobri koga, ki je pripravljen slepariti ... So tudi taki, ki namesto, da bi iskali po stojnicah, raje brskajo po torbicah obiskovalcev; teh se je treba posebno paziti. Izbrani predmet je nato pomembno dobro pregledati, ga primerjati s tistimi, ki jih ponujajo na drugih stojnicah, saj se lahko isti predmet dobi za manj denarja. Kaj izbirati? Izbira je stvar osebnega okusa, vsak izbere, kar mu je pač všeč.

Seveda obstajajo tudi manjše trgovine, ki so primerna alternativa za tiste, ki se ne radi prerivajo med stojnicami. Tu v Rimu jih je kar nekaj zanimivih v predelu San Lorenzo.

Kakšna so tveganja pri nakupovanju vintage oblačil?

Tveganja? Da te osleparijo! To pa

tudi ni tak problem. Če je kaj raztrgano, se da še vedno popraviti in sešiti. Doda ali prišije se lahko manjši detajl, da napaka ni vidna. Nasprotno, torbica ali oblačila lahko na tak način postane celo bolj originalna.

Kakšna je razlika v ceni v primerjavi z novimi oblačili?

Naj navedem primer: pred nekaj tedni sem kupila tri torbice: vsaka je stala po en evro. Dobila sem jih v razmeroma dobrem stanju, zamenjati sem morala le ročaje, ker mi niso bili všeč in to je vse.

Kaj pa ti? Koliko sama brskash med starimi oblačili?

Lotila sem se v zadnjih časih, ker v običajnih trgovinah nisem več dobila tistega, kar sem si želela. Vse se mi je začelo zdeti banalno, enako tistemu, kar nosijo ostali. Na sejmih vintage izdelkov in oblačil pa se dobi marsikaj originalnega, izrednega, posebnega.

Govorimo lahko le o vintage oblačilih, torbicah in modnih dodatkih ali pa ... Skratka; kaj vse je lahko vintage?

Vintage so lahko tudi različni predmeti, avtomobili, motorji, kolesa ...

Po čem je največje povpraševanje?

Na podlagi tega, kar sama opažam, bi rekla, da je veliko povpraševanja predvsem po oblačilih, po modnih dodatkih kot so na primer torbice ... Največ zanimanja sem zaznala za predmete iz 60-ih in 70-ih let.

Povej, kako lahko z nekaj staremi predmeti ustvarimo svoj osebni stil. Česa se moramo izogibati, da ne izpademo smešno?

Skrivnost je v tem, da si preprost, hkrati pa tudi originalen. Zelo pomembni so detailji, ki pripomorejo k temu, da bo tvoj stil edinstven, da ne bo nikomur enak. Važno je le, da ne pretiravaš in nase ne namečeš vsega, kar imaš v garderobi.

Peter Jevnikar ima 26 let in je študiral mode na Damsu v Trstu, nato pa na IED-u v Benetkah. Po študiju je opravil dva staža v Italiji in Parizu. Trenutno sodeluje z mladim modnim fotografom in pri projektu novega modnega ustvarjalca, ki bo predstavil svojo prvo mini-kolekcijo januarja v Parizu.

Katere karakteristike moraš imeti, da uspeš v svetu mode?

Odvisno je od tega, kam ciljaš. Svet mode nudi veliko različnih možnosti; povsod je težko prodreti zaradi močne konkurenčne in trenutno tudi zaradi finančne krize. Dizajner, ki hoče prodreti v svetu mode, mora imeti svoj lastni prepoznavni »jezik«, močan koncept in pa dober team, brez katerega ne gre. Dandas ni vse odvisno od dizajnerja. Za firmo so izrednega pomena tudi investitorji, kvalitetni produkt, odlični komercialni agent in pa seveda stilist, ki omogoči, da se kreacije pokažejo publiku med predstavitvami.

Povej, kako pojmuješ modo.

Moda je križpot uporabne umetnosti, osebnejša izražanja, uporabnosti, trga in je nenazadnje izraz duha časa. Menim, da je moda v ozkem »ornamentalnem« smislu dolgočasna. Zame je moda zanimanje za oblike, tehnike, materiale, barve in nove proporcije, ukvarjanje s tem, kako se le-ti izražajo na telesu. Zanima me, kako ustvarjalci pretvajajo koncept v obliko, v obliko, kako izbirajo material, kako se vse to preliva med sabo. Dizajnerji, ki imajo te elemente v ospredju, so npr. Yohji Yamamoto, Issey Miyake, Alexander McQueen, Rick Owens, Damir Doma, Carol Christian Poell, Maurizio Altieri. Zanimivo je tudi ideja o obliki kot »podaljšku« telesa in osebe same, o obliki, ki je izraz identitete, občutljivosti, kulture, estetskega čuta in okusa.

Kaj je vintage?

Vintage oblike so že ali tudi nikoli uporabljene oblike, ki so bile izdelane med leti 1920-1980.

Močno zanimanje za vintage se je začelo v devetdesetih letih. To verjetno zato, ker je navdušenje nad diktati modnih znamk, značilno za 80. leta, splahnelo. Ljudje so si zaželeti bolj osebni stil. Zanimanje za vintage oblike se je dodatno povečalo odkar jih priporočajo medijske ikone kot npr. Kate Moss. Danes je vintage aktualen predvsem zaradi ugodnih cen in večkrat boljše kvalitete nekaterih zgodovinskih modnih znamk. Celo znani mainstream modni kreatorji kot Karl Lagerfeld pozivajo k mešanju novih modnih oblačil z drugimi, cenenimi.

Kaj pa ti? Si tudi sam vintage-maniak?

Sam ne brskam veliko med starimi oblačili. Vintage oblike me niso nikoli posebno zanimale. Nasprotno pa so mi večkrat všeč starci modni dodatki kot npr. stare digitalne ure Casio in Seiko iz 80. let, srebrni predmeti in stara očala, ki so bolj kvalitetna od današnjih.

Nekaj nasvetov; sejmi, trgovine ... Kje naj iščemo?

Za staro očala svetujem prav gotovo optiko Avanzo na Trgu Cavana. Kot najstarejša optika v Trstu, ima v podstrešju neverjeten zaklad očal vseh mogočih oblik. Njati se da od okroglih zlatih očal, ki so jih dame uporabljale v gledališču v začetku prejšnjega stoletja, do originalnih Ray-banov iz 80. let, ki so bili izdelani v ZDA.

Kar se tiče vintage oblik, nisem velik strokovnjak. Vem, da je v Parizu več trgovin in pa čudoviti sejem »Les Puces« v Porte de Clignancourt, kjer lahko najdemo pohištvo in oblike. V Londonu so znani sejni v Camden Townu, Shoreditchu in na Portobello Road.

PORDENON - Jutri zvečer v športni palači Novinar Marco Travaglio o prvi in drugi republiki

Novinar Marco Travaglio, Montanelijev učenec, ki je zaslovel s pisanjem v najbolj uglednih italijanskih časopisih, s knjigami v navezi s Petrom Gomezem ter s sodelovanjem v televizijski oddaji Annozero, nazadnje pa je bil med soustanovitelji novega dnevnika Il Facto Quotidiano, bo jutri v Pordenonu. V tamkajšnji športni palači bo ob 21. uri nastopil s svojo prvo predstavo Promemoria - 15 anni di storia d'Italia ai confini della realtà. Govoril bo o prvi republike, ki je utonila v podkupninah, o drugi, ki se je rodila v času mafijskih pokolov ter

o slabem spominu, ki zaznamuje današnje dni. Dogodek organizirata Azalea Promotion in Scoppio Spettacoli v sodelovanju z Občino Pordenon, vstopnice (23 oz. 32 evrov) so naprodaj na okencih verige Ticket One.

GLEDALIŠČE

FURLANIA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Orazio Bobbio - La Commedia

Danes, 11. decembra ob 20.30 / John Bony Priestley: »Un ispettore in casa Birling« / Nastopajo: Paolo Ferrari, Andrea Diordana in Crescenza Guarneri. Režija: Giancarlo Sepe. Ponovitve: v soboto, 12. ob 20.30, v nedeljo, 13. in v torek, 16. ob 16.30, od srede, 16. do sobote, 19. ob 20.30 ter v nedeljo, 20. decembra ob 16.30.

V nedeljo, 13. decembra ob 11.00 / Otroško gledališče: »La camicia dell'uomo contento«.

V nedeljo, 20. decembra ob 11.00 / Otroško gledališče: »Varietà prestige«.

Stalno gledališče FJK Rossetti

Dvorana Bartoli

Danes, 11. decembra ob 21.00 / Claudio Magris: »Il Conde«. Ponovitve: v soboto, 12. ob 17.00 in v nedeljo, 13. decembra ob 21.00.

V soboto, 12. decembra ob 21.00 / Claudio Magris: »Le Voci«. Ponovitve: v nedeljo, 13. decembra ob 21.00.

V sredo, 16. decembra ob 20.30 / Luigi Pirandello: »Il piacere dell'onestà«, režija: Fabio grossi. Nastopajo: Leo Gullotta, Martino Duane, Paolo Loriger, Mirella Mazzaranghi in Valentina Beotti. Ponovitve: v četrtek, 17. ob 16.00 in ob 20.00, v petek, 18. in v soboto, 19. ob 20.30 in v nedeljo, 20. decembra ob 16.00.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Danes, 11. decembra ob 20.45 / Gledališki projekt Giuliane Musso: »Tanti saluti«.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 12. decembra ob 20.30 / predstava v furlanščini teatra iz Ragogne: »Plui di là che di ca«.

V petek, 18. decembra ob 20.30 / furlanska skupina Trigeminus iz Vidma predstavi: »SOS - fasin une ridade ma pensin parsore«.

SLOVENIJA

TOLMIN

Kinogledališče

V tork, 15. decembra ob 20.00 / David Mamet: »Bostonka naveza«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 11. decembra ob 19.30 / Bernard-Marie Koltès: »Roberto Zucco«. Ponovitve: v soboto, 12. decembra ob 20.00 / Ponovitve: v ponedeljek, 14., v sredo, 16., v četrtek, 17., v ponedeljek, 21. v tork, 22. in sredo, 23. decembra ob 19.30.

V tork, 15. decembra ob 16.00 / Andrej Rozman Roza in Davor Božič: »Neron«. Ponovitve: v soboto, 19. decembra ob 19.30.

GLASBA

FURLANIA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom (ul. Petronio 4)

Jutri, 12. decembra / SKD Lipa in MePZ Lipa iz Bazovice organizirata koncert »S prijatelji v novi čas«. Večer bodo oblikovali Novomeški simfonični orkester glasbene šole M. Kozina iz Novega mesta in združeni pevski zbori MePZ Divača, MePZ I. Gruden iz Našbrežine in MePZ Lipa iz Bazovice.

TRST - Drevi v dvorani Tripovich Božični koncert s krajevnimi glasbeniki

V organizaciji kriške pevske akademije in gledališča Verdi

Po uprizoritvi enodejanke Gianni Schicchi v dvorani Tripovich, s katero se je uradno pričelo sodelovanje Mednarodne pevske akademije in Križu s tržaškim opernim gledališčem Giuseppe Verdi, se povezava med mladimi opernimi pevci in ustanovo nadaljuje s praznično navdahnjeno prireditvijo. Akademija basista Aleksandra Švaba ima od ustanovitve navado, da ob opernih uprizoritvah pripravi tudi božični koncert, ki bo tokrat potekal v še bolj slovesni obliki in s sodelovanjem nekaterih gostov. Tudi med poletnimi ponovitvami letosnjake operne produkcije je namreč Švab povabil nekatere predstavnike krajevne glasbene stvarnosti, da bi s svojim nastopom uvajali v predstave v duhu širšega projekta, ki združuje ustvarjalne moći različnega izvora. Tokrat bosta pri koncertu sodelovala Pihalni orkester Ricmanje, ki ga vodi Aljoša Tavčar, in otroški zbor Fran Venturini pod vodstvom Suzane Žerjal. Glavno besedo pa bodo imeli seveda mladi solopeci kriškega laboratorija. Na klavir bosta igrala Jan Grbec in Silvia Ruscazio, na harmoniko pa Goran Ruzzier.

Na programu bodo božični klasiki ameriške in evropske tradicije v pestrem zaporedju, ki se zgleduje po božičnih koncertih mednarodnega formata in bo gočovo predstavljal zelo prijetno voščilo za občinstvo. Koncert Božične pesmi od tradicije do danes bo drevi ob 20.30 v dvorani Tripovich.

ROP

Gledališče Verdi

Jutri, 12. decembra ob 20.30 / »La fanciulla di neve« / Nastopa balet Stanislavskij / glasba: P. I. Čajkovskij. Urnik: v nedeljo, 13. ob 16.00, od torka, 15. do četrtek, 17. ob 20.30, v petek, 18. ob 18.00 ter v soboto, 19. decembra ob 17.00

Stalno gledališče FJK Rossetti

Danes, 10. decembra ob 16.00 in ob 20.30 / »Chicago - The Musical«, avtorja Fred Ebb in Bob Fosse, režija Walter Bobbie in Scott Faris, nastopajo Gary Wilmot, Twinnie-Lee Moore, Adam Stafford, Wendy-Lee Purdy, G. E. Weaver. Ponovitve: jutri, 11. decembra ob 20.30; v soboto, 12. decembra ob 16.00 in v nedeljo, 13. decembra ob 15.00.

V ponedeljek, 14. decembra ob 20.30 / Nastopa Quartetto Artemis.

Dvorana Tripovich

Danes, 11. decembra ob 20.30 / Mednarodna opera akademija Križ v sodelovanju z opernim gledališčem G. Verdi vabijo na božični koncert. Sodelujejo: pevci akademije, Pihalni orkester Ricmanje, OPZ F. Venturini - Domijo, Jan Grbec in Silvia Ruscazio (klavir) ter Goran Ruzzier (harmonika). Dirigent: Allesandro Svab.

ZGONIK

Sportni kulturni center

V nedeljo, 20. decembra ob 18.00 / Nastopal bo božični gospel koncert priznane ameriške skupine »The Harlem Messengers of New York City«.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V ponedeljek, 14. decembra ob 9.00 in ob 11.00 / D. Perne: »Dogodivščine dvornega norčka Ferdinanda«, / ob 19.30; M. Grgić: »Zbudi se Katka« (komedija), režija: Boris Kobal.

Jutri, 12. in v nedeljo, 13. decembra ob 10.00, 12.00, 15.00 in 17.00 / D. Perne: »Dogodivščine dvornega norčka Ferdinanda«.

(predstava za otroke z obiskom dedka mraza), režija: Boris Kobal.

V tork, 15. decembra ob 18.00 / M. Grgić: »Zbudi se Katka« (komedija), režija: Boris Kobal.

V sredo, 16. decembra ob 9.00 in ob 11.00 / D. Perne: »Dogodivščine dvornega norčka Ferdinanda« (predstava za otroke z obiskom dedka mraza), režija: Žiga Sedmak.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Danes, 11. in jutri, 12. decembra ob 20.15 / koncert Oliverja Dragojevića s skupino Dupini.

V petek, 18. decembra ob 20.15 / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christmas« s skupino Cadmos Ensemble & Plejadi.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 11. decembra ob 17.00 / noveletni koncert Zadružne banke Dobrobo in Sovodnje nastopa »Orkester harmonik Sinthesis 4«.

V tork, 15. decembra ob 20.30 / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christmas« s skupino Cadmos Ensemble & Plejadi.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Danes, 11. in jutri, 12. decembra ob 20.15 / koncert Oliverja Dragojevića s skupino Dupini.

V petek, 18. decembra ob 20.15 / »Go Gospel 2009« nastopa skupina »Wanda Trend« (ZDA).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 11. decembra ob 17.00 / noveletni koncert Zadružne banke Dobrobo in Sovodnje nastopa »Orkester harmonik Sinthesis 4«.

V tork, 15. decembra ob 20.30 / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christmas« s skupino Cadmos Ensemble & Plejadi.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Danes, 11. in jutri, 12. decembra ob 20.15 / koncert Oliverja Dragojevića s skupino Dupini.

V petek, 18. decembra ob 20.15 / »Go Gospel 2009« nastopa skupina »Wanda Trend« (ZDA).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 11. decembra ob 17.00 / noveletni koncert Zadružne banke Dobrobo in Sovodnje nastopa »Orkester harmonik Sinthesis 4«.

V tork, 15. decembra ob 20.30 / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christmas« s skupino Cadmos Ensemble & Plejadi.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Danes, 11. in jutri, 12. decembra ob 20.15 / koncert Oliverja Dragojevića s skupino Dupini.

V petek, 18. decembra ob 20.15 / »Go Gospel 2009« nastopa skupina »Wanda Trend« (ZDA).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 11. decembra ob 17.00 / noveletni koncert Zadružne banke Dobrobo in Sovodnje nastopa »Orkester harmonik Sinthesis 4«.

V tork, 15. decembra ob 20.30 / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christmas« s skupino Cadmos Ensemble & Plejadi.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Danes, 11. in jutri, 12. decembra ob 20.15 / koncert Oliverja Dragojevića s skupino Dupini.

V petek, 18. decembra ob 20.15 / »Go Gospel 2009« nastopa skupina »Wanda Trend« (ZDA).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 11. decembra ob 17.00 / noveletni koncert Zadružne banke Dobrobo in Sovodnje nastopa »Orkester harmonik Sinthesis 4«.

V tork, 15. decembra ob 20.30 / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christmas« s skupino Cadmos Ensemble & Plejadi.

SLOVENIJA

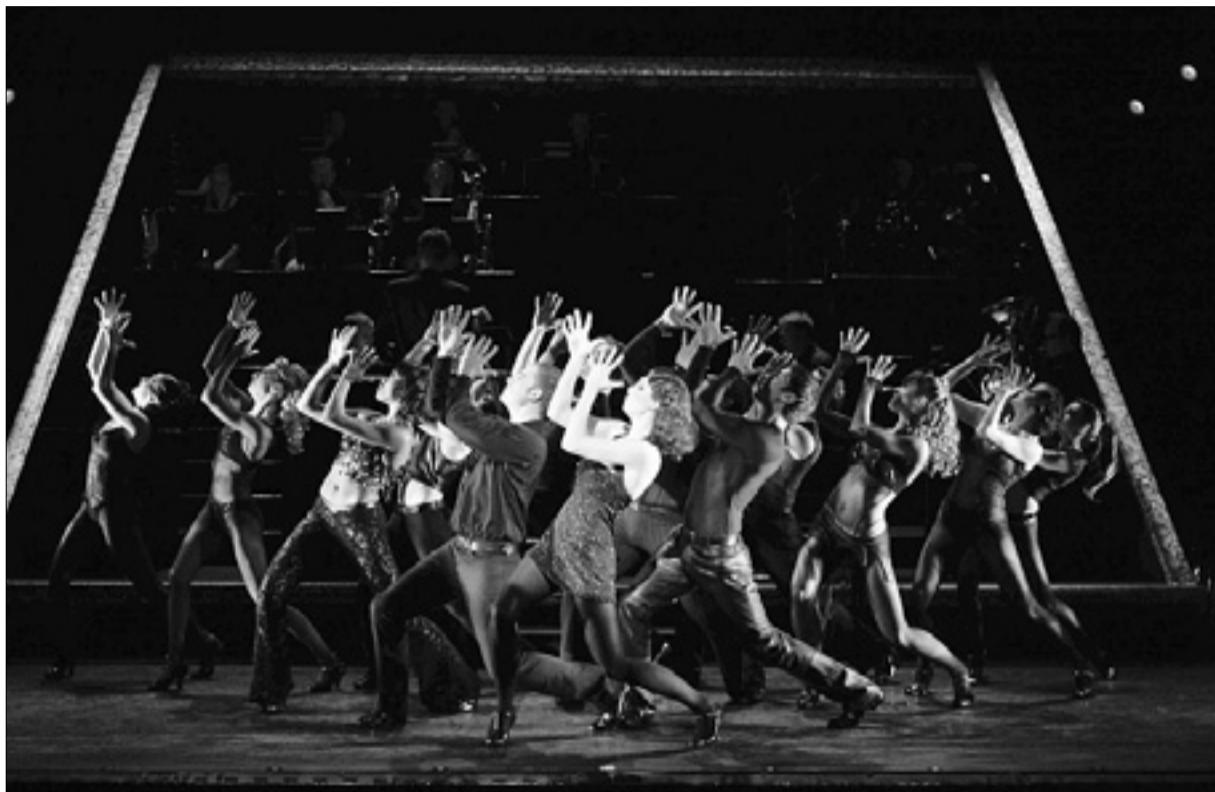
STALNO GLEDALIŠČE FJK - Muzikal v originalni angleški verziji

Ko se v Chicagu prižgejo vse lučke poustvarjalnosti

Do nedelje gostuje v Trstu odlična uprizoritev muzikala, produkcija Davida Iana

Chicago oz. All that jazz: slovenski muzikal in njegova znana uvodna skladba, obojako globoko ameriška. Tako ameriško zaznamovana, tako zgodba kot glasba, da bi morala biti ostalemu svetu daleč in tuja. Pa ni tako, deloma, ker se je svet - v dobrem in slabem - »poamerikanil«, deloma, ker so nekatere razvade postale splošne. Npr. za vsako ceno iz vsake stvari narediti dogodek, o katerem mediji obširno poročajo: ni važno, kaj si storil, glavno je, da si priboriš fotografijo na prvi strani najpomembnejšega dnevnika, skratka, da si nekdo, ki ga vsi poznajo. Tudi če si morec oz. v našem primeru morilka.

Priznam, neobičajno je pri muzikalu, tudi najboljšem, izpostavljati vsebino, vendar pa se pri ogledu odlične (originalne) postavitev enega najbolj zaznanih muzikalov vseh časov, Chicaga, ki bo v tržaškem Rossetijevem gledališču na sporednu do nedelje (vključno), sama od sebe vsljuje primerjava z današnjim dogajanjem. Tako spreteti odvetnik Billy Flynn, ki je načela že zdavnaj pospravil v predal, ne učinkuje zgolj kot parodija na sodni sistem, ki je vladal v Chicagu v letih '20 prejšnjega stoletja, ko je odmeval jazz in se je plesalo, pilo in veselilo ... V takšen način življenja so bile vpletene lepe mlade ženske, ki so - povsem upravičeno - kot pre-pričljivo zapojejo, ubile svoje partnerje ali tekmice. Znajdejo se v zaporu, nad njimi grozeča mora usmrtnosti zaradi umora, resi jih lahko le šarmanten in cincen Mr.

Flynn. Glavni junakinji, Roxie Hart in Velma Kelly, se seveda rešita, ker sta dovolj lepi, odločni in zviti, na koncu še s skupnimi močmi izborita odločilno bitko: zaslovolta v svetu spektakla kot »morilki-plešalki«. Končno sta potešeni.

Tudi gledalec je po predstavi Chi-

caga, ki jo je Stalno gledališče FJK »uvolilo« iz Londona, zadovoljen in potezen. Producija Davida Iana je namreč na najvišji kakovostni ravni in muzikal Johna Kanderja, Freda Euba in Boba Fossea zablesti v vsej možni luči. Polovico odra zapoljuje razigran orkester, ki sodeluje tu-

di v igri, začenši z dirigentom, pred njim pa se v pospešenem ritmu razvija zgodba, ki jo z glasom, gibom in plesom pričuje odličen ansambel solistov. Za vse ljubitelje tega žanra in splošneje dobrih predstav je ogled tega Chicaga skoraj obvezan. (bip)

NEW YORK Nagradili film Eme Kugler

Slovenska režiserka Ema Kugler je s svojim zadnjim celovečernim filmom Za konec časa (For the End of Time) ponovno slavila na mednarodnem festivalu neodvisnega filma v New Yorku (New York International Independent Film Festival). Žirija je prepričala v kategoriji najboljši eksperimentalni celovečerni film, so sporočili organizatorji. Kuglerjeva je na festivalu leta 2001 že prepričala s filmoma Fantom, za katerega je prejela nagrado za najboljši scenarij, in s filmom Homo Erectus, ki je prejel nagrado za najboljši kratki eksperimentalni film. Nič čudnega torej, da so organizatorji film Za konec časa napovedovali kot enega vrhuncev festivala. Festival je sicer potekal konec oktobra, toda že v navadi je, da žirija svoje odločitve sporoči nekoli kasneje.

Za konec časa je film o duši, o telesu in o nezmožnosti spoja teh dveh entitet, ki tvorita civilizacijsko formo, ki se imenuje človek. V glavnih vlogah nastopajo Maja Delak, Igor Samobor in Marko Mandič. Ženski glas v offu, ki pripoveduje zgodbo, pa pripada svetovno znani pevki in performerki Lydii Lunch, ki je v prvi vrsti ikona prav za nevyorško alternativno sceno.

Festival, ki ima letos na programu 180 filmov, se bo februarja 2010 preselil še v Los Angeles. Kot zanimivost velja omeniti, da je eden od občudovalcev vsestranskega ustvarjanja dobitnik male Prešernove nagrade Kuglerjeve nedavno na Facebooku ustanoval skupino Eme Kugler. Zapisał je: »After all her movies - we should support her.« (Po vseh njenih filmih - jo moramo podpirati). Vsi, ki predano in vedno na prostovoljni ravni sodelujejo s Kuglerjevo, si želijo, da bi tako mnenia tudi država. (STA)

LJUBLJANA - Poklon Zmagi Kumar

Pesem slovenske dežele

Zgoščenko je izdal Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU v okviru praznovanja 75-letnice

Nedavni mednarodni interdisciplinarni simpozij s temo »Kam bi s to folklورو«, s katerim je Glasbenonarodopisni inštitut ZRC Slovenske akademije znanosti in umetnosti delovno zaznamoval svojo 75-letnico, so prireditelji posvetili spomin ob izteku lanskega leta umrle ugledne raziskovalke in avtorice dr. Zmäge Kumar. Ta dogodek so med drugim pospremili z izdajo prenovljene zgoščenke Pesem slovenske dežele, ki pomeni ponovno srečanje s posnetki, s katerima je Kumarjeva pred triinštredesetimi leti posprenila natis enega svojih najpomembnejših znanstvenih del.

V knjigi Pesem slovenske dežele je leta 1976 objavila kar 537 notnih in besedilnih zapisov ljudskih pesmi s celotnega slovenskega etničnega prostora. Živo zvočno podobo zapisanega, med drugim tudi z dvema pesmimi iz Rezije in eno iz Koprije na Krasu, pa je bralcu posredovala s 25 posnetimi pesmimi na dveh gramofonskih ploščah + kar je omogočala tedanja analognega tehnologija snemanja in reproduciranja. To je bilo pionirske dejanie, tako da slaba kakovost nekaterih zvočnih zapisov nikogar ni posebej motila.

Nova zgoščenka v izdaji Založbe ZRC prinaša nekoliko spremenjen izbor, ki pa s posnetki iz novejšega časa še vedno sledi avtoričini vsebinski delitvi in poglavjem v knjigi Pesem slovenske dežele. Izčrpnejše so spremni podatki k posameznim pesmim, ki zdaj vključujejo navedeno vira ter kraja in časa zapisa pesmi in izvajalcev. Nekateri kakovostno slabši starejši posnetki so tudi tehnično izboljšani oziroma restavrirani, ne da bi avtorji posegali v vsebino in prvotno zvočno podobo teh neprecenljivih dokumentov naše duhovne dediščine.

Arhivsko zvočno gradivo za zgoščenko so izbrali Drago Kunej, Marko Terseglav, ki je napisal tudi spremno besedo v priloženi brošuri, in Mojca Kavčič, tudi avtorica etnomuzikoloških komentarjev. Spremni besedilom, ki so v celoti prevedena v angleščino, je dodanih nekaj arhivskih fotografij.

Iztok Illich

Rekordni ceni za Rembrandta in Rafaela

Deli Rembrandta in Rafaela sta na dražbi v Londonu dosegli rekordni ceni. Risba italijanskega renesančnega slikarja in arhitekta Rafaela (1483-1520) je bila tako v torej zvečer prodana za 29,2 milijona funtov (32 milijonov evrov), so sporočili iz avkijske hiše Christie's. Slika Portret moža nizozemskega slikarja in grafika Rembrandta van Rijna (1606-1669) je bila prodana za 20,2 milijona funtov (23,1 milijona evrov). Pa začasni krizi kaže, da je umetnostni trg ponovno oživel. Na večerni dražbi del starih mojstrov, na kateri so ponudili najdražja dela, so pri Christie's iztržili okrog 75 milijonov evrov in tako daleč presegli pričakovanja, so še sporočili iz avkijske hiše. Cena, ki jo je dosega Rafaelova risarska študija Glava muze, je po zatrjevanju predstavnika za stike z javnostmi pri Christie's doslej najvišja cena, ki jo je na dražbi del starih mojstrov dosegla kakšna risba. Risba je služila kot pripravljalna študija za eno izmed figur na freski Parthenon, ki krasí Rafaelove stanci v Vatikanu. Slednje veljajo za umetnikovo najpomembnejše delo. Portret moža, ki ima eno roko uprto v bok, je Rembrandt naslikal leta 1658. V tem letu je umetnik tudi bankrotiral in je moral prodati svojo hišo. Iz tega leta je znano le še ena njegova slika. (STA)

Zadnje ure Ceausescuja sinoči v Bukarešti

Kontroverzno sojenje in eksekucija romunskega diktatorja Nicolae Ceausescuja ter njegove žene Elena na božični večer leta 1989 je snov dramatizacije, ki so jo pod naslovom Zadnje ure Ceausescuja sinoči krstili v teatru Odeon v Bukarešti. Delo so ustvarili Mednarodni inštituti za politični humor, s sedežem v Berlinu in Zürichu. Delo je napisal eden od soustanovitev, omenjenega inštituta, Milo Rau, nastopili pa bodo romunski igralci. Igra bo s »pikolovsko natankostjo rekonstruirala dogajanje in okoliščine« procesa v vojašnici Targovište na jugu Romunije. Nicolae in Elena Ceausescu sta bila usmrčena po kratkem sojenju, eksekucijo je opravil vojaški streški vod. Njegov komunistični režim je bil med zadnjimi, ki so se sesuli v Vzhodni Evropi leta 1989. (STA)

Stripovska albuma Ekstremni šport 1 in 2

V Strip.art.nici Buch v Ljubljani so včeraj predstavili nova stripovska albuma Tomaža Lavriča z naslovom Ekstremni šport 1 in 2. Stripa, ki sta brez besed in kot taka upoštevata tudi nepismene bralce, novinar in poznavalec stripov Max Modic priporoča ljudem z razvitim smisлом za humor in dobrim želodcem. Albuma prinašata stripovske vice, zbrane v že drugi knjigi kratkih prigod, v katerih nas avtor po besedah priložnostnega uvodničarja Lovra Matiča »brez odvečnih besed vodi na eksotično popotovanje skozi neznane tuje dežele in domača zakotja, čez puščave in goščave in pisanšča močvirja, po vlažnih, temičnih kotičkih duše in drugih občutljivih notranjih organov, o katerih se v boljših družbah ne govorijo.« Zatistimo si torej nos in se potopimo zopet v ekstremni svet gnuša in gravža, med nemarne dede in ohole babure, flegmatične krate, godne pujske in male histerične pse, ki vedno nasrkajo, »priporoča Modic. Ob tem se sprašuje, zakaj so nam ravno te reči »tako nezansko hecne«, in dodaja, da gre za delo, »ki prosto pleza po robu dobrega okusa«. (STA)

Spletna revija Variety odslej proti plačilu

Ameriška revija Variety, specializirana za področje filma, je sporočila, da bo od danes dalje obiskovanje njene spletne strani postopoma plačljivo. Naročniki na tiskano in spletno izdajo bodo imeli namreč dostop do vseh vsebin interneta naslova Variety.com, za občasne bralce pa bodo vsebine plačljive. Revija je v sredinem sporocila pojasnila, da bodo po dveh klikih na vsebine Variety.com enega izmed desetih na slepo izbranih obiskovalcev napotili na nujno registracijo. Postopoma bodo bralci, ki niso naročniki, lahko dostopali samo še do petih strani v enem mesecu.

»Ta začetna faza nam bo omogočila, da zberemo več informacij o naših naročnikih po svetu in njihovih izkušnjah, tako da bomo lahko zagotovili najboljše pogoje za obiskovalce, ki bodo plačevali sproti,« je pojasnil direktor Varietyja Neil Stiles.

Izdajatelji ameriških časnikov in revij bjejo bitko na nož zaradi upadanja prihodkov od oglaševanja, naklad in prostota dostopnih informacij na internetu, zato je v obtoku razmislek, ali začeti zaračunavati storitve bralcem na spletu. The Wall Street Journal je tačas edini med velikimi ameriškimi časnikami, ki zaračunava spletnim bralcem, predsednik News Corp. Nekateri časniki pa z uvedbo plačljivosti čakajo, saj jih je strah, da bi njihove bralce takšna poteza odvrnila in preusmerila na prostoto dostopne internetne strani, sami pa bi utrpli še večjo izgubo sredstev od oglaševanja. (STA)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih - Osnovna šola Fran Milčinski - Katinara
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews, sledi Anima Good News
6.10 Nad.: Julia
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.10 Vremenska napoved
11.30 13.30, 17.00, 20.00, 23.15 Dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kvizi: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kvizi: Affari tuoi
21.10 Nan.: Il sangue dei vinti
23.15 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.00 Aktualno: Focus
6.05 Aktualno: Tg2 Costume e società
6.20 Variete: Scanzonatissima
6.35 Aktualno: Tg2 Medicina 33
6.45 Aktualno: L'avvocato risponde
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.05 Aktualno: Tgr Montagne
9.35 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
17.40 Variete: Art Attack
18.05 Dnevnik - kratke vesti
18.10 Športni dnevnik
18.30 Dnevnik
19.00 Dok.: Secondo canale
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 22.50 Dnevnik
21.05 Nan.: Senza traccia
22.40 Nan.: Law & Order
23.25 Dnevnik, sledi Tg2 Punto di vista

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tgr Buongiorno Regione
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.20 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene
11.00 Slovesnost ob dnevu prostovoljnega dela ob prisotnosti predsednika Republike
12.00 Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved in rubrike
12.25 Aktualno: Tgr Cifre in chiaro
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Vento di passione
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti
15.15 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: Zorro
16.00 Tg3 GT Ragazzi
16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
18.10 Vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce - Aspettando la nuova serie
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Šport: Replay
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.50 Nan.: Vita da strega
7.20 Nan.: Quincy
8.20 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Bianca
10.30 Nan.: Giudice Amy
11.30 16.45 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldasni forum
15.30 Film: Sinuhe L'Egiziano (zgod., ZDA, '54, r. M. Curtiz, i. E. Purdon)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: U - 571 (voj., ZDA '99, r. J. Mostow, i. M. McConaughey)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentroVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Nan.: I Liceali 2 (It., '09, r. L. Pellegrini, i. G. Tirabassi, C. Pandolfi)
23.15 Aktualno: Matrix (v. A. Vinci)

Italia 1

6.30 13.40, 17.45 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.20 Nan.: Wildfire
16.20 Nan.: Il mondo di Patty
17.10 Nan.: Cory alla Casa bianca
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kvizi: Prendere o lasciare
21.10 Dok.: Mistero (v. E. Ruggeri)
23.45 Nan.: Moonlight (i. A. O'Loughlin)

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska
9.00 Klasična glasba
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.50 Formatko famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.10 Aktualno: Hard Trek
13.15 Il Rossetti

14.05 Variete: ...Tutti i gusti
14.35 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.50 Dokumentarec o naravi
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Musica, che passione!
20.20 Aktualno: Passione sport
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Stoà
22.40 Aktualno: Qui Cortina
22.50 La città dello sport

18.00 Zlatko Zakladko
18.15 Ali me poznăš
18.20 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 21.50, 0.05 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Zoom
20.30 Potopisi
21.00 Dok, odd.: Kaj vse je v naši hrani?
22.05 Globus
22.35 Arhivski posnetki
23.20 Avtomobilizem
23.35 Športna oddaja

23.15 Za prijeten konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 9.45, 10.00, 10.45, 12.00 Val v izvidnici; 13.00 Danes do 13-IH; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Evropit; 17.45 Šport; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Nevjna mesta; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.20 Likovni odmivi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovski koncert; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minut in un libro
10.25 Nan.: L'ispettore Tibbs
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
14.00 Film: Totò nella luna (kom., It., '58, r. Steno, i. Totò)
16.00 Aktualno: Così stanno le cose
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: The District
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'infedele
23.40 Aktualno: Reality

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Ris. nan.: Srebrnorogrivi konjič
10.35 Dok. film: Oliver in gorski vzpon (pon.)
11.00 Enajsta šola (pon.)
11.30 Izobr. serija: To bo moj poklic (pon.)
12.20 Osmi dan (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.30 Dok. odd.: Zgodbota o Indiji (pon.)
14.25 Slovenci in Italiji
15.10 Mostovi-Hidak
15.45 Kaj govoris?
16.00 Otr. igr. serija: Mihec in Maja
16.05 Iz popotne torbe
16.25 Nan.: Slovenski vodni krog
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.40 19.50 Gledamo naprej
17.50 0.15 Duhovni utrip
18.05 Otr. nan.: Anica
18.35 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Eutrinki
19.55 Nan.: Danes dol, jutri gor
20.30 Na zdravje!
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Polnočni klub
0.30 Nad.: Strasti (pon.)
1.00 Iz arhiva TVS - Tv Dnevnik 11.12.1991 (pon.)

Slovenija 2

6.30 1.45 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Opus (pon.)
8.25 Otroška serija: Mulčki
8.55 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 11.12.1991
9.25 Smučarski magazin
9.55 SP v alpskem smučanju
11.10 SP v biatlonu
12.40 Dolgač (pon.)
13.30 Črno beli časi (pon.)
14.45 SP v biatlonu
15.55 EP v plavanju, kratki bazeni
17.55 V dobrí družbi z Blažem
18.55 Zlata sestdeseta - Janez Bončina
20.00 Pet let na Marsu
21.00 Boks: Zavec - Hlatchwayo
22.30 Film: Umazana vojna
0.00 Film: Ostre besede

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Vesolje je...
14.50 23.45 Športna oddaja
15.20 Film: Skupinska terapija
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.10 Aktualno: Hard Trek
13.15 Il Rossetti

Tv Primorka

8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, Kultura in Polje Evrope
8.20 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 0.00 Mozaik (pon.)
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mlad: Miš Maš
18.40 Pravljica (pon.)
19.00 0.00 Mozaik
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borzno poročilo

VREMENSKA SЛИКА

ODPRTO NON-STOP 8.30 - 19.00 OD PONEDELIKA DO SOBOTE

ponudba velja

od 11. do 24.
decembra 2009

discount
tedesco

DOLINA 538 - TRST (v bližini športnega igrišča) TEL. - FAX 0039-040-8325039

BOŽIČNE ZVEZDE OD € 2,99

BOGATA IZBIRA BOŽIČNIH KOŠARIC

**V nedeljo, 20. decembra,
odprto od 9.00 do 19.00**

ozioroma do razprodaje zalog!

**VESEL BOŽIČ
IN SREĆNO
NOVO LETO!**

PANETTONE KLASIČNI V ŠKATLI 900 g **€ 2,49**

PANDORO KLASIČNI V ŠKATLI 900 g **€ 2,49**

TORTELLINI SUPERFINI S SUROVIM PRŠUTOM 500 g **€ 1,99**

SEMEMSKO SONČNIČNO OLJE 1l **€ 0,99**

MASLO MALGA PARADISO 250 g **€ 0,88**

LOSOS NORVEŠKI DIMLJEN 150 g **€ 2,59**

PRŠUT SUROV BREZ KOSTI na kg **€ 6,98**

MAJONEZA CUCINA E SAPORI V KOZARCU 500 ml **€ 0,89**

MEHKI MANDOLAT Z MANDELJINI 200 g **€ 6,50**

PIŠKOTI PETIT "LE MATEN" 500 g **€ 0,99**

PRŠUT SUROV S KOSTJO na kg **€ 5,40**

ZAMPONE "LA FATTORIA" 900 g **€ 4,49**

SOK RДЕCA POMARĀCA PURELAND 1,5 l **€ 0,85**

PIJAČE HAPPYFRESH (cola-ginger-grenadine-orange) 1500 ml **€ 0,33**

IRAN - Na pobudo prof. Witoszek z Univerze v Oslu

Ayatola Hamenej postal »diktator leta«

Ayatola Ali Hamenej

OSLO - Vrhovni iranski verski voditelj ayatola Ali Hamenej je postal "diktator leta", so razglasili na norveški univerzi v Oslu. "Ideja nagrade je v tem, da se svet opozori na genocide in mučenja v svetu in zadevajo milijone ljudi, katerih življenja so vsak dan obsojena na pekel," je pojasnila pobudnica akcije, profesorica Nina Witoszek.

Hamenej je "zmagal" v tesni tekmi skupaj s še drugimi diktatorji, od severnokorejskega voditelja Kim Jong Ilja do zimbabvejskega samodržca Roberta Mugabeja. V "konkurenči" je bilo skupno enajst kandidatov, so pojasnili organizatorji akcije, ki so jo predali v sodelovanju z drugimi univerzami in tudi spletno socialno mrežo Facebook.

Gre sicer za nagrado, ki jo nameravajo podletiti vsako leto. Prejel jo bo tisti voditelj, "ki bo s svojimi dejani v tekočem letu naredil največ za razpihanje sovraštva znotraj lastnega naroda ali na mednarodni ravni, ki bo pomembno povečal človeško trpljenje, uničil največ domov, povzročil vojno ali vseslošno uničevanje", je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa še pojasnila profesorica Witoszekova. (STA)

V ZDA pijejo sporno vodo

WASHINGTON - Ameriška agencija za zaščito okolja (EPA) je ugotovila, da je v zadnjih petih letih več kot 20 odstotkov od okoli 55.000 sistemov za prečiščevanje pitne vode v ZDA kršilo določila zakona o čisti pitni vodi, ki je bil nazadnje dopolnjen leta 2004. To bodo počeli še naprej, saj je kazen doletela le šest odstotkov. Okrog 50 milijonov Američanov mora pititi vodo, ki vsebuje povišane koncentracije radioaktivnih snov, kot sta uran in radij, povišane koncentracije različnih kemikalij ali bakterij iz odpadk. Prebivalci večjih mest si lahko sicer oddahnejo, saj EPA ugotavlja, da so bile skoraj vse kršitve pri sistemih, ki z vodo oskrbujejo manj kot 20.000 ljudi. Posebej problematičen je položaj v šolah, ki imajo svoje lastne vodne vire. (STA)